Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Hjemmets Almanak

Udkom fra 1885-1956 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0104/sknr104853.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

Opmærksomheden henledes paa de bag i Almanakken værende Kuponner til Indkjøb af gode og billige Bøger.

Hjemmets Almanak

for det Aar efter Christi Fødsel

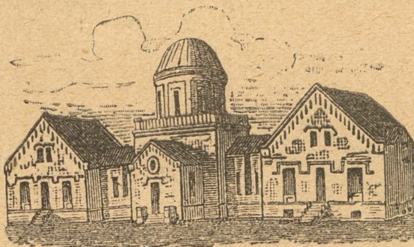
1896,

som er et Skudaar,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

C. F. Pechüle.

Kjøbenhavn.

H. Hagerups Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

Usolgte, fuldstændig ubeskadigede Almanakker ombyttes med Fradrag af Stempelafgift, 10 Øre pr. Expl.

Nærværende Aar regnes efter Christi Fødsel 1896.

Efter Verdens Skabelse	5863.
Siden Reformationen	379.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Beg. i dette Rige ..	448.
Siden Kong **Christian IX.s** Fødsel	78.
Fra Kong Christian den femtes danske Lov	213.
Fra Danmarks Grundlov	47.

Mellem Jul og Fastelavn er 7 Uger og 4 Dage.

Aaret 1896 er det 6609de i den julianske Periode.

Mosaiske Festdage 1896.

Purimfest	28	Febr.
* 1ste Paaskedag	29	Marts.
* 2den —	30	—
* 7de —	4	April.
* Paaskens Ende	5	—
* Ugefest (Pintse)	18	Maj
* Sammes 2den Festdag	19	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	19	Juli
* Nytaarsfest (5657)	8	Septbr.
* Sammes 2den Dag	9	—
* Store Forsoningsfest	17	—
* Løvsalsfest	22	—
* Sammes 2den Festdag	23	—
* Sammes Slutningsfest	29	—
* Thorah-Glædesfest	30	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage .	30	Novbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strængt.

Det danske Kongehus.

Kong Christian IX. til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 8 April 1818, sukcederede 15 November 1863, formælet 26 Maj 1842 med Dronning **Louise** Vilhelmine Frederikke Caroline Auguste Julie, Prinsesse af Hessen=Cassel, f. 7 Septbr. 1817.

Børn:

1) Kronprins Christian **Frederik** Vilhelm Carl, født 3 Juni 1843, formælet 28 Juli 1869 med
Kronprinsesse **Louise** Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverig og Norge, født 31 Oktbr. 1851.
Børn:
1) **Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870.
2) Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel, f. 3 August 1872.
3) **Louise** Caroline Josephine Sophie Thyra Olga, født 17 Februar 1875.
4) **Harald** Christian Frederik, født 8 Oktbr. 1876.
5) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, født 2 August 1878.
6) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, født 14 Marts 1880.
7) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, født 4 Marts 1887.
8) **Dagmar** Louise Elisabeth, født 23 Maj 1890.
2) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, født 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med **Albert Edward**, Prins af Wales, Hertug af Cornwall, født 9 Novbr. 1841.
3) **Georg I.**, Hellenernes Konge (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), født 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktober 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, født 3 Septbr. 1851.
4) **Maria** Feodorowna (Marie Sophie Frederikke **Dagmar**), født 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med Keiser **Alexander III.** af Rusland, født 10 Marts 1845. Enke 1. Novbr. 1894.
5) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, født 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af Cumberland og Brunsvig=Lüneborg, født 21 Septbr. 1845.
6) **Valdemar,** født 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, født 13 Januar 1865.
Børn:
1) **Aage** Christian Alexander Robert, født 10 Juni 1887.
2) **Axel** Christian Georg, født 12 August 1888.
3) **Erik** Frederik Christian Alexander, født 8 Novbr. 1890.
4) **Viggo** Christian Adolph Georg, født 25de Decbr. 1893.

Ministeriet,

som det var sammensat d. 26 Juli 1895.

Konseilspræsident og **Udenrigsminister:** Kmhr. K. T. T. O. Baron Reedtz=Thott til Gaunø.
Finansminister: Kmhr., Hofjægermester C. D. Lüttichau til Stamhuset Tjele.
Indenrigsminister: H. E. Hørring.
Minister for offentlige Arbejder: Godsejer H. P. Ingerslev til Marselisborg.
Justitsminister samt **Min. f. Island:** Extraordinær Assessor i Højesteret J. M. V. Nellemann.
Minister for Kirke= og Undervisningsvæsenet: V. Bardenfleth.
Krigsminister: Generalløjtnant Thomsen.
Marineminister: Kontreadmiral N. F. Ravn.

Jfølge Lov af 29. Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslæt i denne Almanak ere derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og ere 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaa foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredje Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med O. F. eller O. E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med N. F. eller N. E.

Den sidste Række paa enhver Side betegner Angivelsen af Klokkeslættet for Højvande paa Jyllands fri Vestkyst, hvormed maa sammenholdes den Forklaring over Beregningen af Tiden for Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang, som ere angivne i denne Almanak, gjælde for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4′ til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4′ fra for hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn.

Exempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestlige Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense $8\frac{3}{4}$′, Aarhus $9\frac{1}{2}$′, Horsens 11′, Kolding $12\frac{1}{3}$′, Skive 14′, Ribe $15\frac{1}{4}$′, Holstebro 16′, Hjerting 17,′ Ringkjøbing $17\frac{1}{4}$′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Minutter der skal trækkes fra for følgende østlige Steder: Rønne $8\frac{1}{2}$′, Nexø $10\frac{1}{4}$′. For Steder, der ligge lige nord eller syd for disse, gjælde samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligge lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. Kjøbenhavn........	Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør	Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers	Viborg, Grenaa.
C. Aalborg............	Nibe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.	
E. Ribe	Odense, Nyborg, Korsør, Storeheddinge, Kristiansø.
F. Nakskov............	Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.

saa er Rettelsen for Bredden altid Nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

Læg til Opg. Træk fra Nedg.	Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.	Læg til Opg. Træk fra Nedg.

	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		Avgust			Septbr.		Oktbr.		Nvbr.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

Træk fra Opg. Læg til Nedg.	Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.	Træk fra Opg. Læg til Nedg.

	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		Avgust			Septbr.		Oktbr.		Nvbr.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang blive de største Rettelser, som Bredden medfører: 4' for Stederne A, 10' for B, 16' for C, 25' for D, 4' for E og 9' for F. Disse skulle for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S).

Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septb.	Oktob.	Novbr.	Decbr.
12 S	9 S	7 S	3 S	1 S	11 N	9 N	4 N	1 N	11 S	7 S	5 S
27 N	23 N	22 N	18 N	14 N	24 S	22 S	17 S	14 S	26 N	22 N	19 N
				27 S				28 N			

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen Nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage.

Eksempel for Skagen 11te Januar:

Kbhvn..........	Sol op 8.37',	Sol ned 3.59',	Maane op 6. 9' Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+ 13	÷ 13	+ 21
Skagen..........	Sol op 8.58',	Sol ned 3.54',	Maane op 6.38' Form.

Bestemmelse af Middagslinjen.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret opreises en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. Middagslinjen er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 17de og 24de Juni eller imellem den 18de og 23de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinjen, er det sand Middag. Sand Middag er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang.

Januar

eller Glugmaaned. 31 Dage. 1896.

Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2' Række, Matth. 6, 5—13.

		O. E.		Høiv.
O. 1	**Nytaar**	4 9	Sol. op 8. 42' n. 3. 45'	12 11
T. 2	Abel	5 45	Tusmørket varer 52'	0 32
F. 3	Enoch	7 23	Solen nærmest Jorden	1 14
L. 4	Methusalem	8 57	☾ nærmest Jorden	1 53

Da Herodes var død, Matth. 2, 19 til Enden. 2' Række, Matth. 2, 13—18.

S. 5	S. e. Nytaar	10 31	Simeon	2 31
M. 6	**Hell. 3 Kong.**	O. F.		3 11
Ti. 7	Knud Hertug	12 1	☾ s. Kv. 4. 25' Eftm.	3 54
O. 8	Erhardt.	1 33	Sol. op 8. 39' n. 3. 54'	4 48
T. 9	Julianus	3 6	Tusmørket varer 51'	5 53
F. 10	Paul Eremit	4 40		7 18
L. 11	Hyginus	6 9		8 42

Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden. 2' Række, Mark. 10, 13—16.

S. 12	1 S. e. H. 3 K.	7 27	Reinhold	9 53
M. 13	Hilarius	8 23	Prins. **Marie.**	10 49
Ti. 14	Felix	N. E.	● n. M. 11. 19' Eftm.	11 34
O. 15	Maurus	4 29	Sol. op 8. 33' n. 4. 6'	12 14
T. 16	Marcellus	5 53	Tusmørket varer 50'	0 33
F. 17	Antonius	7 13		1 6
L. 18	Vilh. Marie	8 30	Prisca	1 37

Bryllupet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2' Række, Luk. 19, 1—10.

S. 19	2 S. e. H. 3 K.	9 44	Pontianus	2 7
M. 20	Fab. og Sebastian	10 58	☾ fjernest Jorden	2 35
Ti. 21	Agnes	N. F.		3 6
O. 22	Vincentius	12 13	Sol. op 8. 24' n. 4. 20, Tusmørket varer 48'	3 40
T. 23	Emerentius	1 31	☽ f. Kv. 3. 42 Form.	4 19
F. 24	Timotheus	2 53	Merkur størst ø. Elong.	5 11
L. 25	Pauli Omv.	4 17	Jupiter i Opp. med Solen	6 22

Jesus gik ned af Bjerget, Matth. 8, 1—13. 2' Række, Luk. 17, 5—10.

S. 26	3 S. e. H. 3 K.	5 38	Polycarpus	7 47
M. 27	Chrysostomus	6 48		9 12
Ti. 28	Fred. 6 Fødſ.	7 38	Carolus Magnus	10 20
O. 29	Chr. 7 Fødſ.	O. E.	Valerius Sol. op 8. 12' n. 4. 34' Tusmørket varer 47'	11 14
T. 30	Lovise	4 49	Adelgunde	11 59
F. 31	Vigilius	6 28	○ f. M. 9. 55' Form.	0 21

Februar

eller **Blidemaaned.** 29 Dage. 1896.

		O. E.		Højv.
L. 1	Brigida	8 5	☾ nærmest Jorden	1 0

Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16. 2' Række, Matth. 25, 14—30.

S. 2	Septuagesima	9 41	Kyndelmisse	1 36
M. 3	Blasius	11 16		2 12
Ti. 4	Veronica	O. F.	{Sol. op 7. 59' n. 4. 49'	2 50
O. 5	Agathe	12 50	{Tusmørket varer 46'	3 31
T. 6	Dorothea	2 25	☾ s. Kv. 1. 38' Form.	4 20
F. 7	Richard	3 57		5 28
L. 8	Corintha	5 19		6 53

De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15. 2' Række, Mark. 4, 26—32.

S. 9	Sexagesima	6 21	Apollonia	8 24
M. 10	Scholastica	7 2		9 38
Ti. 11	Euphrosyne	7 27	{Sol. op 7. 44' n. 5. 5'	10 35
O. 12	Eulalia	7 42	{Tusmørket varer 44'	11 18
T. 13	Benignus	N. E.	● n. M. 5. 13' Eftm.	11 53
F. 14	Valentinus	6 14		0 10
L. 15	Faustinus	7 29		0 40

Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden. 2' Række, Luk. 18, 31 til Enden.

			{Qvinquagesima. Esto mihi	
S. 16	**Fastelavn**	8 44	{Juliane	1 8
M. 17	Findanus	9 58	{☾ fjernest Jorden	1 35
Ti. 18	Hvide Tirsdag	11 14	Concordia. Jul. Sophie	2 3
			{Ammon	
O. 19	Aske Onsdag	N. F.	{Sol. op 7. 28' n. 5. 20'	2 33
T. 20	Eucharias	12 33	{Tusmørket varer 43'	3 6
F. 21	Samuel	1 55	☽ f. Kv. 10. 14' Eftm.	3 45
L. 22	Peders Stol	3 16		4 35

Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11. 2' Række, Luk. 22, 24—32.

S. 23	1 S. i Fasten	4 30	{Qvadragesima	5 45
M. 24	Skuddag	5 28	{Invocavit. Papias	7 13
Ti. 25	Matthias	6 6	{Victorinus	8 46
O. 26	Tamperdag	6 33	{Sol. op 7. 12' n. 5. 35'	10 0
T. 27	Inger	6 48	{Tusmørket varer 42'	10 55
F. 28	Leander	O. E.	{○ f. M. 8. 51' Eftm.	11 39
			{Maaneform. Kl. 7. 16' Eftm.	
L. 29	Oilegaard	7 6	☾ nærmest Jorden	12 19

Marts

eller **Tordmaaned.** 31 Dage. 1896.

Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28. 2' Række, Mark. 9, 17—29.

		O. E.		Højv.
S. 1	2 S. i Fasten	8 44	Reminiscere. Albinus	0 38
M. 2	Simplicius	10 22		1 13
Ti. 3	Kunigunde	O. F.		1 50
O. 4	Adrianus	12 1	Sol. op 6. 54' n. 5. 50' Tusmørket varer 42'	2 30
T. 5	Theophilus	1 38	Merkur størst v. Elongat.	3 13
F. 6	Gotfred	3 5	☾ s. Kv. 12. 29' Eftm.	4 5
L. 7	Perpetua	4 17		5 11

Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28. 2' Række, Joh. 8, 42—51.

S. 8	3 S. i Fasten	5 5	Oculi. Beata	6 37
M. 9	40 Riddere	5 33		8 6
Ti. 10	Edel	5 50		9 17
O. 11	Thala	6 2	Sol. op 6. 36' n. 6. 4'	10 10
T. 12	Gregorius	6 9	Tusmørket varer 42'	10 51
F. 13	Macedonius	6 15		11 24
L. 14	Eutychius	N. E.	● n. M. 11. 48' Form.	11 54

Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15. 2' Række, Joh. 6, 35—51.

S. 15	Midfaste	7 45	Lætare. Zacharias	0 8
M. 16	Gudmund	9 1	☾ fjernest Jorden	0 37
Ti. 17	Gertrud	10 19		1 5
O. 18	Alexander	11 39	Sol. op 6. 18' n. 6. 18'	1 33
T. 19	Joseph	N. F.	Tusmørket varer 42'	2 5
F. 20	Gordius	1 0	Jævndøgn, Foraar begynd.	2 41
L. 21	Benedictus	2 16		3 22

Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38. 2' Række, Luk. 1, 46—56.

S. 22	5 S. i Fasten	3 20	Judica. Paulus	4 14
M. 23	Fidelis	4 3	☽ f. Kv. 12. 57' Eftm.	5 25
Ti. 24	Ulrica	4 34		6 53
O. 25	Mariæ Bebud.	4 52	Sol. op 6. 0' n. 6. 32'	8 22
T. 26	Gabriel	5 4	Tusmørket varer 42'	9 33
F. 27	Kastor	5 14		10 29
L. 28	Eustachius	5 22		11 13

Kristi Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2' Række, Mark. 14, 3—9.

S. 29	**Palmesøndag**	O. E.	Jonas ○ f. M. 6. 21' Form.	11 53
M. 30	Qvirinus	9 23	☾ nærmest Jorden	0 12
Ti. 31	Fred. 5. Fødsel	11 5	Balbina	0 50

April

eller **Faaremaaned.** 30 Dage. 1896.

				Højv.
O. 1	Hugo	O. F.	Sol. op 5. 42' n. 6. 46' Tusmørket varer 43'	1 29
T. 2	**Skærtorsdag**	12 40	Theodosius	2 11
F. 3	**Langfredag**	2 3	Nicætas	2 58
L. 4	Ambrosius	3 1		3 51

Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2' Række, Matth. 28, 1—8.

S. 5	**Paaskedag**	3 35	Irene ☾ ſ. Kv. 1. 24' Form.	4 54
M. 6	**2 Paaskedag**	3 57	Sixtus	6 11
Ti. 7	Egesippus	4 10	Janus	7 31
O. 8	**Chr. 9 Føds.**	4 19	Sol. op 5. 24' n. 7. 0'	8 39
T. 9	Procopius	4 25	Tusmørket varer 44'	9 31
F. 10	Ezechiel	4 31		10 14
L. 11	Leo	4 36	☾ fjernest Jorden	10 48

Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20, 19 til Enden. 2' Række, Joh. 21, 15—19.

S. 12	**1 S. e. Paaske**	N. E.	Qvasimodo. Julius	11 19
M. 13	Justinus	8 6	● n. M. 5. 23' Form.	11 51
Ti. 14	Tiburtius	9 26	Olympia	0 6
O. 15	Chr. 5. Fødsel	10 46	Sol. op 5. 6' n. 7. 14'	0 37
T. 16	Mariane	N. F.	Tusmørket varer 45'	1 10
F. 17	Anicetus	12 4		1 45
L. 18	Eleutherius	1 11		2 24

Jesus er en god Hyrde, Joh. 10, 11—16. 2' Række, Joh. 10, 22—30.

S. 19	**2 S. e. Paaske**	2 1	Miseric. Dom. Daniel	3 9
M. 20	Sulpicius	2 34	☽ f. Kv. 11. 47' Eftm.	4 1
Ti. 21	**Flyttedag**	2 56	Florentius	5 6
O. 22	Cajus	3 10	Sol. op 4. 49' n. 7. 28'	6 27
T. 23	Georgius	3 21	Tusmørket varer 47'	7 51
F. 24	Albertus	3 29		9 3
L. 25	Mark. Evang.	3 38		9 59

Kristi Bortgang til Faderen, Joh. 16, 16—22. 2' Række, Joh. 14, 1—11.

S. 26	**3 S. e. Paaske**	3 46	Jubilate. Cletus ☾ nærmest Jorden	10 45
M 27	Charl. Amal.	O. E.	Ananias ○ f. M. 2. 47' Eftm.	11 27
Ti. 28	Vitalis	10 4	Sol. op 4. 33' n. 7. 42'	12 11
O. 29	Peter Martyr	11 35	Tusmørket varer 49'	0 31
T. 30	Severus	—		1 14

Maj
eller Majmaaned. 31 Dage. 1896.

		O. F.		Højv.
F. 1	**Bededag**	12 47	Phil. Jacob. Voldermisse	1 58
L. 2	Athanasius	1 32		2 45

Den Helligaands Sendelse, Joh. 16, 5—15. 2' Række, Joh. 8, 21—36.

S. 3	4 S. e. Paaske	1 59	Cantate. Korsmisse	3 33
M. 4	Florian	2 16	De lyse Nætter begynde; ☾ s. Kv. 4. 25' Estm.	4 28
Ti. 5	Gothard	2 27	Saturn i Oppos. m. Solen	5 29
O. 6	Joh. a. Port.	2 35	Sol. op 4. 18' n. 7. 56'	6 36
T. 7	Flavia	2 40	Tusmørket varer 52'	7 43
F. 8	Stanislaus	2 46	☾ fjernest Jorden	8 40
L. 9	Caspar	2 51		9 28
Beder i Jesu Navn, Joh. 16, 23—28. 2' Række, Joh. 17, 1—19.				
S. 10	5 S. e. Paaske	2 58	Rogate. Gordianus	10 10
M. 11	Mamertus	3 6		10 46
Ti. 12	Pancratius	N. E.	● n. M. 8. 46' Form.; Uranus i Oppos. m. Solen	11 22
O. 13	Ingenuus	9 51	Sol. op 4. 4' n. 8. 9'; Tusmørket varer 55'	11 58
T. 14	**Kr. Himmelf.**	11 3	Kristian	0 17
F. 15	Sophie	11 58		0 54
L. 16	Sara	N. F.	Merkur størst o. Elongation	1 33
Naar Trøsteren kommer, Joh. 15, 26—16, 4. 2' Række, Joh. 17, 20 til Enden.				
S. 17	6 S. e. Paaske	12 36	Exaudi. Bruno	2 14
M. 18	Erik	1 2		2 58
Ti. 19	Potentiana	1 15	☽ f. Kv. 7. 21' Form.	3 45
O. 20	Angelica	1 28	Sol. op 3. 52 n. 8. 21'	4 41
T. 21	Helene	1 37	Tusmørket varer 59'	5 48
F. 22	Castus	1 45		7 7
L. 23	Desiderius	1 53		8 22
Hvo mig elsker, Joh. 14, 23 til Enden. 2' Række, Joh. 14, 15—21.				
S. 24	**Pinsedag**	2 2	Esther. ☾ nærmest Jorden	9 27
M. 25	**2 Pinsedag**	2 13	Urbanus	10 23
Ti. 26	Beda	O. E.	○ f. M. 10. 57' Estm.	11 11
O. 27	Tamperdag	10 25	Lucian; Sol. op 3. 42' n. 8. 33'	11 57
T. 28	Vilhelm	11 23	Tusmørket varer 62'	0 20
F. 29	Maximinus	11 58		1 3
L. 30	Vigand	O. F.		1 46

Kristus og Nikodemus, Joh. 3, 1—15. 2' Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S. 31	Trinitatis	12 20	Petronella	2 27

Juni
eller Skjærsommer. 30 Dage. 1896.

		O. F.		Højv.
M. 1	Nikomedes	12 34		3 7
Ti. 2	Marcellinus	12 42	Erasmus	3 49
O. 3	Krpr. **Frederik**	12 49	☽ f. Kv. 9. 2' Form.	4 36
			Sol. op 3. 34' n. 8. 42'	
T. 4	Optatus	12 54	Tusmørket varer 66'.	5 29
F. 5	**Grundlovsdag**	1 0	Bonifacius. ☾ fjernest Jorden	6 29
L. 6	Norbertus	1 6		7 33

Den rige Mand, Luk. 16, 19 til Enden. 2' Række, Luk. 12, 13—21.

S. 7	**1 S. e. Trin.**	1 14	Jeremias	8 34
M. 8	Medardus	1 24		9 28
Ti. 9	Primus	1 38	Sol. op 3. 29' n. 8. 49'	10 17
O. 10	Onuphrius	2 1	Tusmørket varer 68'.	11 1
T. 11	Barnab. Apost.	N. E.	● n. M. 9. 43' Form.	11 43
F. 12	Basilius	10 36		0 4
L. 13	Cyrillus	11 5		0 45

Den store Nadvere, Luk. 14. 16—24. 2' Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S. 14	**2 S. e. Trin.**	11 24	Rufinus	1 24
M. 15	Vitus	11 35		2 4
Ti. 16	Tycho	11 46	Sol. op 3. 28' n. 8. 54'	2 43
O. 17	Botholphus	11 53	Tusmørket varer 70'	3 25
T. 18	Leontius	N. F.	☾ f. Kv. 12. 41' Eftm.	4 11
F. 19	Gervasius	12 1	☾ nærmest Jorden	5 8
L. 20	Sylverius	12 9	Solhverv, længste Dag	6 22
			Sommer begynder	

Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10. 2' Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S. 21	**3 S. e. Trin.**	12 19	Albanus	7 45
M. 22	10000 Mart.	12 35		9 5
Ti. 23	Paulinus	1 0	Sol. op 3. 29' n. 8. 55'	10 9
O. 24	**St. Hansdag**	1 38	Tusmørket varer 70'	11 2
T. 25	Prosper	O. E.	☺ f. M. 7. 55' Form.	11 50
F. 26	Pelagius	10 22		0 12
L. 27	7 Sovere	10 38		0 52

Værer barmhjærtige, Luk. 6, 36—42. 2' Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S. 28	**4 S. e. Trin.**	10 49	Caroline Amalie. Eleonora	1 30
M. 29	Petr. Paulus	10 56		2 4
Ti. 30	Lucina	11 3		2 37

Juli
eller Ormemaaned. 31 Dage. 1896.

		O. E.		Høiv.
O. 1	Theobaldus	11 8	Sol. op 3. 33' n. 8. 53' / Tusmørket varer 68'	3 11
T. 2	Mariæ Besøg.	11 15	☾ f. Kv. 2. 23' Form.	3 46
F. 3	Cornelius	11 21	☾ fjernest Jorden / Solen fjernest Jorden	4 29
L. 4	Ulricus	11 30	Merkur størst v. Elongat.	5 19

Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11. 2' Række, Matth. 16, 13—26.

S. 5	5 S. e. Trin.	11 43	Anshelmus	6 21
M. 6	Dion	O. F.		7 34
Ti. 7	Joh. Aug.	12 1	Villebaldus	8 46
O. 8	Kjeld	12 32	Sol. op 3. 40' n. 8. 48'	9 51
T. 9	Sostrata	1 19	Tusmørket varer 65'	10 45
F. 10	Vilh. Carol.	N. E.	Knud Konge	11 31
L. 11	Josva	9 29	● n. M. 8. 35' Eftm.	12 14

Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26. 2' Række, Matth. 19, 16 til Enden.

S. 12	6 S. e. Trin.	9 43	Henrik	0 34
M. 13	Margarethe	9 53		1 12
Ti. 14	Bonaventura	10 2	☾ nærmest Jorden	1 49
O. 15	Apostl. Del.	10 10	Sol. op 3. 49' n. 8. 40'	2 25
T. 16	Susanne	10 18	Tusmørket varer 62'	3 3
F. 17	Alexius	10 27	☽ f. Kv. 5. 4' Form.	3 45
L. 18	Arnolphus	10 41		4 39

Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9. 2' Række, Matth. 10, 24—31.

S. 19	7 S. e. Trin.	11 0	Justa	5 47
M. 20	Elias	11 33		7 17
Ti. 21	Evenus	N. F.	Hundedagene begynde	8 47
O. 22	Mar. Magd.	12 23	Sol. op 4. 0' n. 8. 30'	10 0
T. 23	Apollinaris	1 36	Tusmørket varer 59'	10 54
F. 24	Christina	O. E.	☺ f. M. 6. 45' Form.	11 38
L. 25	Jacobus	8 57		12 17

De falske Profeter, Matth. 7, 15—21. 2' Række, Matth. 7, 22 til Enden.

S. 26	8 S. e. Trin.	9 5	Anna	0 34
M. 27	Martha	9 12		1 6
Ti. 28	Aurelius	9 17		1 37
O. 29	Oluf	9 23	Sol. op 4. 12' n. 8. 18' / Tusmørket varer 55'	2 6
T. 30	Abdon	9 29	☾ fjernest Jorden	2 37
F. 31	Germanus	9 38		3 7

August
eller Høstmaaned. 31 Dage. 1896.

		O. E.		Høiv.
L. 1	Peders Fængsl.	9 48	☾ f. Kv. 7. 34' Eftm.	3 43

Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9. 2' Række, Luk. 12, 32—48.

S. 2	9 S. e. Trin.	10 2	Hannibal	4 28
M. 3	Nikodemus	10 28		5 27
Ti. 4	Dominicus	11 8		6 43
O. 5	Osbaldus	O. F.	{Sol. op 4. 25' n. 8. 4'	8 11
T. 6	Kr. Forklar.	12 5	{Tusmørket varer 52'	9 26
F. 7	Donatus	1 23	De lyse Nætter ophøre	10 28
L. 8	Ruth	2 55		11 16

Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden. 2' Række. Matth. 11, 16—24.

			{Romanus	
S. 9	10 S. e. Trin.	N. E.	{● n. M. 6. 2' Form.	11 58
M. 10	Laurentius	8 11	{Solform. ved Solopgang	0 17
Ti. 11	Herman	8 20	☾ nærmest Jorden	0 53
O. 12	Clara	8 28	{Sol. op 4. 39' n. 7. 47	1 28
T. 13	Hippolytus	8 37	{Tusmørket varer 49'	2 4
F. 14	Eusebius	8 48		2 43
L. 15	Mariæ Himf.	9 4	☽ f. Kv. 10. 2' Eft.	3 25

Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9—14. 2' Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S. 16	11 S. e. Trin.	9 33	Rochus	4 20
M. 17	Anastatius	10 17		5 35
Ti. 18	Agapetus	11 22		7 7
O. 19	Sebaldus	N. F.	{Sol. op 4. 52' n. 7. 33'	8 36
T. 20	Bernhard	12 42	{Tusmørket varer 47'	9 48
F. 21	Salomon	2 9		10 38
L. 22	Symphorian	3 33	Hundedagene ende	11 19

Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden. 2' Række, Matth. 12, 31—42.

S. 23	12 S. e. Trin.	O E.	{Zachæus {○ f. M. 8. 4' Form.	11 53
M. 24	Sophie Fred.	7 27	Bartholomæus	0 8
Ti. 25	Ludvig	7 33		0 37
O. 26	Irenæus	7 39	{Sol. op 5. 6' n. 7. 16' {Tusmørket varer 45'	1 5
T. 27	Gebhardus	7 46	☾ fjernest Jorden	1 33
F. 28	Lovise	7 56	Augustinus	2 2
L. 29	Joh. Halsh.	8 8		2 34

Samaritanen og Leviten, Luk. 10, 23—37. 2' Række, Matth. 20, 20—28.

S. 30	13 S. e. Trin.	8 29	Benjamin	3 9
M. 31	Bertha	9 0	☾ f. Kv. 11. 55' Form.	3 54

September
eller **Fiskemaaned.** 30 Dage. 1896.

		O. E.		Højv.
Ti. 1	Ægidius	9 48	{Sol. op 5. 19' n. 6 58'	4 51
O. 2	Elisa	10 57	{Tusmørket varer 44'	6 9
T. 3	Seraphia	O. F.		7 43
F. 4	**Jul. Maria**	12 21	Theodosia	9 4
L. 5	Regina	1 54		10 5

De 10 Spedalske, Luk. 17, 11—19. 2' Række, Joh. 5, 1—15.

S. 6	14 S. e. Trin.	3 30	Magnus	10 54
M. 7	**Dr. Louise**	5 6	{Robert {🌑 n. M. 2. 43' Eftm.	11 33
Ti. 8	Mariæ Fødsel	N. E.	☾ nærmest Jorden	12 11
O. 9	Gorgonius	6 44	{Sol. op 5. 33' n. 6. 40'	0 29
T. 10	Burchhardt	6 55	{Tusmørket varer 43'	1 5
F. 11	Hillebert	7 11		1 43
L. 12	Guido	7 35		2 25

Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden. 2' Række, Luk. 10, 38 til Enden.

S. 13	15 S. e. Trin.	8 14	{Cyprianus {Merkur størst ø. Elongat.	3 13
M. 14	† Ophøjelse	9 13	☽ f. Kv. 5. 10' Form.	4 10
Ti. 15	Eskild	10 30	{Euphemia	5 27
O. 16	Tamperdag	11 54	{Sol. op 5. 46' n. 6. 21'	6 58
T. 17	Lambertus	N. F.	{Tusmørket varer 42'	8 20
F. 18	Chr. 8. Fødsel	1 19	Titus	9 22
L. 19	Constantia	2 41		10 13

Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17. 2' Række, Joh. 11, 19—45.

S. 20	16 S. e. Trin.	4 0	Tobias	10 50
M. 21	Matthæus	5 16	🌕 f. M. 11. 49' Eftm.	11 21
Ti. 22	Mauritius	O. E.	Jævndøgn. Efteraar begynd.	11 50
O. 23	Linus	5 56	{Sol. op 6. 0' n. 6. 3' {Tusmørket varer 42'	0 5
T. 24	Tecla	6 5	☾ fjernest Jorden	0 33
F. 25	Cleophas	6 17		1 2
L 26	**Prs. Christian**	6 34	Adolph	1 33

Den Vatersottige, Luk. 14, 1—11. 2' Række, Mark 2, 14 til Enden.

S. 27	17 S. e. Trin.	7 1	Cosmus	2 7
M. 28	Venceslaus	7 41		2 45
Ti. 29	**St. Michael**	8 40	{☾ f. Kv. 2. 58' Form.	3 32
O. 30	Hieronymus	9 56	{Sol. op 6. 13' n. 5. 45'	4 30
			{Tusmørket varer 42'	

Oktober

eller **Sædemaaned.** 31 Dage. 1896.

		O. E.		Højv.
T. 1	Remigius	11 22		5 42
F. 2	Ditlev	O. F.		7 12
L. 3	Mette	12 54		8 31
	Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden. 2' Række, Joh. 15, 1—17.			
S. 4	18 S. e. Trin.	2 29	Franciscus	9 35
M. 5	Placidus	4 3		10 24
Ti. 6	Fred. 7. Fødsel	5 40	Broderus ● n. M. 11. 18' Eftm.	11 6
O. 7	Amalia	N. E.	☾ nærmest Jorden Sol. op 6. 27' n. 5. 27'.	11 45
T. 8	Ingeborg	5 15	Tusmørket varer 42'.	0 5
F. 9	Dionysius	5 37		0 45
L. 10	Gereon	6 11		1 26
	Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8. 2' Række, Joh. 1, 35 til Enden.			
S. 11	19 S. e. Trin.	7 4	Fred. 4. Fødsel	2 12
M. 12	Pr. Frederik	8 18	Maximilian	3 3
Ti. 13	Angelus	9 41	☽ f. Kv. 3. 47' Eftm.	4 1
O. 14	Calixtus	11 6	Sol. op 6. 41' n. 5. 9' Tusmørket varer 42'	5 12
T. 15	Hedevig	N. F.		6 31
F. 16	Gallus	12 29		7 46
L. 17	Florentinus	1 49		8 48
	Bryllupsklæderne, Matth. 22, 1—14. 2' Række, Matth. 21, 28—44.			
S. 18	20 S. e. Trin.	3 4	Luk. Evang.	9 35
M. 19	Balthasar	4 19		10 13
Ti. 20	**Flyttedag**	5 33	Felicianus ○ f. M. 5. 17' Eftm. ☾ fjernest Jorden	10 47
O. 21	11000 Jomfr.	6 48	Sol. op 6. 56' n. 4. 52'	11 17
T. 22	Cordula	O. E.	Tusmørket varer 43'	11 49
F. 23	Søren	4 41		0 5
L. 24	Proclus	5 5	Merkur størst v. Elongat.	0 37
	Den kongelige Mand, Joh. 4, 46—53. 2' Række, Joh. 4, 34—42.			
S. 25	21 S. e. Trin.	5 41	Crispinus	1 13
M. 26	Amandus	6 34		1 48
Ti. 27	**Pr. Valdemar**	7 43	Sem	2 29
O. 28	Caroline	9 3	Simon og Judas Mar. Soph. Frederikke Sol. op 7 10' n. 4. 36' Tusmørket varer 44'	3 14
T. 29	Narcissus	10 30	☾ f. Kv. 4. 21' Eftm.	4 9
F. 30	Louise Charl.	O. F.	Absalon	5 15
L. 31	Krprs. **Louise**	12 1	Reformat. Begyndelse	6 33

November
eller Slagtemaaned. 30 Dage. 1896.

Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5, 1—12. 2' Række, Matth. 5, 13–16.

		O. F.		Højv.
S. 1	22 S. e. Tr.	1 30	Alle Helgen	7 51
M. 2	Alle Sjæle	3 2		8 57
Ti. 3	Hubertus	4 38	☾ nærmest Jorden	9 53
O. 4	Otto	6 17	Sol. op 7. 25' n. 4. 21'	10 40
			Tusmørket varer 45'	
T. 5	Malachias	N. E.	● n. M. 8. 27' Form.	11 24
F. 6	Leonhardus	4 5		12 9
L. 7	Engelbrecht	4 50		0 30

Skattens Mønt, Matth. 22, 15—22. 2' Række, Mark. 12, 41 til Enden.

S. 8	23 S. e. Trin.	5 58	Claudius	1 16
M. 9	Theodor	7 22		2 2
Ti. 10	Luther	8 49		2 50
O. 11	Morten Bisp	10 14	Sol. op 7. 40' n. 4. 7'	3 40
			Tusmørket varer 47'	
T. 12	Torkild	11 35	☽ f. Kv. 6. 41' Form.	4 35
F. 13	Arcadius	N. F.		5 37
L. 14	Frederik	12 53		6 47

Den blodsottige Kvinde, Matth. 9, 18—26 2' Række, Joh. 5, 17—29.

S. 15	24 S. e. Trin.	2 7	Leopold	7 51
M. 16	Othenius	3 22		8 46
Ti. 17	Anianus	4 35	☾ fjernest Jorden	9 32
O. 18	Hesychius	5 51	Sol. op 7. 54' n. 3. 56'	10 13
T. 19	Elisabeth	7 10	Tusmørket varer 48'	10 50
F. 20	Volkmarus	O. E.	○ f. M. 11. 25' Form.	11 25
L. 21	Mariæ Ofr.	3 42		12 2

Ødelæggelsens Vederstyggelighed, Matth. 24, 15—28. 2' Række, Luk. 17, 20—33.

S. 22	25. S. e. Trin.	4 30	Fred. Ferdin. Cecilia	0 21
M. 23	Clemens	5 36		0 58
Ti. 24	Chrysogonus	6 52		1 36
O. 25	Catharina	8 17	Sol. op 8. 8' n. 3. 46'	2 16
T. 26	Conradus	9 44	Tusmørket varer 50'	2 57
F. 27	Facundus	11 10		3 43
L. 28	Soph. Magdl.	O. F.	☾ f. Kv. 3. 44' Form.	4 37

Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2' Række, Luk. 4, 16—30.

S. 29	1 S. i Advent	12 39	Saturninus	5 41
M. 30	Chr. 6 Føds.	2 8	Andreas	7 0

December
eller Kristmaaned. 31 Dage. 1896.

		O. F.		Højv.
Ti. 1	Arnold	3 42		8 16
O. 2	Bibiana	5 21	Sol op 8. 20' n. 3. 39' Tusmørket varer 51'	9 23
T. 3	Svend	7 2	☾ nærmest Jorden	10 21
F. 4	Charl. Fred.	N. E.	Barbara	11 11
L. 5	Sabina	3 33	● n. M. 6. 51' Eftm.	12 0

Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36. 2' Række, Matth. 25, 1—13.

S. 6	2 S. i Advent	4 51	Nikolaus	0 23
M. 7	Agathon	6 20		1 8
Ti. 8	Mariæ Undf.	7 50	Sol. op 8. 30' n. 3. 35'	1 49
O. 9	Rudolph	9 15	Tusmørket varer 52'	2 30
T. 10	Judith	10 36	Neptun i Oppos. m. Solen	3 10
F. 11	Damasus	11 53	Mars i Oppos. med Solen	3 51
L. 12	Epimachus	N. F.	☽ f. Kv. 1. 29' Form.	4 38

Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10. 2' Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S. 13	3 S. i Advent	1 7	Lucia	5 32
M. 14	Crispus	2 21		6 35
Ti. 15	Nikasius	3 37	☾ fjernest Jorden	7 41
			Lazarus	
O. 16	Tamperdag	4 53	Sol. op 8. 37' n. 3. 34'	8 43
T. 17	Albina	6 12	Tusmørket varer 53'	9 37
F. 18	Lobise	7 27		10 26
L. 19	Nemesius	O. E.		11 10

Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28. 2' Rakke, Joh. 3, 22 til Enden.

S. 20	4 S. i Advent	3 25	Abraham. ○ f. M. 5. 5' Form.	11 51
M. 21	Thomas	4 40	Solhverv, korteste Dag Vinteren begynder	0 11
Ti. 22	Japetus	6 4		0 49
O. 23	Torlacus	7 31	Sol. op 8. 41' n. 3. 37'	1 26
T. 24	Adam	8 59	Tusmørket varer 53'	2 3
F. 25	**Juledag**	10 26		2 40
L. 26	**St. Stephan**	11 53		3 19

Simeon og Anna, Luk. 2, 33—40. 2' Række, Luk. 2, 25—32.

S. 27	S. i J. o. N.	O. F.	Joh. Evang.	4 2
M. 28	Børnedag	1 21	☾ s. Kv. 1. 9' Eftm.	4 57
T. 29	Noah	2 55		6 10
O. 30	David	4 32	Sol op 8. 42' n. 3. 43' Tusmørket varer 53'	7 36
T. 31	Sylvester	6 8	☾ nærmest Jorden Solen nærmest Jorden	9 2

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Januar	1	12 13'	Marts	29	12 14'	August	17	12 13'	Oktbr.	29	11 53'
"	2	12 14'	April	1	12 13'	"	22	12 12'	Novbr.	7	11 54'
"	4	12 15'	"	5	12 12'	"	25	12 11'	"	15	11 55'
"	6	12 16'	"	8	12 11'	"	29	12 10'	"	20	11 56'
"	9	12 17'	"	12	12 10'	Septbr.	1	12 9'	"	24	11 57'
"	11	12 18'	"	16	12 9'	"	4	12 8'	"	27	11 58'
"	14	12 19'	"	20	12 8'	"	7	12 7'	"	30	11 59'
"	16	12 20'	"	25	12 7'	"	10	12 6'	Decbr.	3	12 0'
"	19	12 21'	Maj	2	12 6'	"	13	12 5'	"	5	12 1'
"	23	12 22'	"	26	12 7'	"	16	12 4'	"	7	12 2'
"	27	12 23'	Juni	3	12 8'	"	19	12 3'	"	10	12 3'
Febr.	2	12 24'	"	8	12 9'	"	22	12 2'	"	12	12 4'
"	22	12 23'	"	13	12 10'	"	24	12 1'	"	14	12 5'
"	28	12 22'	"	18	12 11'	"	27	12 0'	"	16	12 6'
Marts	4	12 21'	"	22	12 12'	"	30	11 59'	"	18	12 7'
"	8	12 20'	"	27	12 13'	Oktbr.	4	11 58'	"	20	12 8'
"	12	12 19'	Juli	2	12 14'	"	7	11 57'	"	22	12 9'
"	16	12 18'	"	8	12 15'	"	11	11 56'	"	24	12 10'
"	19	12 17'	"	16	12 16'	"	15	11 55'	"	26	12 11'
"	22	12 16'	August	5	12 15'	"	20	11 54'	"	28	12 12'
"	26	12 15'	"	12	12 14'				"	30	12 13'

*) Sand Middag er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vestligere eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4 11	5 19	1	Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	1 1	6 50	—
Altona	5 14	7 45	8	Esbjerg	2 58	6 3	—
Amrum	1 22	6 49	9	Fanø, N.O. Pynt	2 43	—	—
Blaavandshuk	1 47	6 8	6	" N.V. "	2 23	—	—
Blankenese	4 40	7 36	—	" Midten af Vestkysten	1 32	—	—
Blauort Sand	0 38	6 31	—	Frederikshavn	5 55	6 0	1
Bongsiel	2 13	6 38	12	Frederiksstad	2 36	7 34	11
Bordelum Siel	2 41	8 37	—	Glückstad	3 6	7 13	12
Brunsbüttel	1 57	7 14	11	Hals	8 44	4 57	1
Büsum, udenf. Havnen	1 21	6 15	—				
Cuxhaven	1 8	6 53	12				
Dagebøl	2 19	6 54	10				

Hamborg	5 24	7 48	—	Schulau	4 31	7 32	—
Helgoland	12 14	6 51	10	Seesand	0 52	6 54	10
Hirtshals	4 23	6 14	1	Skagen	5 55	6 6	1
Hjærting	2 47	6 5	—	Skallingende	2 18	—	—
Husum Havn	2 35	7 25	—	Støren { Itzehoe	3 57	—	—
Højer Kanal	3 20	6 33	7	Støren { Størort	2 46	7 17	—
Krück Aue	3 22	—	—	Süderoog	1 10	6 44	11
List	2 23	6 15	7	Sydvesthorn	2 43	7 36	9
Meldorf Havn	1 31	7 45	12	Sønderhoe	2 22	6 42	5
Nordby	3 3	6 4	6	Teufelsbrücke	5 0	7 41	—
Norderpiep	0 51	6 18	13	Thorsminde Gab	3 37	5 35	2
Nymindegab	2 43	5 48	2	Tvilenfleth	3 54	7 27	—
Ording	0 46	7 23	11	Tønningen	2 1	7 11	11
Pelvorm	1 58	6 14	12	Vollervik	1 14	6 45	12
Pin Aue	3 44	7 34	11	Vyk	2 22	6 21	10
Rendsborg	7 39	7 18	4				

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i foranstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Fod.

Exempel: at finde Klokkeslættet for Højvande og Lavvande den 12de Januar ved Agger:

Af Pillen for Højvande i Januar	0 Tim. 20 Min.
Hertil lægges for Agger	4 — 11 —
	4 Tim. 31 Min.

Det udkomne er Klokkeslættet for Højvande om Formiddagen. Er det fundne Klokkeslæt større end 12 Timer, da trækkes 12 Timer fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Højvande om Eftermiddagen.

Klokkeslættet for det paafølgende Lavvande faas ved til Klokkeslættet for Højvande at lægge Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande. Da denne Mellemtid for Agger er 5 Tim. 19 Min., saa indtræffer Lavvande Kl. 9.50' om Formiddagen. Blev Lavvandsklokkeslættet større end 12 Tim., da trækkes 12 Tim. fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Lavvande om Eftermiddagen.

Trækkes fra de fundne Klokkeslæt 25 Min., erholdes derved Klokkeslættene for de næstforegaaende Højvande og Lavvande; lægges derimod 25 Min. til, saa har man Klokkeslættene for de næstfølgende Højvande og Lavvande.

De fundne Klokkeslæt ere ved denne Beregning stedse udtrykte i mellemeuropæisk Tid.

I Kirkeaaret 1895—96, der ender med den 25de Søndag efter Trinitatis (22de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den anden Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1896—97, der begynder med 1ste Søndag i Advent (29de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Tekstrække.

Planeterne i Aaret 1896.

Mercur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 24de Januar, 16de Maj og 13de September staar den længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage ned henholdsvis $1^3/_4$, $2^1/_4$og $^1/_4$ Time efter Solen. Den 5te Marts, 4de Juli og 24de Oktober staar den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis $^3/_4$, $1^1/_4$ og 2 Timer før Solen.

Venus er ved Aarets Begyndelse Morgenstjerne og staar op 4 Timer før Solen, i Begyndelsen af Februar staar den op 2 Timer før Solen, i Begyndelsen af Marts 1 Time før Solen, og nu forsvinder den, for, efter den 9de Juli at være gaaet bag om Solen, først atter at vise sig paa Aftenhimlen i Aarets sidste to Maaneder. I Begyndelsen af November gaar den ned 1 Time efter Solen, i Begyndelsen af December $2^1/_4$ og ved Aarets Slutning $3^3/_4$ Time efter Solen.

Mars staar i Aarets første Halvdel først op 1 á 2 Timer før Solen. I Begyndelsen af Juli staar den op ved Midnat, derpaa stadig tidligere, indtil den i Aarets sidste Par Maaneder er oppe hele Natten. Mars Afstand fra Jorden er ved Aarets Begyndelse 47 Millioner Mil; derpaa nærmer den sig stadig Jorden, indtil den mod Midten af December kommer i Opposition med Solen og er Jorden nærmest, 11 Millioner Mil; den kulminerer da ved Midnat 60° over Kjøbenhavns Horizont. Mars, der skinner rødlig, vandrer i Juli gennem Vædderen, gaar derfra ind i Tyren, hvis ligeledes røde Hovedstjerne Aldebaran den den sidste August passerer 4° nord forbi, og gaar i Oktober et lille Stykke ind i Tvillingerne, hvor den den 2den November standser for derpaa at vende tilbage til Tyren. Ved Aarets Slutning staar den en halv Snes Grader over Aldebaran.

Jupiter er den 24de Januar i Opposition med Solen, kulminerer ved Midnat 54° over Kjøbenhavns Horizont og er oppe hele Natten. Midt i April gaar den ned Kl. 3 Morgen, i Begyndelsen af Juni ved Midnat, og mod Maanedens Slutning forsvinder den i Aftenrøden. Efter den 12te August at være passeret bag om Solen begynder den atter at vise sig paa Morgenhimlen, hvor den midt i September staar op Kl. 3 Morgen. Midt i November staar den op ved Midnat, ved Aarets Slutning Kl. $9^1/_2$ Aften. Jupiter vandrer i Begyndelsen af Aaret Vest paa i Krebsen, hvor den i Slutningen af Marts bliver stillestaaende for derefter at vandre Øst paa. Ved Aarets Slutning er den stillestaaende i Løven, hvis Hovedstjerne Regulus den den 19de September er passeret tæt nord forbi. Den 14de Juni bedækkes Jupiter af Maanen Kl. 10.43'—11.33' Aften; men de gaa i Kjøbenhavn ned lidt før dette sidste Klokkeslæt.

Saturn staar ved Aarets Begyndelse op Kl. 4 Morgen, derpaa stadig tidligere, indtil den den 5te Maj er i Opposition med Solen; den kulminerer da ved Midnat 20° over Kjøbenhavns Horizont og er oppe hele Natten. Midt i Juli gaar den ned ved Midnat, midt i August Kl. 10 Aften, og nu forsvinder den i Aftendæmringen. Den 13de November passerer den bag om Solen og kommer derefter efterhaanden frem paa Morgenhimlen, hvor den i Begyndelsen af December staar op 2 Timer før Solen, ved Aarets Slutning 4 Timer før Solen. Saturn vandrer i Begyndelsen af Aaret Øst paa i Vægten, hvor den sidst i Februar bliver stillestaaende for derefter at vandre Vest paa. Den 19de

Juni passerer den 2° nord forbi Vægtens Hovedstjerne α libræ, i hvis Nærhed den midt i Juli atter bliver stillestaaende for derefter at vandre Øst paa. Den 12te August passerer den atter 2° nord forbi α libræ. Ved Aarets Slutning har den endnu ikke naaet Skorpionen.

Planetsystemet.

	Siderisk Omløbstid.	Middelafstand fra Solen, naar Jordens Middelafstand (20 Mill. Mil) antages som Enhed.	Solens Diameter = 186500 Mil. Solens Omdrejning 25 Dage.			Planeternes Middelafstande fra Solen, udtrykte i Mill.
			Diameter.	Masse (Sol. Masse antaget som Enhed.)	Omdrejning.	
	Dage.		Mil.		T. M.	Mill.
☿ Merkur	87.97	0.387	650	1:5500000	24 5*	7.7
♀ Venus	224.70	0.723	1700	1:400000	23 21*	14.5
♁ Jorden	365.26	1.000	1719	1:350000	23 56	20.0
♂ Mars	686.98	1.524	900	1:3000000	24 37	30.5
♃ Jupiter	4332.58	5.203	19000	1:1050	9 55	104.1
♄ Saturn	10759.22	9.539	16000	1:3500	10 14	190.8
♅ Uranus	30688.51	19.183	8000	1:22000	—	383.7
♆ Neptun	60186.64	30.057	7500	1:19000	—	601.1

* Efter Schiaparellis nyeste Jagttagelser skulle Merkurs og Venus Omdrejningstider dog være lig deres Omløbstider, nemlig henholdsvis 88 Dage og 225 Dage, saa at de altid vende samme Side mod Solen.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af 51800 Mil. Dens Diameter beløber sig til 469 Mil. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 5, **Saturn** af 8, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** i det mindste af 1 Drabant.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter befinder sig en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke ere synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var ved Begyndelsen af Aaret 1895 naat op til 401, hvis Middelafstande fra Solen ligge imellem 42 og 94 Millioner Mil, og hvis Omløbstider om Solen ere mellem 3 og 10 Aar.

Formørkelser.

I Aaret 1896 indtræffe følgende Formørkelser:

1) Solformørkelse den 13de Februar, ikke synlig hos os, synlig i det sydlige Atlanterhav, i det sydligste Sydamerika og det sydvestlige Afrika samt i det sydlige Ishav, hvor den bliver ringformet.

2) Partiel Maaneformørkelse den 28de Februar Kl. 7.16'—10.15' Eftm. Kl. 8.46' er den størst og udgør da 8/9 af Maaneskivens Diameter. Den er synlig hos os i hele sit Forløb, ligesaa paa Færøerne, hvor den begynder Kl. 5 3/4 Eftm. Paa Island ses næsten dens hele Forløb, i Grønland kun dens Slutning, efter Solnedgang. I Vestindien ses den ikke.

3) Solformørkelse den 9de August. I Kjøbenhavn bliver den størst lidt efter Solopgang, Kl. 4.42. Solskiven ses da formørket indtil 4/5 af dens Diameter, saa at kun et Horn bliver tilbage for neden til højre. Formørkelsen ender for Kjøbenhavn Kl. 5.35'. Samme Klokkeslæt gælde paa et Par Minutter nær for hele Landet, saa at Formørkelsen allerede er lidt i Aftagende, naar Solen staar op i det sydvestlige Jylland. I det nordlige Jylland bliver Formørkelsen lidt større, paa Bornholm lidt mindre end i Kjøbenhavn. Paa Færøerne og Islands Østkyst er Formørkelsen ved Solopgang allerede aftagen til kun at omfatte Halvdelen af Solskivens Diameter, i Reykjavik ses den slet ikke, ej heller i de grønlandske Kolonier og Vestindien. Formørkelsen er for øvrigt synlig i den større nordlige og østlige Del af Europa, i Asien og i Nordpolaregne. Den bliver total for en smal Zone, der gaar gennem det nordlige Norge omtrent over Bodø og Vardø, gennem Siberien, Mandschuriet og det nordligste Japan.

4) Partiel Maaneformørkelse den 23de August. Den er ikke synlig hos os og paa Færøerne, paa Island ses kun lidt af Begyndelsen før Solopgang; i det vestlige Grønland, hvor den begynder omtrent Kl. 2 Form., ses en stor Del af dens Forløb; paa St. Thomas ses hele dens Forløb Kl. 1.4'—4.11' Form. Naar Formørkelsen er paa sit højeste, udgør den 3/4 af Maaneskivens Diameter.

Vejrspaadomme.

Januar 1—10 Sne og let Frost; 11—20 tiltagende Frost; 21—31 mildere Vejr.

Februar 1—15 Let Frost og nogen Sne; 16—29 Kulde.

Marts 1—11 Blæst og ustadigt Vejr; 12—21 let Frost; 22—31 Regn og Blæst.

April 1—8 Koldt og blæstfuldt Vejr; 9—20 foranderligt; 21—30 smukt, mildt Vejr.

Maj 1—12 Mildt og smukt; 13—22 ustadigt; 23—31 Varme.

Juni 1—9 Smukt og varmt; Regn med sydlig og sydvestlig Vind; 10—30 ustadigt, mildt Vejr.

Juli 1—7 Klart og smukt med nordlig Vind; 8—22 Regn med sydlig eller sydvestlig Vind; 23—31 foranderligt.

August 1—15 Ustadigt og regnfuldt med sydlig og sydvestlig Vind; 16—31 smukt og klart.

September 1—10 Smukt, klart Vejr med nordlig Vind; 11—21 køligere og noget blæstfuldt; 22—30 noget ustadigt.

Oktober 1—15 Foranderligt; 16—22 køligt og blæstfuldt; 23—31 Regn med sydlig Vind.

November 1—8 Foranderligt, lidt Sne med østlig Vind; 9—20 megen Blæst; 21—30 regnfuldt.

December 1—15 Klart og blæstfuldt; 16—31 Regn og Taage.

Kronologisk Markedsfortegnelse for 1896.

(Sluttet 24. Juni 1895)

Januar.

2. *Aalborg,*
- *Bjerringbro,*
- *Ny Løgten,*
- *Holstebro.*
3. *Skive,*
- *Kolding,*
- *Esbjærg.*
4. *Viborg.*
6. *Randers.*
8. *Helsinge,*
- *Aalborg,*
- *Aarhus.*
9. *Skanderborg.*
10. *Horsens,*
- *Esbjærg.*
11. *Vejle.*
13. *V.Brøndersl.,*
- *Fredericia.*
14. *Præstø,*
- *Holsted.*
15. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup.*
16. *Skjørping.*
17. *Hobro,*
- *Esbjærg.*
22. *Aalborg.*
24. *Esbjærg.*
28. *Hjørring.*
29. *Aalborg,*
- *N. Sundby.*
30. *Aalborg,*
- *Hammel.*
31. *Frederikss.,*
- *Hurup,*
- *Esbjærg.*

Februar.

1. *Thisted.*
3. *Nykb.(p.M.).*
4. *Frederiksv.*
- *Skive,*
- *Ebeltoft.*
5. *Aalborg,*
- *Viborg,*
- *Ny Løgten.*
6. *Faaborg,*
- *Bjerringbro,*
- *Nimtofte.*
7. *Randers (2),*
- *Esbjærg.*
8. *Lemvig.*
10. *Bogense,*
- *V.Brøndersl.,*
- *Aarhus,*
- *Holstebro.*
11. *Præstø,*
- *Aars,*
- *Skanderborg,*
- *Ringkjøbing.*
12. *Middelfart,*
- *Aalborg,*
- *Kolind,*
- *Horsens,*
- *Varde.*
13. *Skjørping,*
- *Allingaabro,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*
14. *Skjelskør,*
- *Hobro,*
- *Kolding,*
- *Herning,*
- *Esbjærg.*
15. *Aarup,*
- *Silkeborg.*
17. *Odense,*
- *Aarhus.*
18. *Rødby,*
- *Skanderborg.*
19. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *Horsens.*
20. *Nakskov,*
- *Odder,*
- *Vejle.*
21. *Kolding,*
- *Esbjærg.*
22. *Randers.*
24. *Helsingør,*
- *Assens,*
- *Aarhus.*
25. *Maribo,*
- *Skanderborg,*
26. *Svendborg,*
- *Aalborg,*
- *Mariager,*
- *Horsens.*
27. *Odense,*
- *Vejle.*
28. *Kjerteminde,*
- *Sjelbro,*
- *Kolding,*
- *Esbjærg.*
29. *Frederikss.,*
- *Fjerritslev,*
- *Randers.*

Marts.

2. *Skjelskør,*
- *Thisted.*
3. *Storehedd.,*
- *Vordingborg,*
- *Saxkjøbing,*
- *Faaborg,*
- *Nykb.(p.M.).*
4. *Hvalsø,*
- *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Ny Løgten.*
5. *Korsør,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Blokhus,*
- *Nibe,*
- *Bjerringbro,*
- *Holstebro.*
6. *Roskilde,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Esbjærg,*
- *Varde.*
7. *Nyborg,*
- *V.Brøndersl.,*
- *Fredericia,*
- *Herning,*
- *Ribe.*
9. *N. Sundby,*
- *Aarhus.*
10. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Maribo,*
10. *Odense,*
- *Aalborg,*
- *Thirstrup,*
- *Skanderborg.*
11. *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup,*
- *Grenaa,*
- *Horsens.*
12. *Slagelse,*
- *Skjørping,*
- *Ebeltoft,*
- *Vejle.*
13. *Skibby,*
- *Sorø,*
- *Ærøskjøb.,*
- *Hobro,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Skjern,*
- *Esbjærg.*
14. *Kjerteminde,*
- *Randers.*
- *Silkeborg.*
16. *Stege,*
- *Aarhus.*
17. *Storehedd.,*
- *Saxkjøbing,*
- *Bogense,*
- *Skanderb.*
18. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *Aalestrup,*
- *Horsens,*
- *Høver Kro.*
19. *Haarlev,*
- *Nakskov,*
- *Viborg,*
- *Vejle.*
20. *Roskilde,*
- *Nyborg,*
- *Hadsten,*
- *Kolding*
- *Esbjærg.*
21. *Kjøbenhavn,*
- *Faaborg,*

21. Randers.
23. Brobyværk.
- Aarhus,
- Give.
24. Ringsted,
- Maribo,
- Odense,
- Skanderborg.
25. Holbæk,
- Kjøge,
- Svendborg,
- Aalborg,
- Kolind,
- Horsens.
26. Haslev,
- Slagelse,
- Tranebjerg,
- Nysted,
- Middelfart,
- Hjallerup,
- Odder,
- Vejle.
27. Sorø,
- Rudkjøbing,
- Ø.Svendstrup,
- V. Hassing,
- Allingaabro,
- Kolding,
- Esbjærg.
28. Fakse,
- Frederikss.,
- Skjelskør,
- Ringe,
- Hjørring.
- Fredericia.
30. Assens,
- Vraa,
- BjergetsKro.
31. Slangerup,
- Rødby,
- Sæby,
- Varde.

April.

1. Ruds-Vedby,
- Aalborg,
- Ny Løgten,
- Esbjærg.
7. Frederiksv.,
- Fuglebjerg,
- Storehedd.
- Vordingb.,
- Aabybro,
- Bjerringbro,
7. Aarhus.
8. Farum,
- Helsinge,
- Holbæk,
- Kjøge,
- Middelfart,
- Aalborg,
- Hadsund,
- Kjellerup,
- Horsens.
9. Slagelse,
- Nysted,
- Skamby,
- Thiese,
- Vejle.
10. Aakirkeby,
- Roskilde,
- Sorø,
- Hesselager,
- Esbjærg.
11. Læsø,
- Løgstør,
- Silkeborg,
- Vorbasse.
13. Jyderup,
- Skjelskør,
- V. Brøndersl.
- Aars.
14. Præstø,
- Ringsted,
- Flauenskjold,
- Skjørping.
- Vilsund,
- Herning,
- Holsted.
15. Næstved,
- Løkken,
- Aalborg,
- Thisted,
- Hobro,
- Dalager.
17. Helsingør,
- N. Snede,
- Esbjærg.
18. Hørsholm,
- Viborg,
- Kolding.
20. Græsted.
21. Glamsbjerg,
- Hvidbjerg,
- Glæsborg,
- Lemvig,
- Ribe.
22. Frederiksh.,
22. Aalborg,
- Aalestrup,
- Selde.
- Sjelbro,
- Bækmarksb.,
- AalbækMølle.
23. Haderup.
24. Koldby,
- Esbjærg.
25. Frederikss.,
- N. Sundby,
- Holstebro,
- Ølgod.
27. Veksø,
- Nykb. (p.M.
- Ny Soelb. K.
- Varde.
28 Uggerløse,
- Nykb.(p.F.).
- Skive,
- Hadsten,
- Uldum,
- Ribe.
29. Aalborg,
- Nibe,
- Hammel,
- Omme,
- S. Ulfkjær,
- Vejen.
30 Hjallerup,
- Havndal,
- Odder,
- Kolding,
- Randbøl,
- Ringkjøbing.
- Esbjærg.

Maj.

2. Aarup,
- Viborg,
- Give,
- Hornsyld,
- Foldingbro.
4. Sindal,
- Gjerlev,
- Horsens,
- Høver Kro,
- Tarm.
5. Ans,
- Vejle,
- Vinderup,
- Ribe.
6. Aalborg,
- Ny Løgten,
6. Fredericia,
- Struer.
7. Bjerringbro.
8. Frederiksb.,
- Hvalsø,
- Allingaabro,
- Esbjærg.
9. Randers,
- Brædstrup,
- Kolding,
- Holstebro,
- Ansager.
11. V.Brøndersl.
- Hadsund,
- Thisted,
- Kjellerup,
- Aarhus,
- Vamdrup,
- Varde.
12. Præstø,
- Slagelse,
- Bogense,
- Skjørping,
- Skals,
- Kolind,
- Silkeborg,
- Tørring,
- Ribe.
13. Haslev,
- Odense,
- Aalborg,
- Hvalpsund,
- Trustrup,
- Truust,
- Vrads,
- Kibæk.
15. Roskilde,
- Skive,
- Hobro,
- Mørke,
- Esbjærg.
16. Slangerup,
- Sorø,
- Thorup Pkh.,
- Jellinge,
- Herning.
18. Storehedd.
19. Asnæs,
- Kjøge,
- Ringsted,
- Assens,
- Stoholm,
- Sjelbro,
- Ry,

19. *Ribe.*
20. *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup St.*
- *Skanderb.,*
- *Foldingbro.*
21. *Hammel.*
22. *Skjelskør,*
- *Esbjærg.*
23. *Kolding.*
26. *Vordingborg.*
27. *Aalborg.*
29. *Marstal,*
- *Esbjærg.*
30. *Ringe,*
- *Hjørring,*
- *Viborg.*

Juni.

1. *Hjallerup.*
3. *Aalborg,*
- *Hurup.*
- *Ny Løgten.*
4. *Thisted,*
- *Bjerringbro,*
- *Esbjærg.*
6. *Nykb.(p.M.).*
8. *Nykb. (p.S.),*
- *V.Brøndersl.,*
- *Skive,*
- *Give.*
9. *Korsør,*
- *Præstø,*
- *Silkeborg,*
- *Lemvig.*
10. *Helsinge,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Holstebro.*
11. *Skjørping,*
- *Horsens,*
- *Ringkjøbing.*
12. *Hobro,*
- *Esbjærg.*
- *Varde.*
13. *Maribo,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*
15. *Kallundb.(3),*
- *Kjerteminde.*
16. *Slangerup.*
17. *Næstved,*
- *Aalborg.*
18. *Holbæk,*
- *Kolind,*
- *Grindsted.*
19. *Rudkjøbing,*
- *Esbjærg.*
20. *Kjøbenhavn,*
- *Faaborg,*
- *Vejen.*
22. *Randers.*
23. *Skjelskør (2),*
- *Viborg.*
24. *Aalborg,*
- *Ebeltoft.*
25. *Frederiksb.,*
- *Ringsted,*
- *Hjørring,*
- *Knudstrup.*
26. *Stubbekjøb.,*
- *Assens,*
- *Ø.Svendstrup,*
- *Herning,*
- *Esbjærg.*
27. *Øsløs,*
- *Videbæk.*
29. *Sorø,*
- *Ulstrup.*
30. *Skjørping.*

Juli.

1. *Rødby,*
- *Nyborg,*
- *Aalborg,*
- *Hobro,*
- *Ny Løgten.*
2. *Bogense,*
- *Bjerringbro,*
- *Grenaa.*
3. *Randers (2)*
- *Esbjærg.*
6. *Frederiksv.,*
- *Aarhus.*
7. *Vordingb.,*
- *Middelfart,*
- *Salten.*
8. *Sakskjøb.,*
- *Odense,*
- *Aalborg,*
- *Silkeborg.*
9. *Slagelse (2),*
- *Skanderborg.*
10. *Fredericia.*
11. *Kolding.*
13. *V.Brøndersl.,*
14. *Præstø,*
14. *Mariager.*
15. *Frederikss.*
- *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Aalborg,*
- *Kolind.*
16. *Ærøskjøbing.*
20. *Nykb.(p.F.).*
22. *Helsingør.*
- *Aalborg,*
- *Løgstør.*
23. *Fjerritslev,*
- *Tørring.*
24. *Roskilde,*
- *Vilsund,*
- *Allingaabro.*
25. *Nykb.(p.M.),*
- *Brædstrup.*
27. *Skive (2).*
29. *Aalborg,*
- *Havndal,*
- *Holstebro.*
30. *Kjøge,*
- *Odder,*
- *Ringkjøbing.*
31. *Hammel,*
- *Skjern.*

August.

1. *Brande.*
3. *Varde.*
4. *Ribe.*
5. *Aalborg,*
- *Ny Løgten,*
- *Vorbasse.*
6. *Bjerringbro.*
10. *V.Brøndersl.*
11. *Præstø.*
12. *Aalborg.*
14. *Hobro.*
19. *Næstved,*
- *Aalborg.*
21. *Trustrup.*
26. *Aalborg.*
31. *Lemvig.*

September.

1. *Frederiksv.,*
- *Ramme.*
2. *Aalborg,*
- *Ny Løgten,*
- *Ulfkjær.*
3. *Bjerringbro,*
- *Dalager.*
4. *Herning (2)*
5. *Hvalsø,*
- *Kjøbenhavn,*
- *Ribe.*
7. *V.Brøndersl.,*
- *Hurup,*
- *Hadsten.*
8. *Præstø,*
- *Aars,*
- *Allingaabro.*
9. *Sorø,*
- *Aalborg,*
- *Hadsund,*
- *Thisted.*
10. *Randers (2).*
11. *Haslev,*
- *Give.*
12. *Læsø,*
- *Skive,*
- *Grindsted.*
14. *Nibe,*
- *Holstebro(2).*
15. *Asnæs,*
- *Flauenskjöld.*
16. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *V. Hassing,*
- *Kolind,*
- *Skanderborg.*
- *Tarm,*
- *Vejen.*
17. *Kjøge,*
- *Egeskov,*
- *Aabybro,*
- *Aalestrup,*
- *Varde (2).*
18. *Roskilde,*
- *Vordingborg.*
- *Skræm,*
- *Odder,*
- *Bække.*
19. *Nysted,*
- *Tversted,*
- *Løgstør,*
- *Kolding.*
21. *Skjelskør,*
- *Tudse,*
- *Ulstrup,*
- *Thorup Pkh.*
22. *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Stoholm,*
- *Ulstrup St.,*
- *Rønde.*

23. *Assens,*
- *Sæby,*
- *Aalborg,*
- *Skjørping,*
- *Ebeltoft,*
- *Vrads.*
24. *Middelfart,*
- *Løkkensv.K.,*
- *Selde,*
- *Hobro (2),*
- *Vamdrup.*
25. *Sindal,*
- *Ans,*
- *Thirstrup.*
26. *Sorø,*
- *Hjørring,*
- *Nykb. (p.M.),*
- *Skals,*
- *Brande.*
28. *Viborg (2),*
- *Høver Kro.*
29. *Bogense,*
- *Frederiksh.,*
- *Jellinge.*
30. *Agersted,*
- *Aalborg,*
- *Bjergets K.*
- *Kjellerup,*
- *Hornsyld.*

Oktober.

1. *Ruds-Vedby,*
- *Tranebjerg,*
- *Saksbjøbing,*
- *Koldby,*
- *Bjerringbro,*
- *Glæsborg,*
- *Silkeborg,*
- *Uldum,*
- *Ribe.*
2. *Aakirkeby,*
- *Fuglebjerg,*
- *Marstal,*
- *Thisted,*
- *Grenaa,*
- *Havndal,*
- *Horsens.*
3. *Slagelse,*
- *Jetsmark,*
- *Randers,*
- *Vejle.*
5. *Aars,*
- *Hals,*
- *Hvidbjerg,*
5. *Skive.*
6. *Nakskov,*
- *Nykb. (p.F.),*
- *Faaborg,*
- *Aalbæk,*
- *Nibe,*
- *Lemvig,*
- *Ribe.*
7. *Skibby,*
- *Odense,*
- *Aalborg,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Tørring,*
- *Bækmarksb.,*
- *Vinderup.*
8. *Græsted,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Hjallerup,*
- *Mariager,*
- *Holstebro(2).*
9. *Glamsbjerg,*
- *Løkken,*
- *N. Sundby,*
- *Gjerlev,*
- *Fredericia.*
10. *Nykb. (p.S.),*
- *Ø. Vraa,*
- *Hvalpsund,*
- *Herning.*
12. *Jyderup,*
- *Stege (2),*
- *V.Brøndersl.,*
- *Ringkjøbing,*
- *Aalb. Mølle.*
13. *Præstø,*
- *Sæby,*
- *Fjerritslev,*
- *Tarm,*
- *Ribe.*
14. *Farum,*
- *Helsinge,*
- *Sorø,*
- *Svendborg,*
- *Aalborg,*
- *Trustrup,*
- *Varde (2).*
15 *Haarlev,*
- *Kappendrup,*
- *Hadsten.*
16. *Vordingborg,*
- *Nyborg,*
- *Nykb. (p.M.),*
- *Allingaabro,*
16. *Thorup Pkh.,*
- *Kolding.*
17. *Storehedd.,*
- *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Hammel.*
19. *Holbæk,*
- *Rødby,*
- *Løgstør,*
- *Mørke.*
20. *Frederikss.,*
- *Sindal,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Ribe.*
21. *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *Aalborg,*
- *Nimtofte,*
- *Ry.*
22. *Helsingør,*
- *Skjørping,*
- *Kjellerup,*
- *Ulfkjær,*
- *Foldingbro.*
23. *Ringsted,*
- *Hobro,*
- *Brædstrup,*
- *Kolding,*
- *Haderup.*
24. *Viborg,*
- *Høver Kro,*
- *Videbæk.*
26. *Skjelskør,*
- *Hesselager,*
- *Ny Soelb. K.,*
- *Silkeborg,*
- *S. Omme.*
27. *Fakse,*
- *Nakskov,*
- *Skanderborg,*
- *Ribe.*
28. *Stubbekjøb.,*
- *Frederiksh.,*
- *Aalborg,*
- *Horsens,*
- *Ølgod.*
29. *Hørsholm,*
- *Hjallerup,*
- *Sjelbro,*
- *Give.*
30. *Maribo,*
- *Vejle,*
30. *Esbjærg.*
31. *Kjøge,*
- *Aarup,*
- *Randers.*

November.

2. *Frederiksb.,*
- *Haslev,*
- *Nysted,*
- *Bording St.*
3. *Korsør,*
- *Roskilde,*
- *Ribe.*
4. *Veksø,*
- *Aalborg,*
- *Ny Løgten,*
- *Snede.*
5. *Middelfart.*
- *Bjerringbro.*
6. *Sorø,*
- *Svendborg,*
- *Kolding,*
- *Esbjærg.*
7. *Kjøbenhavn,*
- *Sakskjøbing,*
- *Faaborg,*
- *Struer.*
9. *Slagelse (2),*
- *Assens,*
- *V.Brøndersl.,*
- *Nibe.*
10. *Præstø,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Aars,*
- *Grenaa,*
- *Kibæk,*
- *Ribe.*
11. *Sorø,*
- *Nykb. (p.F.),*
- *Odense,*
- *Flauenskjold,*
- *Aalborg,*
- *Mariager.*
12. *Uggerløse,*
- *Ringe,*
- *Skjørping.*
13. *Nyborg,*
- *Hobro,*
- *Kolding,*
- *Esbjærg.*
14. *Hvalsø,*
- *Rudkjøbing,*
- *Randers.*

16. *Skjelskør,*
- *Thim.*
17. *Rødby,*
- *Odder.*
18. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *Kolind,*
- *Holsted.*
19. *Ringsted,*
- *Hjallerup,*
- *Skive.*
20. *Vordingborg,*
- *Fredericia,*
- *Lemvig,*
- *Esbjærg.*
21. *Give,*
21. *Holstebro.*
23. *Løgstør.*
24. *Aalestrup,*
- *Ansager.*
25. *Kjerteminde,*
- *Aalborg.*
- *Rønde,*
- *Varde.*
26. *Holbæk,*
- *Svendborg,*
- *Havndal,*
- *Silkeborg.*
27. *Truust,*
- *Esbjærg.*
28. *Viborg.*
30. *Slangerup,*

December.

2. *Aalborg.*
- *Ny Løgten.*
3. *Frederiksv.,*
- *Bjerringbro.*
4. *Esbjærg.*
5. *Frederikss.,*
7. *Ulstrup.*
- *Hammel.*
8. *Præstø.*
- *Aalborg,*
9. *Sorø,*
- *Skjørping,*
- *Herning.*
10. *Hobro.*
11. *Randers,*
11. *Esbjærg.*
12. *Aarhus.*
14. *V.Brøndersl.*
15. *Bogense.*
16. *Næstved,*
- *Skjelskør.*
- *Odense,*
- *Aalborg.*
17. *Kolind.*
18. *Silkeborg,*
- *Esbjærg.*
19. *Viborg.*
23. *Aalborg,*
24. *Esbjærg.*
30. *Aalborg.*
31. *Esbjærg.*

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1896 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 24. Juni 1895.)

Sjælland, Møen, Samsø og Bornholm.

Aakirkeby, 10 April og 2 Oktbr. Heste, Kvæg og andre Kreaturer. **Asnæs,** 19 Mai og 15 Septbr. Kreaturer, Avlsredskaber og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift. **Farum,** 8 April og 14 Oktbr. Heste og Kvæg. **Faxe,** 28 Marts og 27 Oktbr. Kreaturer. **Frederiksborg** eller **Hillerød,** Torvedag hver Mandag og Torsdag; første og tredje Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende og slagtede Kreaturer. 8 Mai Heste og Kvæg; 25 Juni Kreaturer; 2 Novbr. Kreaturer. **Frederikssund,** Torvedag hver Mandag og Torsdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 31 Jan., 29 Febr. og 28 Marts Heste og Kvæg; 25 April Heste; 15 Juli, 20 Oktbr. og 5 Decbr. Heste og Kvæg. **Frederiksværk,** 4 Febr., 7 April, 6 Juli, 1 Septbr. og 3 Decbr. Heste og Kvæg. **Fuglebjerg,** 7 April og 2 Oktbr. Kreaturer, Landprodukter, landlige Fabrikata og Avlsredskaber. **Græsted,** 20 April og 8 Oktbr. Heste, Kvæg, Landbrugsgjenstande og Husflidsprodukter. **Haarlev** Jernbanestation, 19 Marts og 15 Oktbr. Heste og Kreaturer. **Haslev** Jernbanestation, 26 Marts, 13. Mai, 11 Sept. og 2 Novbr. Kreaturer. **Helsinge,** 8 Jan., 8 April, 10 Juni og 14 Oktbr. Kreaturer og Landbrugsgjenstande. **Helsingør,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; 24 Febr., 17 April, 22 Juli og 22 Oktbr. Kreaturer. **Hillerød,** se Frederiksborg. **Holbæk,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer (i Tilfælde af Helligdag den næste Tirsdag). 11 og 25 Marts samt 8 April Heste og Kvæg; 18 Juni Heste, Kvæg og Skovbovarer; 19 Oktbr. Kvæg; 26 Novbr. Kreaturer. **Hvalsø** Jernbanestation, 4 Marts, 8 Mai, 5 Septbr. og 14 Novbr. Kreaturer. **Hørsholm,** 18 April og 29 Oktbr. Heste, Kvæg, Landbrugs- og Husflidsprodukter. **Jyderup**

Jernbanestation, 13 April og 12 Oktbr. Heste og Kvæg. **Kallundborg.** Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer. 15 til 17 Juni Uld. **Kjøbenhavn,** Torvedage Mandag og Torsdag med Slagtekvæg samt Onsdag og Lørdag med Heste og Levekvæg. 21 Marts, 20. Juni, 5 Septbr. og 7 Novb. Heste. **Kjøge,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 11 og 25 Marts samt 8 April Heste og Kvæg; 19 Maj Heste, Kreaturer og Landprodukter; 30 Juli, 17 Septbr. og 31 Oktbr. Kreaturer. **Korsør,** Torvedag hver Mandag og Torsdag; 5 Marts, 9 Juni og 3 Novbr. Heste og Kvæg. **Nykjøbing,** anden Onsdag i hver Maaned med Kreaturer; 8 Juni Heste; 10 Oktbr. Heste og Kvæg. **Næstved,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Tredje Onsdag i hver Maaned Heste, Kvæg og Kreaturer. **Præstø,** anden Tirsdag i hver Maaned Heste, Kvæg, Faar og Svin. **Ringsted,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned, eller, naar denne er Helligdag eller Grundlovsdagen, den næstfølgende Tirsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 10 og 24 Marts samt 14 April og 19 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni og 22 Septbr. Kreaturer; 23 Oktbr. Heste og Kvæg; 19 Novbr. Kvæg. **Roskilde,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer; 6 og 20 Marts og 10 April Heste og Kvæg; 15 Maj Kreaturer; 24 Juli Heste og Kvæg; 18 Septbr. og 3 Novbr. Kreaturer. **Ruds-Vedby,** 1 April og 1 Oktbr. Kreaturer. **Rønne,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag. **Skibby,** 13 Marts og 7 Oktbr. Kreaturer. **Skjelskør,** Torvedag hver Fredag; 14 Febr., 2 og 28 Marts samt 13 April Heste og Kvæg; 22 Maj Heste, Kvæg og Landmandens Husflidsprodukter; 23 og 24 Juni Kreaturer; 21 Septbr. Heste, Kvæg og Frugt; 26 Oktbr., 16 Novbr. og 16 Decbr. Heste og Kvæg. **Slagelse,** første Onsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligdag, den næstfølgende Onsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 12 og 26 Marts, 9 April, 12 Maj, 9 og 10 Juli, 3 Oktbr. samt 9 og 10 Novbr. Heste og Kvæg. **Slangerup,** 31 Marts, 16 Maj og 16 Juni Kreaturer; 30 Novbr. Heste og Kvæg. **Sorø,** 9 Septbr., 14 Oktbr., 11 Novbr. og 9 Decbr. Torvedag med Heste, Kvæg og Kreaturer. 13 og 27 Marts samt 10 April og 16 Maj Heste og Kvæg; 29 Juni Kreaturer; 26 Septbr. Heste og Kvæg; 6 Novbr. Kreaturer. **Stege,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; 16 Marts, 12 og 13 Oktbr. Heste og Kvæg. **Storeheddinge,** 3 og 17 Marts samt 7 April Heste og Kvæg; 18 Maj og 17 Oktbr. Heste. **Tranebjerg p. Samsø,** 26 Marts og 1 Oktbr. Kreaturer. **Tudse,** 21 Septbr. Gaasemarked. **Uggerløse Kro,** 28 April og 12 Novbr. Heste og Kvæg. **Vexø,** 27 April og 4 Novbr. Heste og Kvæg. **Vordingborg,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; 3 Marts, 7 April og 26 Maj Heste og Kvæg; 7 Juli Kreaturer; 18 Sept. Heste; 16 Oktbr. Heste og Kvæg; 20 Novbr. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; 25 Februar, 10 og 24 Marts og 13 Juni Heste og Kvæg; 30 Oktbr. Heste. **Nakskov,** hver Tirsdag Torvedag med levende Kreaturer; 20 Febr., 5 og 19 Marts, 6 og 27 Oktober samt 10 Novbr. Heste, Kvæg, Svin, Gæs og andet Fjerkræ samt Fedevarer. **Nykjøbing,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; 28 April, 20 Juli, 6 Oktbr. og 11 Novbr. Heste og Kvæg. **Nysted,** 26 Marts, 9 April og 19 Septbr. Heste og Kvæg; 2 Novbr. Heste. **Rødby,** hver Torsdag Torvedag med alle Slags

Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 18 Febr. og 31 Marts Heste og Kvæg; 1 Juli og 19 Oktbr. Kreaturer; 17 Novbr. Heste og Kvæg. **Saxkjøbing,** Torvedag hver Lørdag; 3 og 17 Marts Heste og Kvæg; 8 Juli og 1 Oktbr. Kreaturer; 7 Novbr. Heste og Kvæg. **Stubbekjøbing,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag; 26 Juni og 28 Oktbr. Heste og Kvæg.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 15 Febr. Heste og Kvæg; 2 Mai Heste og Kvæg; 31 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar. **Assens,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 24 Febr. 30 Marts, 19 Maj, 26 Juni og 23 Septbr. Heste og Kvæg; 9 Novbr. Heste, Kvæg og Faar. **Bogense,** Torvedag hver Torsdag; første Torsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligdag, den anden Torsdag, med levende Kreaturer. 10 Febr. Heste; 5 og 17 Marts samt 12. Maj Heste og Kvæg; 2 Juli Heste; 29 Sept. Heste og Kvæg; 10 Novbr. Kvæg og Faar; 15 Decbr. Kreaturer. **Glamsbjerg,** 21 April Heste og Kvæg; 9 Okt. Heste, Kvæg og Faar. **Kappendrup,** 15 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar. **Kjerteminde,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Onsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 28 Febr. Heste; 14 Marts Heste og Kvæg; 15 Juni Heste; 17 Oktbr Heste, Kvæg og Faar; 25 Novbr. Heste og Kvæg. **Middelfart,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag; første Tirsdag i hver Maaned med levende Kreaturer; 12 Febr., 6 og 26 Marts, 8 April, 7 Juli og 24 Septbr. Heste og Kvæg; 5 Novbr. Kvæg og Faar. **Odense,** Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag; første og tredje Mandag i hver Maaned samt fjerde Mandag i April, anden Mandag i Maj, fjerde Mandag i Sept. og anden Mandag i Oktbr. (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Onsdag) med levende Kreaturer. 17 Febr. Heste; 27 Febr., 10 og 24 Marts, 13 Maj og 8 Juli (St. Knud) Heste og Kvæg; 7 Oktbr. og 11 Novbr. Heste, Kvæg og Faar; 16 Decbr. Kreaturer. **Skamby,** 9 April Heste og Kvæg.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 23 Marts Heste og Kvæg; 21 Oktbr. Kvæg og Faar. **Egeskov,** 17 Septbr. Heste og Kvæg. **Faaborg,** Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med levende Kreaturer. 6 Febr. Heste; 3 og 21 Marts Heste og Kvæg; 20 Juni Heste; 6 Oktbr. Kvæg og Faar; 7 Novbr. Heste, Kvæg og Faar. **Hesselager,** 10 April Heste og Kvæg; 26 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar. **Marstal,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 29 Maj og 2 Oktbr. Kreaturer. **Nyborg,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første, tredie og i indtræffende Tilfælde tillige femte Lørdag i hver Maaned fra 1 Oktbr. til 1 Maj Torvedag med levende Kreaturer. 7 og 20 Marts Heste og Kvæg; 1 Juli Heste; 16 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar; 13 Novbr. Kvæg og Faar. **Ringe,** 28 Marts og 30 Maj Heste og Kvæg; 12 Novbr. Kvæg og Faar. **Rudkjøbing,** Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 27 Marts Heste og Kvæg; 19 Juni Heste; 14 Novbr. Heste, Kvæg og Faar. **Svendborg,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden og fjerde Onsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 26 Febr. Heste; 11 og 25 Marts, 20 Maj og 15 Juli Heste og Kvæg; 14 Oktbr. og 6 Novbr. Heste, Kvæg og Faar; 26 Novbr. Heste og Kvæg. **Ærøskjøbing,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 13 Marts og 16 Juli Heste og Kvæg; 8 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 6 Oktbr. Kreaturer. **Agersted,** 30 Septbr. Kvæg og Faar. **Blokhus,** 5 Marts Heste og Kvæg. **Flauenskjold,** 14 April Kreaturer; 15 Septbr. og 11 Novbr. Kvæg og Faar. **Frederikshavn,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; fra Oktober til Jul hver Lørdag med levende Kreaturer; 22 April Kreaturer; 29 Septbr. Kvæg, Faar og Heste; 28 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hjallerup,** 26 Marts Heste og Kvæg; 30 April Kreaturer; 1 og 2 Juni Heste; 8 og 29 Oktbr. samt 19 Novbr. Kvæg og Faar. **Hjørring,** Torvedag hver Lørdag, i Novbr. og Decbr. tillige hver Onsdag; anden Lørdag i Marts, April, Maj og Juni samt hver Lørdag fra Oktbr. til Jul med levende Kreaturer; 28 Jan. Heste; 6 og 28 Marts Heste og Kvæg; 30 Maj og 25 Juni Heste; 26 Septbr. og 17 Oktbr. Kvæg og Faar. **Jetsmark,** 3 Oktbr. Kvæg og Faar. **Læsø,** 11 April Kreaturer; 12. Septbr. Kvæg og Faar. **Løkken,** 15 April Kreaturer; 9. Okt. Kvæg og Faar. **Løkkensvej Kro,** 24 Septbr. Kvæg og Faar. **Sindal,** 4 Maj Kreaturer; 25 Septbr. og 20 Oktbr. Kvæg og Faar. **Skræm,** 18 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Sæby,** Torvedag hver Lørdag. 31 Marts Heste og Kvæg; 23 Septbr. og 13 Oktbr. Kvæg og Faar. **Thiese,** 9 April Kreaturer. **Tversted,** 19 Septbr. Kvæg og Faar. **Vester Brønderslev,** første Mandag i Septbr. Marked med Heste, Kvæg og Faar; anden Mandag i de øvrige elleve Maaneder (i Marts dog Lørdag 7 i Stedet for Mandag 9 Marts) Marked med Kreaturer. **Øster Svendstrup,** 27 Marts Kreaturer; 26 Juni Heste. **Øster Braa,** 30 Marts og 10 Oktbr. Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 7 April Kreaturer; 17 Septbr. Kvæg, Faar og Heste. **Aalborg,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Onsdag (undtagen 9 Dec.) Marked med levende Hornkvæg, Faar og Svin (hvis Helligdag, da Søgnedagen derefter). 30 Jan. og 10 Marts Heste; 22 Septbr. og 21 Oktbr. Kvæg og Faar; 8 Decbr. Heste, Kvæg, Faar og Svin. **Aars,** 11 Febr. og 13 April Kreaturer; 8 Septbr., 5 Oktbr. og 10 Novbr. Kvæg og Faar. **Hadsund,** 8 April og 11 Maj Kreaturer; 9 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 7 Okt. Kvæg og Faar. **Hals,** 5 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hvalpsund,** 13 Maj Kreaturer; 10 Oktbr. Kvæg og Faar. **Løgstør,** Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer; 11 April Kreaturer; 22 Juli, 19 Septbr., 19 Oktbr. og 23 Novbr. Kvæg og Faar. **Nibe,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag; anden og 3die Tirsdag i hver Maaned med levende Kreaturer; 5 Marts Heste og Kvæg; 29 April Kreaturer; 14 Septbr. Kvæg, Faar og Heste; 6 Okt. og 9 Novbr. Kvæg og Faar. **Nørre Sundby,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Oktbr. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 29 Jan. og 9 Marts Heste og Kvæg; 25 April Kreaturer; 9 og 20 Oktbr. Kvæg og Faar. **Skjørping,** 16 Jan., 13 Febr. og 12 Marts Heste og Kvæg; 14 April og 12 Maj Kreaturer; 11 og 30 Juni Heste og Kvæg; 23 Septbr., 22 Oktbr., 12 Novbr. og 9 Decbr. Kvæg og Faar. **Ulstrup,** (Hornum Station), 15 Jan. Kreaturer; 11 Marts Heste og Kvæg; 29 Juni Kvæg og Heste; 21 Septbr. og 7 Decbr. Kvæg og Faar. **Vester Hasing,** 27 Marts Kreaturer; 16 Septbr. Kvæg og Faar.

Thisted Amt.

Bjærgets Kro, 30 Marts Kreaturer; 30 Septbr. Kvæg, Faar og Heste. **Fjerritslev,** 29 Febr. Heste og Kvæg; 23 Juli Kvæg og Faar; 13 Oktbr Heste, Kvæg og Faar. **Hurup,** 31 Jan. Heste og

Kvæg; 3 Juni Heste; 7 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Hvidbjerg,** 21 April Kreaturer; 5 Oktbr. Kvæg og Faar. **Koldby,** 24 April Kreaturer; 1 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste. **Nykjøbing,** Torvedag hver Lørdag, hveranden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med levende Kreaturer. 3 Febr, Heste og Kvæg; 3 Marts Heste; 27 April Kreaturer; 6 Juni Heste; 25 Juli og 26 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 16 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste. **Thisted,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 1 Febr. og 2 Marts Heste; 15 April og 11 Maj Kreaturer; 4 Juni Heste og Uld; 9 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 2 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 17 Oktbr. Kvæg, Faar og Uld. **Vilsund,** 14 April Kreaturer; 24 Juli Kvæg og Faar. **Osløs,** 27 Juni Heste.

Viborg Amt.

Aalestrup, 18 Marts Heste og Kvæg; 22 April Kreaturer; 17 Septbr. Kvæg, Faar og Heste; 24 Novbr. Kvæg og Faar. **Aus,** 5 Maj Kreaturer; 25 Septbr. Kvæg og Faar. **Bjerringbro,** første Torsdag i hver Maaned Marked med Kreaturer, i Stedet for Skærtorsdag dog 7 April. **Kjellerup,** 8 April og 11 Maj Kreaturer; 30 Septbr. og 22 Oktbr. Kvæg og Faar. **Knudstrup,** 25 Juni Kreaturer. **Selde,** 22 April Kreaturer; 24 Septbr. Kvæg og Faar. **Skals,** 12 Maj Kreaturer; 26 Septbr. Kvæg og Faar. **Skive,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag; 3 Jan., 4 Febr. og 4 Marts Heste og Kvæg; 28 April og 15 Mai Kreaturer; 8 Juni Heste; 27 og 28 Juli og 12 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 5 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 19 Novbr. Kvæg og Faar. **Stoholm,** 19 Maj Kreaturer; 22 Septbr. Kvæg og Faar. **Ulstrup Station,** 20 Maj Kreaturer; 22 Septbr. Kvæg og Faar. **Viborg,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med levende Kreaturer. 4 Jan. Heste; 5 Febr. Heste og Kvæg; 19 Marts, 18 April, 2 og 30 Maj Kreaturer; 23 Juni (Snapstingsmarked) Heste og Kvæg; 28 og 29 Septbr. (Toftemarked) Kvæg, Faar og Heste; 24 Oktbr. og 28 Novbr. Kvæg og Faar; 19 Decbr. Heste og Kvæg.

Randers Amt.

Allingaabro, 13 Febr. og 27 Marts Heste og Kvæg; 8 Maj Kreaturer; 24 Juli og 8 Sept. Kvæg og Faar; 16 Okt. Kvæg, Faar og Heste. **Ebeltoft,** 4 Febr., 12 Marts og 24 Juni Heste og Kvæg; 23 Septbr. Kvæg og Faar. **Gjerlev,** 4 Mai Kreaturer; 9 Oktbr. Kvæg og Faar. **Glæsborg,** 21 April Kreaturer; 1 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste. **Grenaa,** Torvedag hver Lørdag. 11 Marts og 2 Juli Heste og Kvæg; 2 Oktbr. og 10 Novbr. Kvæg og Faar. **Havndal,** 30 April Kreaturer; 29 Juli, 2 Oktbr. og 26 Nov. Kvæg og Faar. **Hobro,** Torvedag hver Fredag. 17 Jan. Heste og Kvæg; 14 Febr. Kreaturer; 13 Marts Heste og Kvæg; 15 April og 15 Maj Kreaturer; 12 Juni og 1 Juli Heste og Kvæg; 14 Aug. Kvæg og Faar; 24 og 25 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 23 Oktbr. og 13 Novbr. Kvæg og Faar; 10 Dec. Kvæg, Faar og Heste. **Kolind,** 12 Febr; Heste og Kvæg; 25 Marts, 12 Maj og 18 Juni Kreaturer; 15 Juli Heste, Kvæg og Faar; 16 Septbr. Kreaturer; 18 Novbr. Kvæg og Faar; 17 Dec. Kreaturer. **Mariager,** Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer; 26 Febr. og 14 Juli Kreaturer; 8 Oktbr. og 11 Novbr. Kvæg og Faar. **Mørke,** 15 Maj Kreaturer; 19 Oktbr. Kvæg og Faar. **Nimtofte,** 6 Febr. Heste og Kvæg; 21 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ny Løgten,** første Onsdag i hver Maaned (i Stedet for Nytaarsd. Torsdagen derefter) Kreaturer. **Randers,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 6 og

7 Januar, 7 og 8, 22 og 29 Febr., 14 og 21 Marts Heste; 9 Maj Kreaturer; 22 og 23 Juni Uld; 3 og 4 Juli Heste; 10 og 11 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 3 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 31 Oktbr. Kvæg, Faar og Uld; 14 Novbr. Kvæg og Faar; 11 Decbr. Heste og Kvæg. **Rønde,** 13 Marts Kreaturer; 22 Septbr. og 25 Novbr. Kvæg og Faar. **Sjelbro,** 23 Febr., 22 April og 19 Maj Kreaturer; 29 Oktbr. Kvæg og Faar. **Thirstrup,** 10 Marts Heste og Kvæg; 25 Septbr. Kvæg og Faar. **Thorup Pakhus,** 16 Maj Kreaturer; 21 Septbr. Kvæg og Faar; 16 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste. **Trustrup,** 13 Maj Kreaturer; 21 Aug. og 14 Okt. Kvæg og Faar.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, den sidste Dag med levende Kreaturer. 8 Jan., 10, 17 og 24 Febr., 9, 16 og 23 Marts Heste; 7 April og 11 Maj Kreaturer; 6 Juli Heste og Kvæg; 20 Oktbr. Kvæg og Faar; 12 Dec. Heste og Kvæg. **Brædstrup,** 9 Maj Kreaturer; 25 Juli og 23 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hadsten,** 20 Marts og 28 April Kreaturer; 7 Septbr. og 15 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hammel,** 30 Jan. Heste og Kvæg; 29 April og 21 Maj Kreaturer; 31 Juli, 17 Oktbr. og 7 Decbr. Kvæg og Faar. **Horsens,** Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med levende Kreaturer. 10 Jan., 12, 19 og 26 Febr., 11, 18 og 25 Marts Heste; 8 April og 4 Maj Kreaturer; 11 og 12 Juni Heste og Kvæg; 2 og 28 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hover Kro,** 18 Marts, 4 Maj og 28 Septbr. Kreaturer; 24 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ny Soelbjerg Kro,** 27 April Kreaturer; 26 Okt. Kvæg og Faar. **Nørre Snede,** 17 April Kreaturer; 4 Novbr. Kvæg og Faar. **Odder,** 20 Febr. og 26 Marts Heste og Kvæg; 30 April Kreaturer; 30 Juli Kvæg og Faar; 18 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 17 Novbr. Kvæg og Faar. **Ry,** 19 Maj Kreaturer; 21 Oktbr. Kvæg og Faar. **Salten,** 7 Juli Heste og Kvæg. **Silkeborg,** Torvedag hver Lørdag. 15 Febr. og 14 Marts Heste og Kvæg; 11 April og 12 Maj Kreaturer; 9 Juni og 8 Juli Heste og Kvæg; 1 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 26 Oktbr. Kvæg og Faar; 26 Novbr. og 18 Decbr. Heste og Kvæg. **Skanderborg,** Torvedag hver Tirsdag, den første Tirsdag i hver Maaned samt alle Tirsdage i Fasten og fra 1 Novbr. til Jul med levende Kreaturer. 9 Jan., 11, 13 og 25 Febr., 10, 17 og 24 Marts Heste; 20 Maj Kreaturer; 10 Juni og 9 Juli Heste og Kvæg; 16 Septbr. og 27 Oktbr. Heste, Kvæg og og Faar. **Trunst,** 13 Maj Kreaturer; 27 Novbr. Kvæg og Faar. **Tørring.** 12 Maj Kreaturer; 23 Juli og 7 Oktbr. Kvæg og Faar. **Vrads,** 13 Maj Kreaturer; 23 Septbr. Kvæg og Faar.

Veile Amt.

Brande, 1 Aug. og 26 Septbr. Kvæg og Faar. **Fredericia,** Torvedag hver Mandag og Torsdag. 13 Jan. Heste; 7 og 28 Marts Heste og Kvæg; 6 Maj Kreaturer; 10 Juli Heste og Kvæg; 9 Oktbr. og 20 Novbr. Kvæg og Faar. **Give,** 23 Marts og 2 Maj Kreaturer; 8 Juni og 11 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 29 Oktbr. og 21 Novbr. Kvæg og Faar. **Hornsyld,** 2 Maj Kreaturer; 30 Septbr. Kvæg og Faar. **Jellinge,** 16 Maj Kreaturer; 29 Septbr. Kvæg og Faar. **Kolding,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer. 3 Jan., 14, 21 og 28 Febr., 13, 20 og 27 Marts Heste; 18 og 30 April, 9 og 23 Maj Kreaturer; 11 Juli Heste og Kvæg; 19 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 16 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 23 Oktbr., 6 og 13 Novbr. Kvæg og Faar. **Nandbøl,** 30 April Kreaturer. **Sønder Omme,** 29 April Kreaturer;

26 Oktbr. Kvæg og Faar. **Uldum,** 28 April Kreaturer; 1 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste. **Veile.** Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1. Novbr. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 11 Jan., 13, 20 og 27 Febr., 12, 19 og 26 Marts Heste; 9 April og 5 Maj Kreaturer; 13 Juni Heste, Kvæg og Faar; 3 og 30 Oktbr Kvæg og Faar.

Ringkjøbing Amt.

Vording Station, 2 Novbr. Kvæg og Faar. **Bækmarksbro,** 22 April Kreaturer; 7 Oktbr. Kvæg og Faar. **Dalager,** 15 April Kreaturer; 3 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Haderup,** 23 April Kreaturer; 23 Oktbr. Kvæg og Faar. **Herning,** 14 Febr., 7 Marts, 14 April, 16 Maj og 26 Juni Heste og Kvæg; 4 og 5 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 10 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 9 Decbr. Heste, Kvæg og Faar. **Holstebro,** Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hveranden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 2 Jan. Heste og Kvæg; 10 Febr. Heste; 5 Marts Heste og Kvæg; 25 April og 9 Maj Kreaturer; 10 Juni Heste og Faar; 29 Juli Kvæg og Faar; 14 og 15 Septbr. samt 8 og 9 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 21 Novbr. Kvæg og Faar. **Kibæk Station,** 13 Maj Kreaturer; 10 Novbr. Kvæg og Faar. **Lemvig,** Torvedag hver Lørdag. 8 Febr. Heste; 21 April Kreaturer; 9 Juni Heste og Faar; 31 Aug. Kvæg og Faar; 6 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste; 20 Novbr. Kvæg og Faar. **Ramme,** 1 Septbr. Kvæg og Faar. **Ringkjøbing,** Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 11 Febr. Heste; 30 April Kreaturer; 11 Juni Heste og Faar; 30 Juli Kvæg og Faar; 12 Oktbr. Kvæg, Faar og Heste. **Skjern,** 13 Marts og 31 Juli Heste. **Struer,** 6 Maj Kreaturer; 7 Novbr. Kvæg og Faar. **Tarm,** 4 Maj Kreaturer; 16 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 13 Oktbr. Kvæg og Faar. **Thim,** 16 Novbr. Kvæg og Faar. **Ulfkjær,** 29 April Kreaturer; 2 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 22 Oktbr. Kvæg og Faar. **Videbæk,** 27 Juni Kreaturer; 24 Oktbr. Kvæg og Faar. **Vinderup,** 5 Maj Kreaturer; 7 Oktbr. Kvæg og Faar.

Ribe Amt.

Aalbæk Mølle, 22 April Kreaturer; 12 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ansager,** 9 Maj Kreaturer; 24 Novbr. Kvæg og Faar. **Bække,** 18 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Esbjærg,** Torvedag hver Tirsdag, Lørdag desuden for Fisk. Hver Fredag fra Nytaar til første Fredag i Juli og fra sidste Fredag i Oktober til Nytaar Marked med Kreaturer (hvis Helligdag, da den foregaaende Søgnedag). **Koldingbro,** 2 og 20 Maj Kreaturer; 22 Oktbr. Kvæg og Faar. **Grindsted,** 18 Juni Kreaturer; 12 Septbr. Kvæg og Faar. **Holsted,** 14 Jan. Heste og Kvæg; 14 April Kreaturer; 18 Novbr. Kvæg og Faar. **Ribe,** Torvedag hver Lørdag. 13 Febr. og 7 Marts Heste og Kvæg; 21 og 28 April, 5, 12 og 19 Maj Kreaturer; 13 Juni og 4 Aug. Heste, Kvæg og Faar; 5 Septbr. Kvæg og Heste; 1 Oktbr. Føl; 6, 13, 20 og 27 Oktbr. samt 3 og 10 Novbr. Kvæg og Faar. **Vamdrup,** 11 Maj Kreaturer; 24 Septbr. Kvæg og Faar. **Varde,** Torvedag hver Torsdag. 12 Febr. og 6 Marts Heste og Kvæg; 31 Marts, 27 April og 11 Maj Kreaturer; 12 Juni, 3 Aug., 17 og 18 Septbr. samt 14 og 15 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar; 25 Novbr. Kvæg og Faar. **Vejen,** 29 April Kreaturer; 20 Juni Heste og Kvæg; 16 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Vorbasse,** 11 April Kreaturer; 5 Aug. Kvæg og Faar. **Ølgod,** 25 April Kreaturer; 28 Oktbr. Kvæg og Faar.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kvægmarkeder i Hertugdømmerne. (K betyder Kvæg, H Heste.)

Slesvig.

Aabenraa, 18 Febr., 3 Marts, 29 Apr., 6 Maj, 20 Juli, 6 og 20 Okt. og 16 Dec. K. **Bollerslev,** 29 Apr. og 6 Oktbr. K. **Broager,** 15 Maj og 3 Nov. K. **Fjølde,** 15 Apr. og 14 Sept. K. **Flensborg,** 3 Febr., 10 Marts, 10, 14, 17 og 24 April, hver Fred. i Maj, 14 Juli, 11 Sept., 22 (2) og 29 Okt., 5 og 12 Nov. K. **Frederiksstad,** 22 Juli og 2 Okt. K., 5 Okt. H. **Gram,** 13 Maj og 21 Okt. K. **Haderslev,** 8 Jan. og hver Mand. fra 17 Feb. til 22 Juni (dog ikke i den stille Uge, og hvis ellers Helligdag, da Tirsdag) og fra 21 Sept. til 16 Nov. K. **Hanved,** 1 Maj og 29 Sept. K. **Husum,** hver Torsd. fra 1 Adv. til Hansd. (dog ikke Helligdag) og i 3. til inkl. 7. Uge e. Mikkelsd. samt 23 Marts, 13 Maj, 29 Juni, 21 Sept. og fra Hansd. til Adv. hver Tirsdag og Fredag og hver Onsd. K. (i St. f. 17. og 18. Novbr. dog 19. Novbr.). **Kliplev,** 7 Apr. og 9 Sept. K. **Langhorn,** 25 Apr. og 19 Aug. K. **Læk,** hver Tirsd. fra 18 Febr. til 21 Juli, 13 Maj, 24 Aug., 7 Sept., 5, 12, 20, og 26 Okt., 3, 9, 16, 23 og 30 Nov., 7, 14 og 21 Dec. K. **Løgumkloster,** 3 og 16 Marts, 16 April, 2 Maj, 15 Juni, 18 Juli, 17 Aug. og 3 Okt. K. **Nybøl,** 30 Jan., 27 Apr., 4 Mai, 17 Juni, 19 Okt. og 2 Nov. K. **Skjærbæk,** 29 Apr. og 21 Okt. K. **Slesvig,** 9 Jan., 4 Marts, 7, 14 og 28 Apr., 5 og 12 Maj, 7 Sept. (2), 23 og 30 Okt. og 6 Nov. K. **Sønderbrarup,** 30 Apr., 27 Juli (2) og 14 Okt. K. **Toftlund,** 30 Apr. og 28 Okt. K. **Tønder,** hver Fred. fra 6 Marts til 29 Maj (undt. Langfredag) og fra 3 Juli til 11 Dec., samt 10 Jan., 21 Febr., 4 Aug., 3 og 22 Sept. K. **Tønning,** hver Onsd. fra 24. Juni til 11 Nov., 21 Aug., 10 Sept., 12, 19, 26 Oktbr. og 2 Nov. K.

Holsten.

Altona, hver Mandag, Onsdag og Fredag K. **Elmshorn,** 30 Septbr. H.; 2 Nov. K. **Heide,** 10 Febr. H.; 25 April K.; 7 Juli (2) H.; 26 Sept. K.; 29 Dec. H. **Itzehoe,** 5 Marts og 1 Sept. H.; 17 Apr., 7 Sept. og 28 Okt. K. **Kiel,** 23 Febr., 5 Juli og 11 Okt. H.; 24 Apr. og hver Torsd. fra 16 Juli til 12 Nov. K. **Neumünster,** 30 April, 20 Aug. og 20 Okt. HK. **Oldesloe,** 27 Marts, 19 Juni og 25 Sept. HK. **Wandsbeck,** 13 Apr., 1 Juni, 31 Aug. og 12 Okt. HK.; hver Torsdag K. (hvis Helligd. Onsdag). **Wedel,** 14 Apr., 26 Maj og 26 Okt. K.

109de Fortsættelse
af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Om hensigtsmæssige Redskaber til Jordens Bearbejdning.

Enhver Landmand ved, at Udbyttet af Bedriften afhænger ikke blot af Indtægterne, men ogsaa af Udgifterne derved, og med dalende Indtægter vil Opmærksomheden derfor naturligt i voksende Grad være rettet paa en forøget Økonomi i alle Driftens Grene. Opmærksomheden fæstes først paa de Udgiftsposter, hvis Størrelse er bekendt, og hvor Grænsen for den opnaaelige Besparelse med Sikkerhed kan angives, sidst paa saadanne som Jordbearbejdningen, hvor det er meget vanskeligt for ikke at sige umuligt at opgøre, hvor mange Pund Havre det koster, hvor meget Hestenes Værdi forringes, og hvor stor Sliddet paa Redskaberne er for at pløje, harve eller tromle en Tønde Land, — og man kan altsaa ikke angive, hvor langt disse Udgifter i det hele kunne bringes ned.

Aarsagen til vort ringe Kendskab til disse Udgiftsposter er jo Mangelen paa Materiale til Sammenligning; man kan ikke drage Slutninger fra den ene Jordart til den anden, fra den ene Redskabsform til den anden, fra det ene Materiale til det andet, ja end ikke fra den ene Hest til den anden, fordi de ikke udføre samme Arbejde for samme Foder.

Dermed skal dog ingenlunde være sagt, at der ikke kan opnaas nogen Besparelse ved dette Arbejde — tværtimod! Der er endogsaa meget at vinde. For det første er det jo en Kendsgerning, at man maa give Hestene et Fodertilskud i den Tid, da det strenge Markarbejde staar paa, og det i stigende Forhold, jo mere man anstrenger Hesten op mod Grænsen for dens Arbejdsevne, eller maaske endog over denne Grænse. Men heraf følger, at enhver Forbedring af Redskabet, der kan medføre, at det fordrer mindre Trækkraft til det samme Arbejde, vil bringe en Besparelse i Fodertilskuddet, der er desto større, jo stærkere Hesten har været anstrengt; og blot et Par Pund Havre sparet daglig i Arbejdstiden for hver af Landbrugets 200,000 Arbejdsheste vil være en Kapital.

Dernæst vil der kunne opnaas en Formindskelse i Vedligeholdelsesudgifterne ved at vælge Redskaber af den rette Form og det bedste Materiale; men derved opnaas tillige en anden væsentlig Fordel, nemlig den, at der ikke stilles saa store Fordringer til Jordens Tilstand, for at den skal kunne lade sig bearbejde og falde godt for Redskaberne. Landmanden bliver derved i højere Grad Herre over den Tid, paa hvilken disse Arbejder skulle udføres.

Endelig kan der spares Arbejdskraft og Folkeløn ved at anvende Redskaber, der med Trespand og en Mand kunne gøre fire Hestes og to Mands Arbejde, eller som kunne have større Arbejdsbredde derved, at de ere bedre byggede og derfor fordre mindre Trækkraft, og bl. a. i denne Retning bærer Udviklingen af den nyeste Tids Plov- og Harvekonstruktioner.

Det er jo sikkert de fleste Landmænd bekjendt, at en Plov med slidt Langjærn, Skære og Muldfjæl gaar tungere end en velholdt Plov; men hvor stor Forskellen kan være og ofte er, staar vistnok de færreste klart;

af to ensbyggede Plove vil den med tykt Langjern, stumpt Skære og udslidt Muldfjæld, der stopper for Jorden, tage mindst 50 Procent mere Kraft end den, der har Arbejdsdelene i Orden. Det samme vise ogsaa de Forsøg, som man har gjort for at finde de enkelte Deles Kraftforbrug; det er saaledes godtgjort, at et Langjern, der er $^1/_2$" tykt, kun fordrer to Trediedele af den Kraft, som et $^3/_4$" tykt Langjern tager, selv om det er skærpet foran, som det bør være; Langjernet paa en Plov skal altsaa være saa tyndt, som det kan gøres uden at blive for svagt. Langjernet og Skæret tilsammen tage i Almindelighed langt over Halvdelen af Plovens samlede Kraftforbrug, og man kan deraf forstaa, hvor vigtigt det er, at begge holdes skarpe og velformede. Den Kraft, som Muldfjælen forbruger, er desto større, jo mere Modstand der er mod Jordens Gliden hen over den; enhver Pløjemand ved det af den Erfaring, at en Plov, der ikke slipper, er langt tungere for Hestene end den samme Plov, naar den holder sig ren. Det gælder derfor om, at Skære og Muldfjæl tilsammen danne en glat og jævn Flade uden Forsænkninger eller Pukler, saa at Jorden let kan glide hen derover, og derfor maa Muldfjælen fornyes, naar Slid har forandret dens Form saa meget, at disse Betingelser ikke ere opfyldte. Landslid og Saal tage ogsaa deres Part af Kraften, og særligt bør man lægge Mærke til, at det er unyttigt Kraftspild at anvende Landslid af fuld Højde, hvor Jorden er bindende nok til, at Landet kan staa af sig selv. Det at holde alle Plovens arbejdende Dele i god Stand har endnu en anden stor og betydningsfuld Indflydelse paa Kraftforbruget; udslidte Arbejdsdele, ja alene stærkt slidte Skære og Slaa, give nemlig Ploven en meget uregelmæssig Gang, og hermed følger ikke blot et slet udført Arbejde, men ogsaa et større Kraftforbrug, dels fordi Plovkarlen maa lægge mere af sin Vægt paa Stjerten for at kunne styre Ploven, og dels fordi den stadige Vekslen mellem let og svært Træk, der følger af Plovens Svingninger, anstrenger Hestene langt mere end det jævne Træk, der fordres for at pløje en relmæssig Fure til samme Gennemsnitsdybde og Bredde.

Landmanden kan altsaa spare paa Foderet til sine Arbejdsheste alene ved tilbørlig Istandholdelse og rettidig Fornyelse af Plovens Arbejdsdele. Denne Vinding kan meget godt forenes med en mindre Udgift til Fornyelse og Vedligeholdelse, naar man vælger de rette Materialer og de heldigste Former, og Forklaringen ligger deri, at en Del af Kraftforbruget ligefrem medgaar til at slide Redskabet op — og desto mindre en Del, jo mindre der slides; hvis man da vælger et Materiale, der forener Styrke og Sejhed med stor Haardhed, faar man baade det mindste Kraftforbrug og de mindste Vedligeholdelsesudgifter, og et saadant Materiale indføres nu med amerikanske og enkelte engelske Redskaber.

Den Type af amerikanske Svingplove, der have samme Form paa Aaser som den i Fig. 1 viste Dobbeltplov, skyder tillige langt bedre Jorden og Bulke fra sig end Ploven med lige Aas, hvorved den ogsaa gaar lettere. Ved at gøre Skridtet fuldt ud og vælge en Plov af bedste Materiale og heldigste Form og holde Arbejdsdelene i god Stand kan det altsaa med Sikkerhed siges, at Landbruget vil kunne faa Pløjningen udført saa økonomisk, som det er muligt med Svingplove, og derved formindske Driftsudgifterne.

Det tredje af de Hovedpunkter, paa hvilke Landbruget kan formindske Udgifterne til Pløjningen, er som nævnt Anvendelsen af Trespandsplove med større Arbejdsbredde.

Den Plovform, der i Øjeblikket har Krav paa Landbrugets største Interesse, er dog den tofurede Plov, bygget som Karreplov med en tohjulet Forstilling, eller som Hjulplov, med Hjulene i fast Forbindelse med Aasene, til Erstatning af Svingploven. Den Vinding, som Dobbeltploven

kan tilføre Landbruget, er saa betydelig og haandgribelig, at den før end de andre nævnte Hovedpunkter maa falde Landmændene i Øje. Med Dobbeltploven, 3 Heste og 1 Mand kan der nemlig udrettes mere end dobbelt saa meget Arbejde som med 2 Svingplove, 4 Heste og 2 Mand, uden at Hestene anstrenges stærkere, naar der fordres samme Pløjedybde. Hvor Dobbeltploven er kommen i Brug, kan man vel høre paastaaet, at den anstrenger de tre Heste mere end Svingploven tidligere de to, men det er givet, at Dobbeltploven i saa Tilfælde maa undgælde for Svingplovens og Plovkarlens daarlige Egenskaber, fordi man ikke har gjort sig den Ulejlighed at søge den virkelige Aarsag. Forholdet er dette, at Dobbeltploven bearbejder Jorden nøjagtig til den Dybde, hvortil man i hvert enkelt Tilfælde har indstillet den, medens Svingploven aldrig holder Dybden nøjagtigt og ved Plovkarlens Hjælp altid søger mere opad end nedad; hvis Svingploven holdes til den forlangte Dybde, bliver dens Kraftforbrug forholdsvis større. Herpaa faar man et godt Bevis ved at se paa de Kraftmaalinger, der ere foretagne ved den Prøve med Dobbeltplove, som det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maskinudvalg afholdt i Storhedinge 1893. Der var Prøver med Kraftmaalinger i meget svær Jord, i svær Jord og i noget lettere Jord, og alle give de samme Resultat.

Tager man Tallene, som de foreligge i Beretningen, da krævede de fire lettest gaaende tyske Dobbeltplove paa den sværeste Jord af hver Hest et Træk af i Gennemsnit 180 Pund, medens Egnens Svingplov af hver Hest fordrede 160 Punds Træk; men Dobbeltploven havde derved et Tværsnit af Furen paa ca. 120 □″, medens to af Svingplovens Furer tilsammen kun udgjorde 88 □″; vilde man lade Hestene for Dobbeltploven trække hver kun 160 Pund, vilde den til 6″ Pløjedybde kunne tage en 17″ bred Fure, medens to Furer af Svingploven til samme Dybde ikke vilde udgøre 15″; man vilde altsaa med samme Anstrengelse af Hesten samt 1 Mand og 1 Hest mindre faa udrettet ca. 14 Procent mere Arbejde paa en Dag.

Gaar man til den større Pløjedybde, da stiller Forholdet sig noget lignende; med et Furetværsnit af 2×72 □″ for Dobbeltploven maa hver Hest trække 225 Pund, med 72 □″ for Svingploven er det 240 Pund til hver Hest. Begge Dele er for anstrengende for Hestene, men medens Plovkarlen letter Svingploven og tager smallere Fure, naar han ser dette, saa kan han ikke saa let gøre det ved Dobbeltploven; der maa man altsaa dels bygge Ploven til at tage en smallere (16″ br.) Fure, dels søge den for Jordbunden lettest gaaende Plov ud, naar man vil pløje til den angivne Dybde.

I den Retning er det allerede et Fingerpeg af Betydning, at en Ristplov paa samme Jordbund og under lige Forhold kun kræver 200 Punds Træk af hver Hest, og at den lettest gaaende af de fire Dobbeltplove, for hvilke Gennemsnittet er beregnet, gaar ca. 19 Procent lettere end den tungeste af dem, medens den amerikanske Plov, der blev prøvet, og som i det væsentlige var af samme Type som Fig. 1, med buede Aase og det fortrinligste Materiale i Langjern, Skære og Muldfjæl, ved Kraftmaalingen gik 25 Procent lettere end den bedste Karreplov, beregnet ved samme Furetværsnit.

Der kunde fra alle Kraftmaalingerne hentes

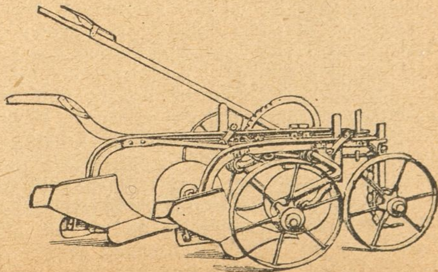

Fig. 1.

Tal paa Tal til Bekræftelse af det sammme; men det anførte maa være tilstrækkeligt til at vise, at Dobbeltploven kun kræver Tillempninger for vore Forhold for at kunne tilføre Landbrugnt en betydelig Driftsbesparelse.

Ved Siden heraf byder Dobbeltploven to Fordele, der ganske vist vanskeligt kunne beregnes i Penge, men som dog ingenlunde tør undervurderes; den ene er Jordens Behandling til ens Dybde overalt og med vellagte Furer, naar Ploven er rigtig indstillet, og den anden, at disse Fordele opnaas uden Hensyn til Plovkarlens Dygtighed, paa Grund af Plovens støtte Gang.

Hjulploven, bygget i Hovedsagen efter den i Billedet, Fig. 1 viste Type, vil sikkert hurtig vinde Indgang i vort Landbrug, og udstyret med de bedste Materialier, der kunne faas, vil saavel dens Kraftforbrug som dens Vedligeholdelse vise sig at være økonomisk fordelagtige i Sammenligning med, hvad der hidtil har været i Brug.

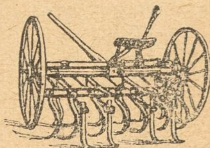
Ligesom det kgl. danske Landhusholdningsselskab i sin Tid gav Svingplovens Indførelse her i Landet et mægtigt Stød fremad, saaledes har det ogsaa nu, ved den af dets Maskinudvalg foranstaltede Prøve med Dobbeltplovene, ydet et værdifuldt Bidrag til at henlede Opmærksomheden paa disse Ploves Betydning for Landbruget, og det bliver nu, ligesom ved Svingplovens Indførelse, de lokale Landboforeningers Sag at sprede Kendskabet videre og ved Fremvisning af Dobbeltplovene i Arbejde ikke blot at give Landmanden Tillid til og Fortrolighed med, hvad disse Plove kunne præstere, men tillige benytte Lejligheden til at vælge de Former, der passe bedst for Egnen og kræver mindst Kraft.

Medens der altsaa for Plovens Vedkommende lader sig give bestemte Anvisninger paa de Veje, ad hvilke Landmanden kan opnaa det billigste og det bedste Arbejde med dem, saa stiller Forholdet sig adskilligt vanskeligere for Harvernes Vedkommende. Der er indtil de sidste Aar ofret langt mindre Arbejde paa Harvernes Forbedring, eller maaske er det rettere at sige, at færre have beskæftiget sig dermed, og Opgaven er i og for sig ogsaa vanskeligere, især naar Landmanden vedblivende vil fordre et saa mangesidigt Arbejde af dette Redskab, som det hidtil almindelig har været Tilfælde. Netop dette Standpunkt maa man noget bort fra; thi et Redskab arbejder selvfølgelig billigst og bedst, naar det er bygget med et aldeles bestemt Formaal for Øje.

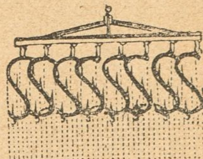
De svære Harver, som man benytter, er egentlig ingenlunde tilfredsstillende; thi de ere tunge at trække og kunne ikke holde sig selv rene, og naar den almindelige Svenskharve betegnes som et godt Redskab, saa maa der egentlig være underforstaaet „i Mangel af noget bedre". Den fordrer nemlig afgjort en for stor Trækkraft i Forhold til det Arbejde, som den udretter, og Aarsagen dertil ligger for en stor Del i dens slingrende Gang, idet de stadige Stød udmatte Hestene mere end jævnt Træk. Det gælder tillige om den som om Svingploven, at dens uregelmæssige Gang giver et uensartet Arbejde i Dybden, paa hvilket en gentagen Bearbejdelse af Jorden kun delvis og med Bekostning raader Bod. Foghs Harve, med den særegne Bygning af Tænderne, der bevirker at de skyde Rodukrudt og andet stoppende lettere fra sig, og med de smaa Støttehjul, der give Harven noget regelmæssigere Bevægelse, er en Forbedring, der har vundet ikke saa lidt Anerkendelse i Landbruget. Bullene ligge imidlertid for lavt til, at den altid kan holde sig fuldstændig ren, og Hjulene ere meget for smaa til at give den et kørende Redskabs Fordele i Modsætning til et slæbende. Den vil sikkert kunne forbedres under en kyndig Maskinfabrikants Haand, men ved Siden af den, der jo allerede er et gammelkendt Redskab, have de sidste Aar bragt op et Par amerikanske Harveformer, der vel ikke endnu ere gennemprøvede, men som dog baade øjensynligt og

praktisk bevist besidde Fordele, der berettigede dem til at afløse Svenskharven og tillige gøre dem nyttige til andet beslægtet Arbejde i Marken. Det er Tallerkenharven, Spadeharven og Fjedertandsharven, der her særligt tænkes paa. Tallerkenharven har allerede en Del Udbredelse i enkelte Egne af Landet; som Harve virker den løsnende og findelende, uden at Kraftforbruget i Forhold til Arbejdsbredden skønnes at være stort, og ved en simpel Omstilling kan den, sikkert med Fordel, erstatte Skrælleploven særligt paa Stubben. Spadeharven er fremkommen ved at sætte dobbelte Spadeblade i Stedet for Tallerkenerne paa det førstnævnte Redskabs to Aksler; dens Arbejde kommer en Gravning af Jorden meget nær, og den omtales rosende af de Landmænd, der hidtil have prøvet den, bl. a. for dens fortrinlige Arbejde i Grønjord. Der bygges en Form af Spadeharver, hvor Bladene ere formede som smaa flade Skeer; denne Type faar næppe nogen større Anvendelse her i Landet.

Fjedertandsharven er nærmest en Svenskharve med Tænderne dannede af svære stærktbøjede Staalfjedre; den er selvrensende og synes temmelig solid, men har lave Bulle og Svenskharvens uregelmæssige Gang. Den vil derfor næppe faa en saa stor Betydning for den økonomiske Jordbearbejdning som den i Fig. 2 afbildede Fjedertandskultivator. Den har Tænder af noget lignende Form som førnævnte, befæstede paa to Bulle. Harven bæres af to gode Kørehjul med en solid Aksel, over hvilken der er anbragt et Kuskesæde, hvorfra Harven kan sættes i og ud af Jorden. For denne som for de to foregaaende Harveformer mangler endnu de sammenlignende Kraftmaalinger og Arbejdsbedømmelser, der skulle fastslaa deres Plads over for de gamle kendte, men deres Konstruktion henleder Opmærksomheden paa dem som Redskaber, der sandsynligvis høre den fremskredne økonomiske Jordbearbejdning til.

Fig. 2.

Blandt vore lette Harver har Howards Harve længe indtaget en fremskudt Plads som en fortrinlig bygget Harve, der kan anvendes med stor Arbejdsbredde. Den i Fig. 3 afbildede Harve er en saadan, men med den Forbedring, at den bestaar af Led, hvert samlet af to Langbulle, dannede i S-Form; paa Grund af Leddelingen slutter Harven godt til Jordens Overflade, og Bullenes Form gør det muligt at anbringe Tænderne saaledes, at hver trækker sit Spor. Ved Sammenkædning af to eller tre saadanne Harver faas en betydelig Arbejdsbredde. I Sammenligning med de stive Harver med lige Bulle udfører denne Arbejdet bedre og lettere.

Fig. 3.

Om Tromlerne er der ikke ret meget at føje til det, som enhver Landmand kender. Her, som ved de foregaaende Redskaber, spiller den daglige Pasning og Vedligeholdelse en ikke saa lille Rolle over for Kraftforbruget og Arbejdets Udførelse, men Forskellen er yderst vanskelig at maale, fordi Arbejdet som Regel ikke er særlig tungt. Derimod bør det nævnes, at man i den saakaldte Cambridgetromle, med afvekslende butkantede og tandede Ringe, har et Redskab, der gør god Nytte paa bindende Jord, længe efter at Fugtigheden har forhindret den almindelige Ringtromles Benyttelse.

For alle Jordbearbejdningsredskaber, og særligt for de tungere, mere dybtgaaende, vil der, selv med den største Regelmæssighed i Bevægelsen, altid under Gangen være et stadigt vekslende Kraftforbrug, fremkaldt ved foranderlige Modstande i Jordbunden og tilfældige Forhindringer af for-

skellig Art. Naar Hestene ere spændte saaledes for Redskabet, at enhver forøget Modstand forplanter sig straks og med fuld Styrke til dem, lide de væsentligt derunder og maa afgive mere Arbejde end der kan komme Redskabet til Nytte. Et fortrinligt Middel til at bøde herpaa og udjævne disse Stød har man i de saakaldte Hesteskaanere. Disse ere Fjedre, der kunne anbringes mellem Hammelstokken og Redskabet, hvorved en er tilstrækkelig for indtil 3 Heste.

Dens Virkning beror paa, at den ved voksende Modstand spændes og ved aftagende Modstand slappes og saaledes omdanner den pludselige Forandring i Modstanden mod Redskabets Bevægelse til en jævnt voksende eller aftagende.

Dette kommer for øvrigt ikke blot Hestene til gode, men ogsaa Redskabet. Gaar f. Eks. en Plov mod en jordfast Sten, og Hestene for at overvinde den pludselige store Modstand rykke til, saa gaar Langjern, Skære eller en anden Del af Ploven let i Løbet; hvis der derimod er et saadant fjedrende Mellemled som Hesteskaaneren, saa vil den optage Stødet, og Hestene mærke kun en jævnt voksende Modstand, der bliver dem for stor, saa at de staa stille af sig selv, inden Ploven har taget Skade. I Landbruget kunde man derfor med Rette kalde disse Fjedre for Heste- og Redskabsskaanere, og deres Indførelse vil bringe en kendelig Fordel for begge disse, altsaa for Landmanden selv, hvis Opmærksomhed de i fuldt Maal fortjene.

København V., d. 7de Juni 1895.

H. F. K. Dencker.

Statens Konsulent i Redskaber og Maskiner.

—

Fjerkræavl,

som Biindtægt for de tusinde smaa Hjem,

af **Julius Korsholm.**

For de smaa Hjem omkring paa Landet samt i Udkanterne af Byerne turde Fjerkrædrift betegnes som en af Hovedkilderne til de „mange Bække smaa", som ifølge Ordsproget bør ledes ind til og udgøre „den store Aa". Alle, mere eller mindre, vilde savne Fjerkræets muntre Færden paa Gaardspladsen, afset fra, at uden Fjerkrædrift vilde Ægkurven og lejlighedsvis Gryden udvise en beklagelsesværdig Tomhed, thi ét er selv at producere, et andet at kjøbe, hvad man strængt taget kan undvære. Ægsalg samt Kyllinge- og Fjerkrækjødsalg er for mange en kjærkommen og som oftest betydelig Biindtægt.

Forfatteren tillader sig fra egen, mangeaarig praktisk Erfaring at belyse de Regler, efter hvilke en praktisk og formaalstjenlig Fjerkrædrift kan og bør drives.

Hønsehusets Bygning.

For jordløse Husmænd, Landarbejdere og Arbejdere i Udkanterne af Byerne vil Tilvejebringelsen af et Hønsehus forvolde en forholdsvis ikke saa ringe Udgift; men denne behøver ikke at være uoverkommelig, thi man kan ved at gaa praktisk tilværks baade bygge billigt og meget formaalstjenlig. Gamle Brædder, indkjøbte fra en nedreven Bygning, ere som oftest saa gode som nye. De fleste vil selv kunne sammentømre Huset, som bør være saa simpelt, men saa trækfrit som mulig. Pløjede Brædder er bedst, men kantstrøgne kunne ogsaa gjøre det, naar man udvendig sømmer Lister over hver af Fugerne. Rammen, til hvilken Brædderne sømmes, kan være af tyndt Tømmer, sammenføjet uden Tap, og kun ved Hjælp af Søm.

Husets Størrelse retter sig selvfølgelig efter Hønsenes Antal og bør hverken være for stor eller for lille.

Ved at indrømme højst en Fods Plads for hver Høne paa Siddestængerne, og imellem og fra disse til Væggen henved 18 Tommer samt gjøre Huset halvt saa bredt som det er langt, og Højden — fra Gulvet til Tagryggen — 5—6 Fod, vil man faa den mest passende Størrelse. Taget, hvis Højde bør være $1/3$ af Husets Bredde, bør helst dækkes med pløjede Brædder og oven paa disse med et Lag Tagpap. Paa Tagryggens Midte bør der udskæres et 8—10" stort Hul for Hønsekroppenes Uddunstnings Skyld. Ved at lave en lille, ca. 10" høj Træskorsten og fastgjøre denne over Hullet, vil man højne Husets tækkelige Udseende. Væggenes indvendige Side beklædes med et Lag Tagpap, som kalkes, helst flere Gange om Aaret. Siddestængerne bør ikke være højere end 18" fra Gulvet; de bør være runde og mindst 2" tykke.

Husets Dør anbringes i Gavlenden; forneden paa Dørens Midte udskæres et 10—12" højt og 8" bredt Hul, over hvilket en opadskydende Lem anbringes. Rederne bør helst være løse Trækasser.

Æggenes Befrugtning.

Naar en kraftig Hane gaar med 8—10 Høns, kan man i Reglen være sikker paa, at Æggene alle ere befrugtede. Ved en Besætning af ca. 20 Høns og 2 Haner, vil den stærkes Ret gjøre sig gjældende, idelige Kamp imellem Hanerne stedfinde, og Antallet af befrugtede Æg som oftest være ringe. At holde flere end 2 Haner i en Besætning er ligefrem meningsløst og et direkte Tab for Ejeren. Bedst er det, om man kan afspærre en Hane og 6—7 Høns i Februar og Marts, thi saa er man ikke blot sikker paa at faa fuldtud befrugtede Rugeæg, men ogsaa at faa Afkom efter den bedste Hane og de bedste Høns. Hanens Alder bør ikke være under et og ikke ovre 3—4 Aar. Hanen bør være et dybtbrystet, kraftigt bygget Dyr og særlig i Foraarsmaanederne være i kraftig Fodertilstand.

Befrugtningen af Ænder og Gæs bør helst foregaa paa Vandet, men kan ogsaa opnaas paa Jorden. Hvor i Mangel af Dam, Aa eller Mosedrag Ænder og Gjæs ere henviste til mindre eller større Vandtruge eller Vandbeholdere, bør Befrugtningen ikke foregaa i disse, men paa Vandet eller paa Jorden — enten eller.

Andrikken, Gasen og Kalkunhanen bør ikke tildeles mere end 3—4 Hundyr.

De første 10—15 Andeæg efter Parringen ere ikke befrugtede og egne sig kun for Husholdningsbrug. Kalkunæg ere i Reglen godt befrugtede, endskjøndt Kalkunracens Hundyr, i Modsætning til hvad der er Tilfældet med Hønsene, kun sjælden modtage Hanens Tilnærmelser.

Fjerkræets Rugning.

Under normale Omstændigheder vil Høns bruge 21 Dage, Ænder, Gæs og Kalkuner 28 Dage og Perlehøns 25 Dage til Æggenes Udrugning.

Efter at Rugeæg har ligget 3—4 Dage under Hønen, bør man, hvad der kaldes, klare Æggene. Man holder Æggene, det ene efter det andet, opret imod et i Pap udskaaret, til Æggets Form svarende Hul, foran en brændende Lampe eller et Lys. De befrugtede Æg ville vise et mørkt eller plumret Centrum og de ubefrugtede Æg være aldeles klare og gjennemsigtige. De sidste kunne endnu godt benyttes i Husholdningen eller, om man vil, hengjemmes i haardkogt Tilstand til Kyllingefoder.

Om muligt bør man sætte flere Rugere paa én Gang, lægge de befrugtede Æg under en eller to Rugere og forsyne den tredie med friske Æg.

Dersom Kalkuner ikke selv ere i Æglægningsperioden, kunne disse næsten til enhver Tid af Aaret benyttes som Rugere; der kan lægges indtil 25 almindelige Hønseæg under Kalkuner, medens Høns ikke bør faa mere end højst 13.

Dersom, hvad der ikke saa sjældent hænder, Rugehønen bliver syg eller af en eller anden Grund forlader Reden, bør det erindres, at Fostrets Modstandsevne i Ægget er stor og bliver større, jo længere Udviklingen er fremskreden. Man har talrige Exempler, hvor, selv efter at Rugeæggene vare blevne aldeles afkølede, et godt Rugeresultat er bleven opnaaet ved Hjælp af en frisk Ruger.

God Fodertilstand er en af Hovedbetingelserne for en god Rugehøne; en afmagret Krop vil ikke formaa at udvikle den fornødne Ruge-

varme. Redematerialet bør helst bestaa af Hø, iblandet blødbanket Halm, under hvilken lægges en frisk Græstørv, som ved den varme Fjerkræktops Indflydelse vil udvikle fugtige Dampe til Blødgørelse af den under Ægskallen siddende Æghinde. Rugningen bør helst ikke foregaa i Hønsehuset eller Fjerkræstaldene; jo mere afsides og roligt Stedet er, desbedre, særlig for Ændernes, Gæssenes og Kalkunernes Vedkommende.

Før Rugningen begynder, og 2—3 Dage før dens Ophør, bør Rugehønen inddrysses med det billige Svovlblomme, som ved Fjerkrækroppens Varmeudvikling fordamper; ved de derved fremkomne giftige Dampe dræbes alt Utøj. Redehalmen bør fornyes nogle Dage, før Kyllingerne udklækkes.

I Reglen indeholder daarlig befrugtede Æg døde Kyllinger, men der gives dog mange Tilfælde, hvor saadanne Æg indeholder levende, svage Kyllinger, som ikke har Kræfter nok til at sprænge og krybe ud af Skallen. Disse maa hjælpes ved varsomt at fjærne Skallen i Æggets runde eller buttede Ende; Æghinden fjærnes meget forsigtigt, men dersom Blødning indtræder, er det bedst igjen at lægge Ægget ind under Hønen. Dersom efter 3—4 Timers Forløb Kyllingen ikke er krøbet ud, maa hele Æghinden varsomt fjærnes omkring den saaledes frelste Kylling, som dog som oftest vil komme til at staa tilbage i Udviklingen fremfor de andre.

At agere Fødselshjælper i Fjerkrægaarden er ikke det mindst interessante Arbejde ved Fjerkrædrift.

Kyllingeopdræt.

Fjerkræets Kyllinger bør ikke faa Lov til at komme ud fra Reden førend mindst 24 Timer efter Udklækningen. Kyllingens lille Mave er fyldt med Æggets rige Indhold og taaler ingen anden Næring end den, Naturen har medgivet den paa Rejsen. Det første Foder bør helst bestaa af hakket haardkogt Æg, iblandet Gryn — helst Boghvedegryn — eller udblødt gammelt Hvedebrød. Først sød, senere skummet Mælk samt sød Valle vil fremme Smaadyrenes Trivsel. Efter nogle Dages Forløb kunne de haardkogte Æg bortfalde og tør stiv Boghvedegrød — kogt i kun lidt Mælk — samt alt muligt, hvad Husholdningen i Form af Køkkenaffald formaar, træde istedetfor. Smaahakket kogt Lunge og Nyer samt udblødte Osteskorper ere Lækkerbidskner og særdeles formaalstjenlige for Kyllinger; disse ville snart efterstræbe Hønsenes Blødfoder og allerede i 2—3 Ugers Alderen — jo snarere desbedre — begynde at æde Hvede, som i Begyndelsen bør gives dem i udblødt Tilstand.

Kyllinger bør helst fodres ofte, men hvor Omstændighederne forbyde dette, kan en længere Forsyning af Ædekarret godt lade sig gøre. Faren ligger nemlig ikke deri, at Kyllingen skal foræde sig — dertil er Kroen for lille — men deri, at Foderet skal blive surt og en Gift for Smaadyret. Foderet bør i saadanne Tilfælde være af en saadan Beskaffenhed, at det ikke let fordærves. Lidt Benmel i Fodret fremmer Ben- og Knokkeldannelsen samt Fjervæxten. Kyllinger bør ikke tilstedes Adgang til Hønsehuset, før de ere henved 3 Maaneder gamle; et tørt, lunt Sted uden Siddestænger er bedst for dem. De desværre mange Tilfælde af skævbrystede Høns kommer af Kyllingernes for tidlige Adgang til Siddestangen; ved at flyve op paa eller ned fra denne, blive de endnu bløde Brystben let beskadigede.

Rigeligt Grønt — Salat, unge Nælder, Løvetand m. m. — er for alt ungt og gammelt Fjerkræ en Livsbetingelse. Ællinger og Gæslinger bør i de første 1—2 Uger ikke tilstedes Adgang til Dammen, men forsynes med rigeligt Vand; særlig Gæslingerne vilde snart lære at æde Græs og kunne da undvære regelmæssig Fodring. Spæde Kalkunkyllinger ere meget sarte og maa skaanes for Træk, Blæst og stærk Solhede samt for al Færden i vaadt Græs; de trænge til i Fodret at faa iblandet hakkede Løg, Nælder samt rigelig Kjødstoffer; de blive først haardføre efter at have faaet de saakaldte røde Halse.

Udvalg af Tillægsdyr.

Ligesom ved Kvæg- og Hesteavl kommer det ved Fjerkrædrift mest an paa at begynde med et solidt Grundlag og i Fjerkrægaarden at være samvittighedsfuld ved Udvalget af Tillægsdyr. En daarlig Høne lever og tærer paa de bedres Bekostning samt nedtrykker det gennemsnitlige aarlige Ægantal. Kun en plump eller fyldig, navnlig med Hensyn til Bagpartiet og Brystets Hvælving velskabt og vel udviklet Kylling har Udsigt til at blive en formaalstjenlig Høne, Kalkun, Gaas eller And; de smaa, usle, saakaldte spidse Exemplarer i den 4—5 Maaneder gamle Kyllingeflok høre absolut Gryden eller Stegepanden til. Der burde langt mere, end Tilfældet er, hvert Foraar udbruges mange Kyllinger, hvorved Udvalg vilde blive lettere og langt mere betryggende, thi i September har enhver Kylling en ikke saa lidt større Værdi, end Foderet andrager.

Gæs og Ænder, som allerede i den unge Alder begynde at slæbe med Bugen, egne sig ikke for Avl.

Fjerkræracer.

Italienere og Minorkas ere særdeles flittige Æglæggere, men med Hensyn til Vinteræglægning samt Kjødfinhed er det med disse kun daarlig bevendt; det samme gjælder om Spaniere og Andalusiere. De engelske Hønseracer, Dorkings og Bramas, ere fine Kjødhøns; de førstes Æg ere af Middelstørrelse, de sidste noget smaa, men de ere med Hensyn til Vinteræglægning upaaklagelige, notabene ved god Røgt og Pleje.

Plymouth-Rocks, Wyandottes, Langshans og Scherwoods stamme fra Amerika. Disse ere storkroppede fine Kjødracer, hvis Ægmængde — særlig om Vinteren — gjennemgaaende er ret tilfredsstillende, medens Ægvægten som oftest er mindre god. Det bør dog erindres, at god Røgt og Pleje samt kritisk Udvalg af Tillægsdyr har en meget stor Indflydelse paa Ægmængden og Ægvægten.

Krydsning imellem de flittig æglæggende, men mindre kjødrige og kjødfine, og de store og kjødfine Racer er at anbefale. Det er en Kjendsgjerning, at man ved Krydsning af Hønseracer i en meget formaalstjenlig Grad kan overføre den ene Races heldige Egenskaber paa den anden og opnaa fortrinlige Resultater.

Man krydse saadanne Racer sammen, at man af Afkommet kan vente baade mange Æg samt meget Kjød; for at nævne et Exempel: en Plymouthrockhane med en Italienerhøne. Ved Krydsning imellem Italienere og Minorkas f. Ex. vilde man ikke opnaa noget, idet begge Racers Kjødmængde og Kjødfinhed, som ovenfor nævnt, er alt andet end tilfredsstillende. De engelske og franske Anderacer, henholdsvis Aylesbury og Rouen trives godt hos os og ere baade med Hensyn til Kjødmængde og Kjødfinhed upaaklagelige.

Ved Krydsning imellem den kinesiske Pekingrace og vor danske Anderace opnaaes særdeles gode Resultater. Hvor der findes Mosedrag eller større Vandsteder, vil Vildanderacens Handyr som oftest faa Samkvem med Andegaardens Hundyr og i Retning af Kjødets Forbedring udøve en særdeles gavnlig Indflydelse.

En Krydsning imellem den store, tyske Emdnerrace og vor danske Gaaserace vil med Hensyn til Vægt i høj Grad forbedre den sidstnævnte. Toulousere, en fransk Gaaserace, trives godt hos os; de ere storkroppede Dyr, hvis Kjødvægt og Kjødfinhed er særdeles tilfredsstillende. Den store amerikanske Broncekalkunraces Handyr burde meget mere, end Tilfældet er, krydses med vor danske Kalkun, hvis Vægt det kun er daarlig bevendt med.

Fjerkræets Røgt.

En ren Krop og et rent Natteophold er en af Hovedbetingelserne for Fjerkræets Trivsel. Et Askebad bør ikke savnes i Fjerkrægaarden, og Hønsehuset saa tidt som muligt rengjøres samt mindst 3—4 Gange om Aaret kalkes. Ædekarrene bør holdes rene, og Dyrene altid have Adgang til rent og frisk Vand. Redehalmen bør ofte fornyes og Redekasserne tjæres, naar hen paa Eftersommeren Æglægningen standser. Det er en Uskik at lade henstaa Foder i Ædekarrene Natten over. Hvor der tillige holdes Ænder, bør der i disses Ædekar hældes det af Hønsene vragede Foder. Det er heldigst ikke at lade ligge mange Æg i Rederne, som imidlertid ikke bør savne et Porcelains- eller Gibsæg. En Redekasse for 6—8 Høns er nok, flere er bedre.

Fjerkræets Sygdomme.

Der forekommer særlig iblandt Høns nogle Sygdomme, som med lidt Umage fra Ejerens Side let kunne hæves.

Kalkben viser sig ved at der dannes grove Skæl, under hvilke der samler sig en Slags Udslet, som giver Benene Udseende af at være besaaede med en lysegraa, mellignende Masse. Man sammenrører lige Dele af grøn Sæbe og Svovlblomme til en Grød og smører denne paa et Stykke Linned, som syes omkring Benene. Efter 3—4 Dages Forløb tages Kluden af Benene, som afvaskes i varm Sæbevand, aftørres og indgnides med hvilken som helst billig Slags Olie. En Udsvovlning af Hønsehuset er at anbefale, da Sygdommen er meget smitsom.

Gabesyge viser sig hos Kyllinger og stammer fra Orm i Halsen. Man pensler denne (indvendig) med en i Terpentin eller Salmiakspiritus dyppet Fjerpose. Sygdommens Kendemærke er, at man ser Dyret gispe efter Luft.

Haard Kro stammer fra, at et eller andet ikke let nedglidende Foder har sat sig fast i Kroen og efter nogle Dages Forløb bliver Aarsag til en Ophobning af sammenpresset Foder i denne.

Man hælder saa meget som muligt godt varmt Vand ned i Halsen paa Dyret og søger at forskyde Massen i Kroen; man vil i de fleste Tilfælde have at gentage Kuren.

Forkølelse afstedkommer de fleste Sygdomme blandt Høns, men naar den strax tages under Behandling, er den let at kurere; Dyrene hænge med Hovedet og krybe sammen i Krogene, som om det var Livet om at gøre. En Teskefuld Salmiakmixtur og et Par Dages Afsondring paa et lunt og tørt Sted vil i de allerfleste Tilfælde være nok til fuldstændig at kurere Dyret.

Tyndt Liv hos Fjerkræet afhjælpes ved at give det lidt i Mælk kogt Ris; naar Dyrene ikke kunne skille sig ved Gødningen, eller man ser denne være usædvanlig haard og forbrændt, vil en Skefuld Salmiakmixtur hæve Ondet.

Fjerkræets Fodring.

Til Trods for alt, hvad der er skrevet og paa Fjærkræmøder talt om i saa Henseende, er der desværre endnu mange, som fylde Hønsene med haardt Korn om Morgenen istedetfor om Aftenen. Det synes at maatte være indlysende for enhver, at Blødfodrets Næringsstoffer kommer Dyrene strax tilgode, medens det haarde Korns Formaling i Kroen er et mange Timer medtagende Arbejde, som helst burde foregaa om Aftenen og i Nattens Løb. Dertil kommer, at særlig i den kolde Aarstid er det varme Blødfoder behageligt og særdeles gavnligt for Fjerkræet. Blødfoderets Sammensætning er Kornskraa eller Klid, iblandet alt, hvad Husholdningen formaar at yde i Form af Kjøkkenaffald. Fiskesuppen f. Ex. er fortrinlig til at blande i Blødfoderet; Fiskerester, Fiskehoveder, Indmad af Fisk er i kogt Tilstand et særlig kvælstofholdigt og nærende Foder. Selv de mest værdiløse Dele af Hestekjød er — i kogt Tilstand — værdifuldt. Det billige Affald fra Slagterierne og Bagerierne burde langt mere, end Tilfældet er, finde Vejen til Fjerkrægaarden. Flere Naboer burde slutte sig sammen for aarligt at sikre sig slige Affaldsbeholdninger. Vel knuste raa Kjødben er et sandt Kraftfoder for Fjerkræ. Affaldet fra større Haver — Kaalblade, Roetoppe m. m. — vil være let at skaffe tilveje; Grøntsager er en absolut Livsbetingelse for Fjerkræets Trivsel.

Frisk Blod har stor Næringsværdi; blandet med Klid afgiver det et fortrinligt Morgenfoder, men bør dog ikke bruges for meget, højst 2—3 Uger i Træk. Mais er den mest fedtstofholdige Kornsort og bør gives med Maade i Æglægningstiden, under hvilken Havre er formaalstjenligst. Boghvede og Hvede ere de bedst og hurtigst fordøjelige Kornsorter. Solsikken burde dyrkes overalt i de smaa Hjems Haver; Frøet er om Vinteren et styrkende og ægpirrende Bifoder for Høns. Tørrede Brændenælder og ovntørrede Oldenborrer ere uvurderlige som Tilsætning til Blødfoderet i Vintermaanederne. Ænder og Gæs bør aldrig faa Havre undtagen i et med Vand fyldt Kar. Alt ungt Fjerkræ er bedst tjent med at faa Havren i lidt udblødt Form. Havrens skarpe Spidser irritere Halsen og kunne let forvolde Halssygdomme.

Fjerkræets Fedning.

Gruttet Majs, melede Kartofler og særlig kogt Ris — billigt Risaffald — fremmer Fedningen.

Ungt Fjerkræ i god Fodertilstand er let, gammelt, afmagret Fjerkræ betaler det sig ikke at fede; Handyrenes Fedning i Foraarsmaanederne er det vanskelig at opnaa. Medens Ænder og Gæs fedes, bør de ikke tilstedes for megen Adgang til Vandstedet. At indelukke Fjerkræ under Fedningen i et mørkt Rum er gammeldags Dyrplageri; et lyst, men afsides liggende Indelukke er ligesaa formaalstjenligt.

Fjerkræets Slagtning.

Det er en Fejltagelse, naar man troer, at Blodet i den slagtede Fjerkrækrop vil gjøre Kjødet mere velsmagende, eller søger at opnaa dette ved særlig for Kalkunernes Vedkommende — med skændigt Dyr-

plageri — at lade Dyret med kun halvt overskaaren Hals og med Hovedet hængende nedad, langsomt bløde ihjel.

Ved at overskære Halsen vansires den slagtede Fjerkræktrops Udseende.

Følgende Slagtningsmethode anbefales. En skarp, spids og stærk Kniv føres, idet Dyret holdes under venstre Arm og Næbet aabnes med venstre Haand, op i Ganespalten og igjennem Baghjærnen. Det er en Selvfølge, at Blodet flyder lettere og hurtigere, dersom man efter Stikningen — som i et Nu bedøver Dyret — nogle Øjeblikke holder Næbet aabent og Hoved og Hals strakt nedad.

Fjerkræet bør i de sidste 10—12 Timer af dets Levetid ikke faa Adgang til hverken Foder eller Vand.

Fjærkræblod.

Udlandet sætter stor Pris paa Fjerkræblod og anser det for at være en stor Delikatesse, medens vi Danske lader det gaa tilspilde. Fjerkræblod er endnu mere nærende end Kreaturblod; et eneste Forsøg vil overbevise enhver om, at Fjerkræblod er særdeles velsmagende. Der gives forskjellige Tilberedelsesmaader, iblandt hvilke den nemmeste turde være den, ved Slagtningen at lade Blodet flyde i et med fine Gryn delvis fyldt Kar, sammenrøre det med Salt og Peber og bage det i Fedt eller Smør paa Panden.

Fjer.

Medens der vises Gaasefjer og tildels Andefjer megen Opmærksomhed, ændses Hønsefjer som oftest ikke. De fleste Fjer paa gamle og næsten alle Fjer paa unge Høns ere særdeles brugelige. Selv ved Slagtningen af enkelte Høns bør Fjerene opbevares. At købe nogle Alen af det aabne, billige Gardintøj og lave lange, men smalle Poser af dette, er overkommeligt for alle. I disse Poser vil om Sommeren i Solskin og om Vinteren bag Kakkelovnen Fjerene let kunne tørres. En eller anden af Familiekredsen vil i de lange Vinteraftener have Fornøjelse af at samle de bløde Fjer fra de mere grove, de første for Hovedpuderne, de sidste til Dynernes Fyld; denne forøges betydeligt ved at afribbe Fanen fra Pennepofen.

Det i ovenanførte ofte brugte lille Ord **bør** vil vistnok af mange blive imødegaaet med Ordet **kan** — kan vi, har vi Tid til at gjøre det?

Men lige saa sandt det er, at Landmandens Tid er meget optaget ved Loddens Drift, lige saa sandt er det, at en Fritime om Aftenen eller om Søndagen i Fjerkrægaarden vil kunne tilbringes og anvendes med stor Fornøjelse og Fordel. Syslen i Fjerkrægaarden er et meget taknemmeligt Arbejde; hvad man i Retning af Røgt og Pleje gjør for Fjerkræet, giver det tifold tilbage, afset fra, at dets muntre Færden paa Gaardspladsen er til Fornøjelse for Gamle og Unge samt en Pryd for Landskabet.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.	Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.	Køer, 281 Dage.	Faar, 153 Dage.	Svin, 113 Dage.
1 Januar	2 Decbr.	8 Oktober	2 Juni	23 April
8 —	9 —	15 —	9 —	30 —
15 —	16 —	22 —	16 —	7 Maj
22 —	23 —	29 —	23 —	14 —
29 —	30 —	5 Novbr.	30 —	21 —
5 Februar	6 Januar	12 —	7 Juli	28 —
12 —	13 —	19 —	14 —	4 Juni
19 —	20 —	26 —	21 —	11 —
26 —	27 —	3 Decbr.	28 —	18 —
5 Marts	3 Februar	10 —	4 August	25 —
12 —	10 —	17 —	11 —	2 Juli
19 —	17 —	24 —	18 —	9 —
26 —	24 —	31 —	25 —	16 —
2 April	3 Marts	7 Januar	1 Septbr.	23 —
9 —	10 —	14 —	8 —	30 —
16 —	17 —	21 —	15 —	6 August
23 —	24 —	28 —	22 —	13 —
30 —	31 —	4 Februar	29 —	20 —
7 Maj	7 April	11 —	6 Oktober.	27 —
14 —	14 —	18 —	13 —	3 Septbr.
21 —	21 —	25 —	20 —	10 —
28 —	28 —	4 Marts	27 —	17 —
4 Juni	5 Maj	11 —	3 Novbr.	24 —
11 —	12 —	18 —	10 —	1 Oktober
18 —	19 —	25 —	17 —	8 —
25 —	26 —	1 April	24 —	15 —
2 Juli	2 Juni	8 —	1 Decbr.	22 —
9 —	9 —	15 —	8 —	29 —
16 —	16 —	22 —	15 —	5 Novbr.
23 —	23 —	29 —	22 —	12 —
30 —	30 —	6 Maj	29 —	19 —
6 August	7 Juli	13 —	5 Januar	26 —
13 —	14 —	20 —	12 —	3 Decbr.
20 —	21 —	27 —	19 —	10 —
27 —	28 —	3 Juni	26 —	17 —
3 Septbr.	4 August	10 —	2 Februar	24 —
10 —	11 —	17 —	9 —	31 —
17 —	18 —	24 —	16 —	7 Januar
24 —	25 —	1 Juli	23 —	14 —
1 Oktober	1 Septbr.	8 —	2 Marts	21 —
8 —	8 —	15 —	9 —	28 —
15 —	15 —	22 —	16 —	4 Februar
22 —	22 —	29 —	23 —	11 —
29 —	29 —	5 August	30 —	18 —
5 Novbr.	6 Oktober	12 —	6 April	25 —
12 —	13 —	19 —	13 —	4 Marts
19 —	20 —	26 —	20 —	11 —
26 —	27 —	2 Septbr.	27 —	18 —
3 Decbr.	3 Novbr.	9 —	4 Maj	25 —
10 —	10 —	16 —	11 —	1 April
17 —	17 —	23 —	18 —	8 —
24 —	24 —	30 —	25 —	15 —

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

Under almindelige Forhold bruge til Udrugning: Høns 21 Dage, Kalkuner, Gæs og Ænder 28 Dage, Perlehøns 25 Dage.

Et Møde paa Landevejen. (Efter R. Christiansens Maleri).

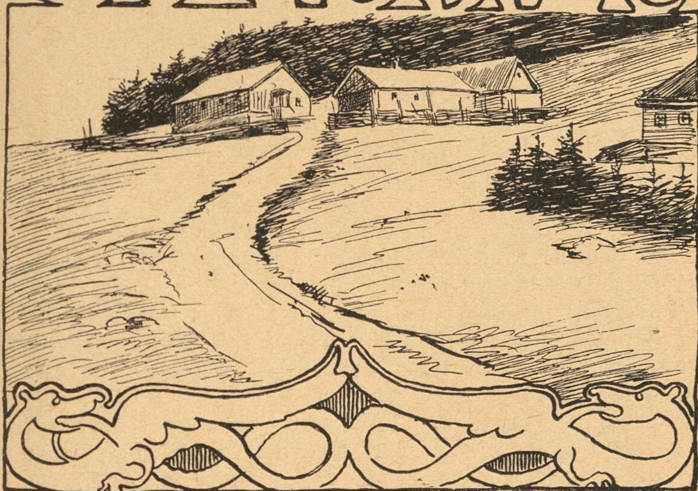
Et Møde paa Landevejen.

(Efter N. Christiansens Maleri).

Kjøretøjer skulle vige til Side for Militæret, hedder det i Reglementet. Men passer Kudsken ikke tilstrækkelig paa, kan et Uheld jo ske, og før man faar set sig for, etableres der paa Landevejen et Møde, der kan afstedkomme adskillig Forvirring.

Fra den ene Side kommer Diligencen, fra den anden en Eskadron af de strunke Dragoner. Vognen er kommen paa for nært Hold til at kunne bøje af i Tide; Diligence-hestene stejler ved det uventede Møde, og der er ikke andet for, end at Dragonerne maa gjøre Plads. Den fredelige Landevej undergaar en pludselig Forvandling. Stejlende og vrinskende Heste, bandende Underofficerer og forskrækkede Passagerer i Diligencen. Den gamle Bondemand, der sidder ovenpaa Vognen, tager Sagen med Ro. Vi kommer vel igjennem! tænker han. Og Manden har Ret. Støjen og Hurlumhejen hører op lige saa pludselig, som den er begyndt. Diligencen kjører ind mellem Dragonerne og farer med en ond Samvittighed videre hen ad Vejen. Eskadronen slutter sig atter sammen i skjøn Marschorden, og Mødet er endt uden større Uheld. Landevejen ligger atter, som en Landevej bør ligge — stille og fredelig mellem de grønne Træer.

To Venner

Fortælling af **Magdalene Thoresen**.

(Illustreret af Alfred Schmidt.)

Det kan vel være en femti—sexti Aar siden, da der inde i en af Smaabygderne paa Norges Vestkyst levede og færdedes to løjerlige Venner, som det syntes i fuldkommen Overensstemmelse, uagtet de baade i det ydre og det indre var hinanden fuldkommen modsatte. Det kom dog ikke af, at de — hvad jo saa ofte hænder — fuldstændiggjorde hinanden, fordi den ene særlig var udstyret af Naturen med det, den anden manglede, nej! de var simpelthen ikke andet end „Madvenner“. Hvilket Sambaand alligevel havde væ-ret stærkt nok til at holde dem bunden i otte Aar, og først da det slap op med Maden, brast Baandet. Det viste sig da, at der ikke havde været saa meget som en Trevl, der havde havt sit Hold i nogen anden Interesse.

Den, som stod øverst paa Samfundsstigen af de to Venner, var Skriveren Smaaland. Hans Embede var rig-

tignok ikke stort, men da han levede sit Liv hen som Ungkarl, kunde han alligevel føre en standsmæssig Husholdning. Han havde som ung Studerende været mere anlagt paa Selskabeligheden end paa Studeringen, og da Hovedstadslivet var saaledes inddelt, at enten var en ung Herre med, eller han stod udenfor — i første Tilfælde afgav han en Slags Fyld til Selskabslivet, medens han i sidste Tilfælde kunde være brav nok for sig, kun regnedes han ikke med — saa maatte der paa en Maade gjøres et Valg. Dette var for Smaalands Vedkommende snart gjort. Han havde alle de Egenskaber, som hørte til: han var smuk, forfængelig og beleven, dertil var han en dreven Kurmager og tog det ikke altfor nøje med Ansvarligheden.

Uagtet han havde faaet en svag Opdragelse havde Faderen dog havt den ufravigelige Fordring til ham, at han skulde tage sine Examina, og saa bleve de tagne — maadeligt nok, men de hjalp ham alligevel til en Kontoristplads paa Landet, og saaledes gjorde han sin første Indtrædelse paa Embedsbanen i det Kontor, hvor han nu selv sad som Skriver, og hvor han havde siddet i over sex og tyve Aar — de første tre Aar som Kontorist og, da Formanden i Embedet døde, de næste tre Aar som konstitueret, hvorefter han — formodentlig for Nemheds Skyld — udnævntes til Skriver.

Smaaland maatte altsaa siges at have gjort Lykke, og havde han just ikke fortjent den, saa havde han idetmindste forstaaet at tage Vare paa den. Han var i alle Maader en medgjørlig Mand. Men da man jo ikke kan gaa ud af sit Skind, vedblev han paa en Maade at være Kurtisør, hvad der dog forskaffede ham en Del Bryderier. Spøgt uforsigtigt med Ilden havde han dog aldrig, af den gode Grund, at der ingen Ild var. Hans Temperament var nærmest at ligne ved en Tændstikke, der futtede af — og slukkede. Hans Kur havde derfor aldrig naaet op til en rigtig Forelskelse — end sige Kjærlighed, den havde holdt sig ved Lysten, han havde simpelt hen Lyst til ethvert ungt Fruentimmer, som kom i hans Nærhed, og da gjorde han naturligvis Kur: svingede rundt paa sine smalle Ben og gjorde sig overhovedet saa løs og umandig som muligt.

Alligevel havde han ved disse Tillokkelser i Forening med sin gode Stilling fristet adskillige Kvindemennesker, der omsider var kommen til det Livssyn: at var de Vorherre

en Død skyldig, var han dem i første Led en Mand skyldig. Men Ægteskab var nu ikke efter Skriverens Kogebog. Kvinden skulde efter hans Mening være som en Festpokal med perlende Vin — til kredensende Skaaler, højst til en let Rus, der fordunstede ligesaa hurtigt, som den var kommen — men ikke en Hverdagsdrik — til at slukke efter med — paa Huskosten! Nej — han vilde være Frigut!

Men Skæbnen, stor eller liden, snor sig sammen af mange Traade, indtil den har dannet sig til en Kapsun, og da har Vedkommende den ned over Ørene, inden han ser sig for.

Den anden af dette Vennepar, og nærmeste Nabo til Skriveren, var en afskediget Kaptajn. Han havde for otte Aar siden taget Ophold i Bygden og levede her som Enkemand med et halvgammelt Bondefruentimmer til Husholderske. Selv havde han ingen Børn, men en Søsterdatter til hans afdøde Hustru havde været hos ham, indtil Tanten døde. Efter den Tid og, som han erklærede, „af økonomiske Hensyn" havde han sendt hende tilbage igjen til Moderen, der levede i meget smaa Kaar. Paa den Maade var han ligesaa god „Frigut" som Skriveren og i alle Henseender skikket til M a d v e n!

Kaptajnen, som var for dum til at kunne kaldes en O r i g i n a l, var en løjerlig liden Spræt af et Mandfolk. Og dog havde han drevet det til at staa som aktiv Mand i den norske Armé indtil sit femtiende Aar. Der gik det Sagn om ham, at han ved en Manøvre havde kommanderet Soldaterne ret ind paa en Mur. Han var da bleven saa forfjamsket, at han ikke vidste noget andet Raad til at faa dem ud igjen end ved at kommandere „baglængs!"

En Svensker, som var nærværende, havde i sit satiriske Lune udraabt: „Gud, låt os ej till slige Hjeltar trænga."

Men Kaptajnen, som fik det at høre, skreg ilter imod ham: „Hva' Fa'n! Ska' ikke en Hær kunne retirere?"

Dog — det var dengang!

Imidlertid hvilede nu „Hjelten" paa sin velfortjente Afsked. Det var just ikke nogen indbringende Post i Samfundet, men efter sin Maade var Manden hjulpen. Der hørte et lidet Jordstykke til det Hus, han havde lejet, og der var en Elv i Nærheden, hvori der kunde fanges lidt

Ørret — det var alt, men det slog til — med Knappen, som man siger.

Under disse Omstændigheder var Skriverens flotte Husholdning en notabel Støtte; thi Kaptajnen maatte ikke være den Skvadronør, han var, hvis han ikke havde sat Pris paa et godt Bord. Der hørte desuden til Bordet en Vinkjælder med lange Rækker af honorable Aner, og efter Bordet en første Rangs Pibe med dito Kaffe. — Selv en Mand, der i Aand og Karakter var langt højere paa Straa, vilde have solgt sin Førstefødselsret for Adgangen til et saadant Madhus.

Alligevel havde Kaptajnen ikke saa sjeldent leveret Prøver paa sit Heltelune, thi naar han blev vred, rasede han som en Bersærk, og der skulde ikke meget til — blot en Trækning paa Skuldrene, naar Talen var om hans store Forbillede Napoleon, saa sprat han op af Stolen som en Besat, og strittende som en Træbuk med sine korte Ben foer han omkring og gjorde alle Slags Tegn til Udfald mod en Fjende.

Men Smaaland, der tog hans Raseri som en lille Muntration i Laget og ikke ønskede det ført videre, dæmpede hurtigt hans vilde Mod ved at henkaste et og andet trøstende Ord til hans Bravur, hvorved Stemningen gjorde rask venstre om! og nu fik Norge hele Mandens Vrede! „Han vidste det, han! at han var skabt til Helt — Korte Ben?“ og han tog et Skjøn over Benene, idet han gav Smaaland et truende Sideblik — med Spørgsmaalstegn.

„Aa, hvad det angaar,“ svarede denne, „var jo Napoleon heller ikke af de langbenede.“

„Nej!“ svarede Kaptajnen med Sejrsrøst. „Hva Fa'n! siges der ikke: han faldt over sine egne Ben?“

„Jo—jo!“ lo Skriveren.

„Naa — en Krigsmand maa pine dø i Slaget kunne retirere uden at falde over sine egne Ben.“

„Især, naar han er nødt til at gjøre det baglængs,“ føjede Skriveren til.

Kaptajnen gav ham igjen et iltert Sideblik, men tog sig dog hurtigt i det — thi ind af Døren tren Husets kvindelige Kommandant, Jomfru Tvedt, med en Bakke fuld af diverse gode Sager — det saakaldte Eftermiddagsbræt: med Syltetøj, Likør, Frugt og Smaakager — til Opret=

holdelsen af det legemlige og aandelige Huld i Mellemtiden fra Kaffen til Aftensbordet.

Det bød saa meget fristende baade for Synet og for Smagen: det glimrende Krystal, det skinnende Sølvtøj, de prangende Frugter, og ikke mindst den smilende, velnærede Person, som bar det frem, at Kaptajnen slap sin krænkede Ære og greb Nydelsen med begge Hænder.

„Ja — den Jomfru Tvedt!" udbrød han, mens han overſaa og mønſtrede Bakkens Indhold. „Jeg ſiger — ja jeg ſiger ingenting!" Men dette „ingenting" blev i en Grad underſtreget og fremhævet ved hans ſtrittende Ben, hans Kneps med Fingrene og Smæk med Tungen. Han kunde ligeſaa godt have ſagt: tre Gange tre Hurra for Jomfru Tvedt!

Hun var ogſaa brillant, en rigtig Type paa en Husholderſke for en velſtillet Peberſvend — med andre Ord: Eneherſkerinde i et Madhus, thi hun frembar i hele ſin Perſon et Vidnesbyrd om Madens gode Beſkaffenhed.

Naar man nu ſer de fede Kalvekøller hænge ſneſevis i Gader og Stræder, gjør man ſig jo heller ingen Foreſtilling om den Reſpekt, hvormed en Fedekalv betragtedes i enſomme Egne paa Landet, hvor den efter ſin koſtbare Opdragelſe endelig var naaet til Skjælsalderen og moden til ſin ſtore Beſtemmelſe: Gjæſtebudsdagen.

Og det gjaldt jo om, at Husmoderen, eller hendes Stedfortræder, var Sagen voxen, ſærlig den Gang Stegeredſkabet endnu var et Spid. Men her ſtod Jomfru Tvedt ſom en Meſterkok paa ſin anſvarsfulde Plads. Hun forſtod med kyndig Haand at dryppe den ſpragende Steg og at krydre Saucen. Og naar hun da ſom Værtinde ved Bordet lod den glinſende „Bagfjerding" præſentere ſig rundt hel og urørt, ſom Skik var, for Gjæſterne, da vækkede den en Appetit, ſom knap kunde afvente den kunſtforſtandige Udſkæring.

Ved ſlige Lejligheder fik Jomfru Tvedt Lovprisninger i ſtore Strømme, og hun modtog dem med al den Selvfølelſe, ſom beviſte, at hun nok kjendte ſin egen Værdi. Men ſamtidig pegede Selvfølelſen ogſaa hen paa en anden Bevidſthed, og ſkjønt hun intet havde forraadt desangaaende, var den dog opdaget for længe ſiden.

En vakker Husholderſke er altid udſat for den Miſtanke, at hun, hvis Forholdene ere gunſtige, nok ønſkede at ombytte ſin uſikre Stilling med den mere ſikre ſom Husfrue, hvilket ikke er urimeligt. Men netop med det rimelige for Øje, tager da Snakken og Gjætningen fat, og hvor der behøves en lille Tilſætning for at bringe Liv i Sagen, er den hurtig funden. Saaledes gik det til, at i de førſte Aar af Jomfru Tvedts Herſkerindepoſt i Skriverens Hus

var alle enige om, at hun meget snart maatte undergaa Forvandlingen fra Jomfru til Frue.

Men Aar gik efter Aar, og da Folk saa, at de havde gjættet fejl, hver Gang de spaaede, faldt de til Ro med det, som var. Og nu var otte Aar gaaet uden nogen Forandring. — Men den skulde komme over dem med Forskrækkelse.

Det hændte en vakker Dag, at Kaptajnen foer skrigende ind over Dørtrinet til Skriverens Kontor, og med alle Tegn paa at have opgivet Sans og Samling.

„Hvad er der, min brave Ven?" spurgte Skriveren dovent uden at rejse sig fra Stolen. Kaptajnen behøvede ogsaa al den Plads, som fandtes, til at sparke ud og fægte med Armene, idet han rendte rundt i Stuen som en Top.

„Hun kommer — min Salighed! — Ingen Spørgsmaal — nej, Fa'n! Bare: „Min kjære Plejefader!" . . . . „Jeg Plejefader — hva?"

„Aa — det er den Plejedatter, De har talt om?"

„Plejedatter? hva' Fa'n ska' jeg med en Plejedatter?"

Nu rejste Skriveren sig sindigt og stoppede en Pibe, som han rækkede til den balstyrige Mand. „En lille Rekreationspibe, Kaptajn! Det sætter paa Oprøret i Blodet. — Og saa kan vi jo tale om det."

Kaptajnen fulgte Ordren, og da han havde dampet sig ind i en Sky, vendte den stakkels sønderlemmede Fornuft omsider tilbage.

„Det er altsaa deres Svigerindes Datter, som har meldt sig til Dem — efter hvad jeg kan forstaa?" tog Skriveren Ordet.

„Ja — hva' Fa'n skal jeg gjøre — Mo'ren er jo død?"

„De skal naturligvis modtage Barnet, min Ven."

„Barnet!" lo Kaptajnen haanligt. „Jo Gu' sa' jeg det! Frøken, min Herre! Atten Aar gammel."

Skriveren studsede, og et Blink fløj ud af de sløvede Øjne.

„Hvordan ser hun ud?" spurgte han.

„Hva Fa'n bry'er jeg mig om det! — Grim som en Ulykke var hun før, og nu er der kommet otte Aar til."

„Ja ja," tog Skriveren sig i det. „De faar nok alligevel lade hende komme. Hvad hedder hun?"

„Jeg ved Fa'n ikke, hvad hun hedder. — Laurenze,

tror jeg, Laurenze Brun." Og dermed fløj han afsted igjen. — Det var en daarlig Trøst, han der hentede sig. Han havde sikkert haabet, at Skriveren havde anvist ham det modsatte — ogsaa for sin egen Skyld, thi hun vilde jo bare blive en Fredsforstyrrelse for dem — hvordan skulde han nu indrette sig?

Og hjem skyndte han sig, og rundt i Huset fra Loft til Gulv foer han som en Hvirvelvind for at finde ud, hvad der var at gjøre. Men efter det søgte han endnu, da Laurenze ankom, og forfjamsket som han var, tog han imod hende med al den Uro og Blæst, som saa sikkert forkynder den indtrædende, at han er uvelkommen.

Laurenze tog sig dog hurtigt i det. Manden havde ikke skiftet Karakter, siden hun sidst havde set ham, og hun vidste godt, hvordan han var. Lidt efter lidt virkede hendes stille Væsen dog beroligende paa ham, og da hun hurtigt satte sig ind i de huslige Forhold og viste, hvor let det var at komme tilrette med dem, blev han helt let om Hjærtet. Men endnu mere virkede hendes ydre Skikkelse.

„Hva' Fa'n!" udbrød han. „Du er jo vakker!"

Laurenze smilede til ham, og det var et Smil, som kunde betage en Mand, thi det var af dem, som kaster Glans over hele Ansigtet, ja, saa at sige over hele Mennesket.

„Og jeg, som sa' til Skriveren, at du var grim som Fa'n!" . . .

„Da faar du sige om igjen," lo hun, og med Hjærtensgodhed bøjede hun sin ranke Hals og lagde Hovedet paa hans Skulder.

Men idet samme rev Kaptajnen sig løs og fløj mod Døren. Og saa hurtig som hans strittende Smaaben kunde bære ham, var han inde ved Skrivergaarden igjen. „Hun er bitterdød saa vakker som en Dag!" raabte han den opfarende Ven imøde. „Haa—haa! der bli'r Frierfjov! Men de skal ja—gu' melde sig hos mig først."

„Det er rigtigt," svarede Skriveren. Og da Kaptajnen satte afsted igjen ligesaa fort, som han var kommen, saa' han med et lunt Smil efter ham og stillede sig dernæst op foran Spejlet.

Han stolede dog ikke meget paa Kaptajnens Ord og endnu mindre paa hans Dom i deslige Sager, men han maatte ikke have været den, han var, hvis han ikke havde

sat sig i Bevægelse for snarest at optage et Selvskjøn over den forroste unge Dame.

Næste Formiddag begav han sig derfor paa Vej til Kaptajnen. Hvor lidet han end ventede sig af Mødet, havde han dog omhyggelig raadført sig med sit Spejl, og da han nu i straalende Solskin stavrede frem over Vejen, smidig og elegant, med det hvide Halsklæde slynget i en Løbeknude, saa Enderne flagrede løst for Vinden omkap med det tynde, langvoxne Haar, fik han en vis Lighed med en flagsmykket Lystbaad.

Det samme maa ogsaa have slaaet Kaptajnen, thi han skreg højt, da han saa ham, og Laurenze skyndte sig for at se, hvad der var paa Færde.

„Der kommer han Død og Pine sejlende — og med Topflag! — Fa'n! — hid med Flaget, Guri!" raabte han og styrtede til Køkkendøren, hvor den gamle Husholderske stod ved Ovnen med et Ansigt som en afdanket Køgemester.

Uagtet Forvirringen naaede han dog at faa Flaget hejset, inden Skriveren kom, og at møde ham som stram Militær paa Dørtærskelen med udrækket Haand og et hæsblæsende Velkommen!

„Se her!" afbrød han, idet han slog Døren op til Stuen, hvor Laurenze stod blussende af Forvirring over det fine Besøg. „Frøken Laurenze Brun — min Plejedatter! — Naa, hvad siger De saa?"

Skriveren, som rent havde tabt Mælet, svarede kun med et Buk, men i det lagde han rigtignok al den Overraskelse og Beundring, som Synet af den unge Pige vakte hos ham.

„Har jeg sagt for meget?" vedblev den lykkelige Kaptajn.

„Langt fra — nok!" fik Skriveren endelig stødt frem, ledsaget af et Blik til Laurenze, der i det mindste skulde tilføje, at han laa med Krop og Sjæl samt alt, hvad han ejede, for hendes Fødder.

Efter et Par Glas Vin og en Smule Langsnak satte Overraskelsen sig dog noget, og Smaaland udviklede nu efterhaanden sin kurtiserende Evne. Men uagtet han følte sig gjennemtrængt ligesom af en aandelig Fornyelse, faldt det hele dog fladt til Jorden foran den straalende Pigeskikkelse

— ret som Vanddraaberne triller af en knejsende Svane, og han blev underlig flov ved sig selv.

Laurenze derimod forstod det ikke. Hun havde i den Alder, da den unge Pige begynder at ane sit Forhold til Manden, levet med en sygelig Moder paa et afsides Sted og i trange Kaar. Der var ingen fristende Trang, ingen daarende Længsel gaaet gjennem hendes Sind. At hun desuagtet var opfyldt af Haab, kom af hendes Ungdom, og Haabet lover os jo altid noget mere og bedre end det, vi har.

„Man faar hende ikke for en Tønde Guld!" trumfede Kaptajnen.

Skriveren gav ham et Sideblik: Monstro?

Men Kaptajnen svor ved „Fa'n" o. s. v., at han vilde staa ved sit Ord. Og da Skriveren forsøgte at lægge en lille Dæmper paa ham, satte han endnu heftigere i med sit „Fa'n", hvortil han havde paa Oplag en hel Del Forstærkningsord, der tydede hen paa en høj Grad af praktisk Sans for bemeldte Dæmon. Han skulde efter det kunne være baade Dansemester, Kjøgemester og Bøddel m. m.

Imidlertid forstod Laurenze at tage Plejefaderen paa den rette Maade, og da det var hendes Hensigt at gjøre Gavn for sig, skjønnede hun snart, at det tarvelige Bondestel, som raadede i Huset, meget vel kunde ledes over i et finere Spor uden at kræve større Udgifter — ja, at det endog ved fordoblet Umage vilde kunne afryste Hverdagstrykket.

Kaptajnen var nu nærved at gaa oven ud af sig selv af Stolthed, da han fik se det ene Bevis efter det andet paa hendes huslige Evne — og der var hverken Begyndelse eller Ende paa hans Praleri, naar han kom ansættende til Skrivergaarden, hvor Smaaland tog imod det ligesaa villig, som om han havde indsamlet Berømmelse for sig selv.

Naturligvis fulgte nu den ene Indbydelse efter den anden, og Jomfru Tvedt maatte dække op med alle Kogekunstens Finesser, hvilket hun gjorde med god Vilje. Men Mistanken begyndte dog at vaagne i hende, og da den først var vaagen, blev den skarptseende. Hun forstod, at til hvad Side det end bar, var hendes Stilling truet. — Men det skulde blive en Kamp paa Liv og Død — hun havde sine Vaaben.

Smaaland var imidlertid inde paa et langt dybere Spor.

Der havde efterhaanden rejst sig en Livsevne i hans forvisnede Person, som næsten forskrækkede ham selv. Hvad var det for en Tilstand, han paa sine gamle Dage var kommen ind i? Det syntes jo næsten, som skulde han til at vælge mellem Liv og Død! — Lig Dæmringsglimt steg Sandheden efterhaanden op i hans Tanker, og som listende Natskygger, der gled bort, saa han de Vrængbilleder, han hidtil havde kaldt Ære og Pligt.

Han begyndte at føle sig skamfuld i Hjærtet, den Slags Bevidsthed havde han endnu aldrig havt før. Hvad var det for et usselt, meningsløst Liv, han havde levet, naar der paa samme Tid havde været noget saa stort at leve for? Hans Tilværelse var jo bare gaaet op i Smaatrevl og kunde ikke mere samle sig til et helt. Han tænkte tilbage paa sin Opdragelse. Den havde været svag, men havde han selv lagt Styrken og Sandheden til, var han ikke bleven det svajende Rør for hvert Vindpust, som han nu var.

Det blev en skrækkelig Skole, han saaledes gjennemgik. Det var en evindelig Repetition af den Lektie, Livet havde givet ham for, og som han aldrig havde lært. Af og til var det dog, som Fortiden sank helt ud af hans Minde. Kjærligheden fyldte hans Liv med et nyt og kraftigt Indhold, og Beslutninger myldrede frem af hans Sjæl ligesom Vaarskud paa en gammel Stamme. Men pludselig dukkede Virkelighedens grimme Skikkelse frem paany, stillede sig som en ondskabsfuld Grinebider foran ham og kaldte ham en gammel Nar, som kunde indbilde sig, at fordi hans Kjærlighed for ham syntes baade ung og ny, skulde den ogsaa være det for hende. Nar til at række Tunge af! som kunde tro, at Elskovens unge Lyst i hans Sind ikke blev til en Sanselighedens Grimace i hans udlevede Aasyn.

Alt dette gjennemgik Smaaland i vexlende Drag baade sent og tidligt. Og uagtet det skulde synes at maatte tale ham til Fornuft, var han dog saa behersket af sin blinde Lidenskab, at han paa enhver Maade, som lod sig udtænke, søgte at drage Laurenze til sig.

Den unge Pige, hvis Liv hidtil var hengaaet uden nogen Rørelse af dybere Art, lod sig ogsaa efterhaanden røre af hans Kjærlighed. Desuden var han jo for hende, som

ikke havde noget ret Tilhold i Verden, et udmærket Parti. Og da Plejefaderen fremhævede den store Guds Lykke, det vilde være for hende, medens han dog til Skriveren vedblev sin Paastand: at han ikke for nogen Pris vilde miste hende, vaklede hun nok en Tid mellem sine Beslutninger, indtil det omsider gjaldt et enten—eller, og Frieren fik hendes Ja — med Plejefaderens halvfornøjede Indvilligelse — og skjulte Henrykkelse.

Det blev nu en Aftale mellem Smaaland og Kaptajnen, at før den hele Sag var ordnet, skulde ingen vide noget derom. Rigtignok forstod Kaptajnen ikke, hvad Meningen var med det, men Smaaland havde den Ære at forstaa den, og uagtet han brændte af Begjærlighed efter at gribe den utrolige Lykke, han havde saa nær ved Haanden, lod han dog Tiden trække ud.

Sagen var, at uagtet han var saa forelsket som muligt og ligefrem brændte af Utaalmodighed efter at indføre sin unge Brud i Huset, var han dog fejg. Han saa, at det trak sammen til et Uvejr inden Døre, og han skjalv for, hvad det vilde føre med sig.

Jomfru Tvedt var nemlig i sin gode Ret, naar hun med rynkede Bryn og Haansmil gav Skriveren sit Varsko, da hun begyndte at forstaa, hvad al denne Lovprisen og Feteren af Frøken Brun skulde ende med. Hun vidste godt, at han havde en forelsket Natur, og hun havde ikke glemt al den Harme, hun havde følt for den Sags Skyld — det lod sig nu engang ikke forandre. Men naar det truede med, at hun skulde berøves sit Overherredømme i Huset, da, som sagt, havde hun sine Vaaben! Havde han været besindig — og især lidt taknemlig, skulde hun til sin Dødsdag ikke have rejst noget andet Retskrav end det: vedblivende at faa besørge Husvarmen, og de kunde da have levet som to Blommer i et Æg. Men Smaaland var hverken besindig eller taknemlig — han var bare et Mandfolk, som fløj afsted, hvor Lysten drog ham. — —

Saaledes var Jomfru Tvedts Opgjør, og efter det var hun rustet til en Kamp for Retten.

Det var ogsaa det, Skriveren forstod, og han vidste godt, hvad han kunde vente sig af hende. Derfor nølede han og famlede i sine Tanker efter Raad, og han fandt tilslut en Udvej, som dog ikke blev andet end en Afvej.

„Ska' det være en Eftermiddagspibe?" raabte han Kaptajnen i Møde og gav ham et Vink at komme nærmere.

En Eftermiddagspibe, med hvad dertil hørte, var ikke af det, som Kaptajnen lod sig byde to Gange, og snart sad Vennerne lige overfor hinanden, indhyllede i en duftende Røgsky, som dog ikke hindrede dem i at finde Vej til Brættet med de gode Drikkevarer.

„Naa — hvad bli'r det saa til?" spurgte Kaptajnen.

„De mener med Bryllupet?" sagde Skriveren.

„Ja gu' mener jeg Bryllupet! Hva' Fa'n! — hvad venter De paa, Mand?"

„Ja ser De, Kaptejn. Det er ikke saa let gjort at komme af med en Husholderske, som har været hos en i flere Aar. Den Slags Væsener gaar jo altid med en stille Forventning om at blive Husfruer."

„Ja! — giftes vil de bitterdød allesammen."

„Netop," indrømmede Smaaland. „Jeg har ogsaa i den sidste Tid lagt Mærke til, at Jomfru Tvedt har et godt Øje til Dem."

„Til mig? Hva' Fa'n! — Det er da vel til Dem."

„Men jeg kan jo ikke gifte mig med to."

„Nej. Som et kristent Menneske kan De vel ikke det."

„Ja, der ser De. — Skal jeg altsaa gifte mig med Deres Datter . . . ."

„Ja minsæl skal De!" afbrød Kaptajnen. „De er jo ubrydelig forlovet med hende, hun gaar med Deres Ring paa Fingeren — hva Fa'n! sig Jomfru Tvedt op, saa er den Vise ude."

Der fulgte en Stilhed, hvori Kaptajnen holdt sig til Toddyglasset, og Skriveren fik stoppet en ny Pibe.

„Ja, min kjære Kaptajn, dersom Jomfru Tvedt var et almindeligt Menneske, da kunde det nok gaa paa den Maade, men hun er af den fine Art, som man maa være varsom med. Hun kan ikke saadan vises ud — hun maa listes ud, om De forstaar mig?"

„Ja Gu' bevar's — jeg forstaar Dem!" broutede Kaptajnen. „Og at hun er et sjældent Menneske — det vil sige Dame —"

„Aa!" afbrød Skriveren og vendte Øjnene mod Loftet. „Hun er en ægte Perle."

„Men hvad er der at gjøre ved den Ting?"

„Ja — der var jo det, at vi to gode Venner og Kammerater gjorde et Slags Mageskifte. . . .“

„De fik min Datter og jeg Deres Husholderske!“ skreg Kaptajnen op og sprang skoggerleende omkring i Stuen. Men paa én Gang stod han stille foran Skriveren, og med en Mine, som om han virkelig havde Evne til at ironisere over sig selv, sagde han: „Synes De virkelig, at jeg var Mand for et sligt Velstands Kvindfolk som Jomfru Tvedt — hvad?“

Skriveren saa smilende paa ham: „Naa — for det første er jo en Mand bedre end ingen Mand.“

„Ja — Gud bevares!“ indrømmede Kaptajnen.

„Dernæst har De Anseelse — og De har Rang!“

„Det har jeg!“

„Ja — det er ikke saa lidt. Der er Forskjel paa en Kaptajnsfrue og en lønnet Husholderske. Summa summarum: det er til begge Sider et godt Parti.“

„Men i min Alder?“ indvendte Kaptajnen.

„Folk med deres Livsmod har ingen Alder! — Jeg har hele Tiden, siden jeg havde den store Ære at blive Deres Ven, tænkt: hvorfor den Mand ikke tog sig en Hustru i Stedet for at slide Livet hen med et gammelt Bondemenneske.“

„Javist — javist — minsæl har De Ret.“

Efter dette Udbrud stillede Kaptajnen sig i Heltepositur foran Spejlet, medens Smaaland med kyndig Sans bryggede ny Toddy til Styrkning for sin heltemodige Ven.

Kaptajnen smagte paa den og smækkede med Tungen. „Prima Sort!“

„Skal vi saa drikke paa det?“ spurgte Smaaland og løftede sit Glas.

„Lad gaa!“ lo Kaptajnen og stødte til Glasset. „Hurra for mig, Hurra for dig! denne Dag forglemmes aldrig.“

Og nu fulgte en munter Samtale ovenpaa, hvori Skriveren ordnede den praktiske Del af Sagen. Kaptajnen fik et Udkast til det Frierbrev, som han Dagen efter skulde sende Jomfru Tvedt, og da hun senere tren ind til de to Venner, var Stemningen naaet et godt Stykke op over Hverdagstemperaturen, og hun blev ikke alene tilsmilet af Skriveren, som var glad ved at slippe hende for nogenlunde rimelig Pris, men ogsaa af Kaptajnen, der allerede ansaa

sig som den retmæssige Besidder af hendes velnærede Person og gjorde en hel Del forliebte Grimacer til hende.

Efter denne heldige Vending i Sagen begyndte Smaaland at aande lettere. Og nu mødte han sin smukke Brud med Forelskelsens stigende Krav.

Laurenze var dog paa ingen Maade nogen lykkelig Brud, og jo varmere Brudgommen viste sig, jo koldere blev hun. Hun var af Naturen lys og kjærlighedsfuld, og hvor liden Glæde hun end havde havt i Livet, var hun dog skabt for Glæden, men efter hver Stund, hun tilbragte med sin gamle Forlovede, fulgte Timer fulde af Tungsind og Kval. Hun følte det, som om hun havde forraadt sit Hjærte, ja, der kom Øjeblikke, hvor en dyb Angst rejste sig i hende — men hun vidste ikke rigtig, hvad hun skulde henføre den til. At den kunde have sin Grund i den Mand, som saa hæderlig havde tilbudt hende Hjærte og Haand, og hvis ægteviede Hustru hun snart skulde blive, vilde dog være en altfor uværdig Tanke. Derfor stred hun ogsaa tappert for at holde den borte — men helt forjage den kunde hun ikke. Den laa og ulmede som en begyndende Sygdom, og den tærede paa hendes Livslyst. Uvilkaarlig gøs hun, hver Gang Skriveren nærmede sig, og naar han stærkt bevæget omsluttede hendes ranke Liv, veg hun tilbage fra hans Favntag som fra Randen af en dyb Brønd, hvor det sorte Vand blinkede op fra Bunden.

Det undgik naturligvis ikke Smaaland, og han talte omsider til Vennen derom. „Hun elsker mig ikke, kjære Ven! — Men da jeg elsker hende nok for os begge to, saa tager jeg hende alligevel."

„Ja naturligvis ta'r De hende — det er en Selvfølge af sig selv," svarede Kaptajnen. „Fa'n! — jeg er jo heller ikke videre indtaget i Jomfru Tvedt. Men da hun er Fa'n saa forliebt i mig, ta'er jeg hende alligevel. Forresten har jeg ingen Svar faaet paa mit Frieri."

„Den, som sig betænker, den halvt samtykker!" trøstede Skriveren.

Paa denne Maade stod Sagen, men skjønt hver Part for sig syntes at have taget sit Parti, vedblev der dog at være en vippende Bevægelse i den, og den gav ingen Tryghed. Men det, som skal fremdrage Livet, maa have Ligevægtens Støtte — det hvileløse arbejder kun for Døden.

Her blev det dog ikke Døden, som gjorde Udslaget,

men netop Livets stærke og retfærdige Krav, der ligesom en Stormbyge sprængte ind i den utilpassede Sammenføjning og drev den fra hinanden.

„Hva' Fa'n! — Hva' er der i Vejen med dig, Gjente?" foer Kaptajnen endelig en Dag imod Plejedatteren. Den Mand kunde umulig tale rolig om Tingene, han var enten: Fa'n! saa velfornøjet med dem, eller: det var Fa'n saa galt alt i hob!

Laurenze brast i heftig Graad. Saa længe hun var alene om det, kunde hun endnu beherske de udvortes Tegn, men nu, da den eneste, hun havde at holde sig til paa denne Jord, fløj saa hensynsløst imod hende, mistede hun Holdet i sig selv og sank hen i Fortvivlelse.

Kaptajnen, som aldrig nærved havde set Yttringerne af en stor Sindsbevægelse, stod stiv af Forbavselse og saa' til. — Hvad var dette? „Ska' vi hente Doktor?" spurgte han.

„Aa nej, Papa!" stønnede hun. „Jeg fejler ikke noget sligt — jeg er bare saa græsselig — ulykkelig."

„Ulykkelig — Du? — Hva' Fa'n! — Du, som ska' bli' Skriverfrue — og sidde paa Stads — i en Embedsgaard! — Og — — og faar en Mand, som er saa forlibt, at — — at han er nærved at gaa oven ud af sig selv."

„Aa, nævn det ikke, Papa!" afbrød hun og veg tilbage som for Nærheden af et slimet Kryb.

„Vil du da ikke ha' ham? — Hva' Fa'n — hvorfor har du sagt ja?"

„Aa, kjære Papa! jeg vil jo ha' ham. Jeg har jo givet ham mit Løfte — — og jeg skal holde det."

„Rigtigt! Et Ord er et Ord. — Jeg har jo ogsaa lovet at ta' Jomfru Tvedt, og jeg gjør det naturligvis —"

„Har du lovet — at tage Jomfru Tvedt?"

„Ja — det vil sige at gifte mig med hende. — Det Fruentimmer vil jo med Fan's Vold og Magt ha' en Mand. Og nu, da Skriveren ikke selv kan ta' hende, saa har jeg lovet ham, at jeg skal gjøre det. Den ene Haand vasker den anden, skjønner du. Der er nok noget Miskmask imellem dem, men hva' Fan', naar han sætter dig i Højsædet paa Skrivergaarden — saa gjør jeg Jomfru Tvedt til Kaptajnsfrue, det kan gaa lige op. — — Hun skal desuden, efter hvad han siger, være saa forlibt i mig — et

brillant Kvindfolk er hun minsæl! — Men dette maa du ikke sige et Ord om, skjønner du — det er noget, som skal blive mellem Skriveren og mig."

Da han havde øst denne plumrede Strøm ud af sit taabelige Hjærte, foer han ud ad Døren og lod Plejedatteren være alene.

Hvad var alt det, hun havde hørt? Hun følte sig ligesom indsnøret i et Garn; hvor skulde hun tage fat for at rede sig ud af det? Klar var hun ikke over det altsammen; hun var opdragen i al ærlig Enfoldighed, og et Verdenssyn havde hun ikke. Det første, som skilte sig ud af Forvirringen, var den Visshed, at saaledes havde hendes kjødelige Fader dog aldrig baaret sig ad, og en dyb Uvilje rejste sig imod Plejefaderen. Det tog hendes Tanker fangen en Stund. Men da hun fra denne Klaring efterhaanden fik Øje paa de andre Vrangknytninger i Garnet, kom der Glimt efter Glimt i hendes Aand, og for første Gang i sit unge Liv følte hun Afsky.

Nu vidste hun, hvad Skrækken havde varslet hende om. Nu forstod hun Spejlingen af det sorte Vand i Brønden og det kvalmende Syn, at se derned.

Kunde hun ikke redde sig — var der ikke i Verden vide en eneste Udvej? — Plejefaderen gift — Skriveren? Aa, hun gøs for hans lystne Favntag! Kunde hun ikke gjøre noget for at slippe fra det hele? Men alle de Muligheder, hendes forvildede Tanke søgte hen til, rystede paa Hovedet og gav kun Henvisning paa det, hun ikke havde — og aldrig mere kunde faa her paa Jorden: et fuldtrygt Barndomshjem og en kvindelig Indøvelse til Livets store Opgave: Selverhvervet.

Bedre syntes hun, det havde været, om hun aldrig var bleven vidende om det, som nu fyldte hende med en saa dødelig Rædsel, og som hun ikke kunde fri sig fra. Skulde hun altsaa leve, da var det Fejgheden, som drev hende ind paa en Livsvej, hvor Løgnen var det første, der krævedes af hende. Aa! men tusind Gange værre var dog den kvalmende Afsky, hun følte ved at tænke paa ham, hun havde lovet sig til — ham, hun skulde give Brudekysset — —

Det løb rundt for hende, og hun tumlede hen paa sit Leje. Men hverken Aand eller Legeme fik Hvile, skjønt hun følte en Træthed, som tog al Samling fra hende. Da sneg der sig en Skygge ind paa hende — hun veg tilbage for

den, men den fulgte efter og kom bestandig med det samme hviskende Tilbud af en sikker Udvej — og den kunde fremlægge mange, mange Attester — fra Ulykkens og Fortvivlelsens vidtstrakte Egne — for sin Paalidelighed — det var Døden.

Alligevel blev hun ræd for den. Ungdommens kuede Bevidsthed rejste sig pludselig til Kamp mod Skyggen og drev den tilbage. Men i det samme hørte hun Tale neden under i Stuen, og hun kjendte Skriverens Røst. Lidt efter kom Plejefaderen skrigende op ad Loftstrappen og tren ind til hende.

„Hva' Fan' er det med dig, Gjente? Ligger du her og slænger paa denne Tid? — Op med dig! Kjæresten din er der jo. Og han er ja gu' som en forsulten Hund af bare Længsel efter dig."

Laurenze havde sat sig paa Sengekanten. „Sig ham — jeg er syg — jeg kommer ikke ned i Kvæld."

„Hva' Fan'!" buste han ud.

„Jeg er syg — det er saa meget du ved," afviste hun. „Saa kan han jo komme hid op."

„Nej. Det kan han ikke — for det vil jeg ikke," svarede hun bestemt.

Kaptajnen saa ganske forskræmt paa hende. Det var jo, som hun var bleven Kaptajn, og han stod her som en liden Pibergut.

„Ja ja," pustede han og retirerede baglængs ud af Døren. „Det var nok en Prøve paa Skriverfruen — det!" brummede han nedover Loftstrappen. Imidlertid forebragte han hendes Svar.

Skriveren blev bleg som en kalket Væg, og der gik en Rystelse igjennem ham: „Hvad om hun havde faaet at vide, hvordan han havde stelt sig med Plejefaderen? — at han ikke heller selv havde sagt hende Sandheden rent ud!

Han stønnede af Kval, og uden at mæle et Ord gik han sin Vej. Kaptajnen, der jo vidste med sig selv, at han havde forsnakket sig, var som paa sit bare Liv af Skræk for Følgerne. Han stavrede da op over Loftstrappen paany for at faa Luft, men Døren var stængt.

„Jeg vil ikke tale med nogen," sagde Laurenze.

„Men jeg vil Pinedød snakke med dig!" skreg han og dundrede paa. „Det er bare pure Løgn, alt hvad jeg sa'

til dig idag om Skriveren og Jomfru Tvedt. — Ikke et Ord sandt."

„Ja ja -- det er jo godt!" svarede hun. „Men lad mig nu i Fred."

Det syntes ogsaa, som Kaptajnen var udtømt, thi han retirerede uden at sige mere. Nede i Svalgangen greb han Hue og Stok og stolprede rask afsted indover til Skrivergaarden, hvor han da ved Hjælp af lidt Opspind fik Skriveren ind i Haabets trøstende Region paany. Og saa var det jo „en Selvfølge af sig selv", at Piberne blev stoppede og Toddyglassene sat frem, og den sædvanlige Virkning af Husvarmen, den hyggelige Smaasnakken om ingenting førte atter de to Venner ind paa den gammel kjendte Vej — som de aldrig skulde have forladt.

Det var lige midt i Vaarbruddet. Tyk Sne saaes dog overalt, men det laa i ujævne Lag, fordi Solen ikke endnu havde Kraft nok til at varme op fra Grunden. Elven havde imidlertid sprængt sine Baand, og ved den hver Dag øgede Snesmeltning gik den vidt ud over sin Grænse og styrtede med ubændig Kraft fra Stup til Stup, rev med sig de løsnede Isflager og kastede dem udover med Knag og Brag — det var en Kæmpe, som ryddede sin Vej!

Men Luften var blød og lind, og det milde Sus, som strøg henover, var, uagtet Vinteren endnu gav sig Udseende af at være noget, et sikkert Forbud for Sommeren. Der laa Regn i Skyerne, og da der ingen Vind var, som kunde skille dem, hang de tungt mellem hinanden ligesom fuldpakkede Sække i et Rum. Det kastede et tidligt Mørke over Egnen, og Naturen saa' ud, som den rugede over en Vaarstorm, der — naar Tiden kom — nok skulde tage en Haand i med Udflytningen, at al Vinterens Smaavrøvl fik en Ende!

Under dette gik en ung Mand hen over Postvejen, som skilte mellem den Bygd, hvori Skriveren boede, og Nabobygden, der laa et Par Mil længere mod Nordvest. Han saa' ud til at være en dygtig Fodgænger, og foruden det syntes han at lægge nøje Mærke til Vejen, der paa mange Steder var i ringe Stand og hist og her endog udreven af Elveløbene.

Paa én Gang stod han stille og lyttede. Var det et Dyrs Stønnen? Men han gav sig selv et hurtigt Svar: Der var ikke noget Dyr ude paa denne Tid — med mindre det trak en Vogn eller bar en Rytter, og det vilde da lade sig tilkjende paa anden Maade. Var det da et Menneske? Han gik sagte nærmere. Ja — der borte, hvor Elven havde gjennemskaaret Vejen, saa den omtrent var ufremkommelig, sad noget, der kunde ligne et Menneske, krøben sammen af Kulde. Han stod stille og betænkte sig: hvem kunde det være, som paa denne Tid af Døgnet havde sat sig hen i Sneen, hvor Elven kastede Sprøjt vidt omkring sig — det maatte have en særlig Grund.

„Hvem er De?" spurgte han og traadte hen til den indhyllede Skikkelse. Men da den hverken rørte sig eller gav Svar, drog han forsigtig Klædet til Side, og et dødblegt Kvindeaasyn stirrede ham i Møde.

„I Himlens Navn, Menneske!" udbrød han, „hvorfor sidder De her? — De omkommer jo — Støt Dem til mig og lad mig hjælpe Dem bort herfra."

Og da han endnu intet Svar fik, tog han hende uden videre i sine Arme og bar hende hen over det halvt nedbrudte Vejstykke. Her satte han hende fra sig paa en Sten, medens han blev staaende ved Siden for at støtte hende, og han forsøgte nu at vække de hendøende Livsaander.

Det lykkedes ham ogsaa. Synet vendte tilbage i de stive Øjne, en pludselig Skræk rystede hendes Legeme, og hun forsøgte at rejse sig op.

„Bliv siddende, Kjære!" bad han. „De kan endnu ikke gaa — Vejen er meget ufremkommelig. Vær blot ikke ræd for mig, jeg vil Dem intet ondt. Hvor agter De Dem hen?"

„Jeg — ved det ikke," svarede hun.

„Hvor hører De hjemme da?"

„Jeg har intet Hjem."

„Men — etsteds maa De dog komme fra?"

Hun tav en Stund og forsøgte at samle sig. „Jeg kommer fra Sørlien," hviskede hun.

„Og De er gaaet næsten to Mil alene i dette Føre og ved Aftentide?" udbrød han, idet han saa' hende forskende ind i Ansigtet.

„Jeg var jo ikke ved mig selv," sukkede hun og brast i Graad.

„Hvem hører De da til i Sørlien; der bor ikke ret mange Konditionerede der. Det er Skriveren — og saa Kaptajnen —“

„Han er min Plejefar . . .“

„Aa, saa er De den Frøken Brun, der for et halvt Aarstid siden er kommen dertil. Men i Himlens Navn, Frøken! hvad er da det, som har dreven Dem hjemmefra? Ved De, at hvis ikke jeg tilfældigt var kommen her forbi i Kvæld, vilde De været dødsens i denne Nat.“

„Gud give, De aldrig var kommen!“ jamrede hun.

„Dette er en højst bedrøvelig Tale, Frøken! Men jeg har jo ingen Ret til at udforske Dem. Der er bare det, at nu slipper jeg Dem ikke, før jeg ved Dem i Sikkerhed. Min Fars Gaard ligger en knap halv Fjerdingvej herfra. Didhen maa De følge mig, thi jeg vover ikke at lade Dem blive her alene; men derfra skal jeg kjøre Dem til Sørlien, saa De kan være hjemme i Dagbruddet.“

Nu havde Laurenze rejst sig op, Tørklædet var gleden af hende, og Haaret hang i vild Uorden omkring hendes blege Ansigt, men til Trods for det lyste det af hendes fagre Skikkelse, og hun stod som et Billede paa Renhed og Uskyld. „Jeg vil ikke did — aldrig, aldrig!“ udbrød hun; det var, som hun viste baade ham og hele Verden fra sig.

Han saa' en Stund prøvende paa hende, men Sandheden kan taale nært Syn uden at blinke, og da han tog Øjnene til sig, følte han sig mærkelig greben og var for første Gang i sit Liv forlegen med, hvad han skulde sige.

„Gaa nu De, hvorhen De skal, jeg skal nok sørge for mig selv,“ sagde hun fattet og hyllede sig ind i Klædet.

Han drog Vejret dybt og tungt. „Aa nej, Frøken — jeg bliver her. Jeg gaar i al Fald ikke fra Dem, før Dagen lyser!“

„Men De kan jo ikke hjælpe mig i nogen Ting!“

„Jo, jeg kan, Frøken,“ sagde han, og nu var hans Forvirring forbi. „De ser ikke ud til at have levet med Mistro, Bagtanker og sligt, saa forsøg at have Tillid til mig. Jeg staar ikke her i Natten, da Himlen er mit eneste Vidne, og tilsniger mig et Menneskes Tro — jeg er en ærlig Mand; den Hjælp, jeg byder Dem, kan De tage imod. Jeg skal være Deres Forældre — og hvem andre De tilhører — ansvarlig for, hvad jeg gjør.“

„Jeg har ingen Forældre — jeg har ikke nogen i Verden!" afbrød hun.

„Ja — ja. Saa er jeg Vorherre ansvarlig. — Og hør nu, Frøken: min Fars Gaard ligger, som jeg sagde Dem, strax herved. Hans Navn er Vold, og vi lever der alene med Tyendet, thi min Mor døde, strax efter at jeg var født. Han lever som Bonde, men han er en dannet Mand. Hans Far lod ham studere, men da han døde brat, og ingen flere Børn havde, forlod min Far Studeringerne og overtog Gaarden. Og for at tage hele Slægten med, Frøken, saa har jeg ogsaa studeret. Jeg er Ingeniør og for Tiden i Lag med at sætte Vejene her omkring i lidt bedre Stand. Det er Familiens Saga; mig vitterlig er der ingen skjulte Punkter i den. — Har De altsaa ingen paa denne Jord at holde Dem til, da hold Dem til min Far og mig. — Og kom nu, thi her er ikke til at være for et Menneske som De."

Hun havde hørt opmærksomt paa ham, og den djærve Ærlighed, som bar hans hele Væsen, indgav hende Trøst og Haab. Det var, som Livet kaldte paa hende! Og da han hjalp hende tilrette og til Slut lagde hendes Arm i sin og holdt den fast ind til sig, var der en saadan Ømhed og Godhed i hans Aasyn og i hans hele Maade, at hun kjendte sig fuld tryg — det var, som hun i Ulykkens Stund havde faaet sendt til sin Frelse den Broder, hun saa tit havde klaget til Gud over at være bleven nægtet.

Da de omsider ankom til Gaarden, stod Faderen ude ved Grinden, hvor han havde taget Post for at vente paa Sønnen. Det var en stor, djærv Skikkelse med et strængt Ansigt. Han stod rolig og lod dem komme tæt hen til sig, først da bød han dem sit Godkvæld! Men i det samme slap Sønnen hendes Arm og tog Faderen til Side. Meddelelsen var dog snart gjort — Far og Søn kjendte hinanden; der trængtes ikke til mange Ord! Og nu gik den Gamle imod hende med udstrakt Haand og blottet Hoved og bød hende sit Velkommen.

Det greb hende dybt. Hun havde ikke følt sig saa æret nogensinde som af denne Hilsen. Den Skamfuldhed, som var falden over hende ved Synet af den strænge Mand, forsvandt, og hun fik uvilkaarlig Tillid til sig selv.

Vold fulgte hende derpaa til Gjæsteværelset, medens Sønnen gik forud med to tændte Lys, som han satte til

Rette paa Bordet. Saa bød de hende Godnat. Men fra Døren sendte den Unge hende endnu et Blik, der gik som en Lysning igjennem hende, og det vækkede Haabet — Ungdomshaabet har Gudskelov en let Søvn!

Og nu var hun alene med sig selv. Den dybe Stilhed rundt omkring gjorde hende tryg — saa fuld tryg som i denne Stund havde hun længe ikke følt sig. Hvor det lindrede og lettede! Men just i denne Lettelse kom atter hint Blik fra Døren frem for hende. At et Øjekast kunde sige saa meget! — Det bønfaldt og det forsikkrede, og dog var det fuldt af Vanghed — hvad var Meningen med det?

Men under det kom Søvnen, og hun fik endelig den Hvile, hendes udmattede Legeme saa haardt behøvede. Hun sov til langt op paa Formiddagen den næste Dag, og da hun vaagnede og blev sig bevidst, hvad der var sket med hende, forstod hun, at vilde hun alvorligt fri sig fra Fortiden, maatte hun samle al sin Livsens Evne paa at gaa Fremtiden i Møde. Paa hvad Maade, det skulde gjøres, vidste hun endnu ikke, men hun fik en trøstefuld Fornemmelse af, at naar hun med trofast Vilje gik Sandhedens Vej, vilde Livet nok klare sig.

Senere paa Dagen talte hun først med Faderen — Sønnen drog sig uvilkaarlig tilbage, og hun følte, at han med Vilje holdt en vis Afstand imellem dem. Men trods dette mødtes dog deres Øjne fra Stund til Stund med samme inderlige Forstaaelse som Aftenen forud. — De havde jo dér i det rugende Mørke, paa den smalle Overgang mellem Liv og Død, draget hin hurtige Kjendsel paa hinanden, som kun sker, hvor den ellevte Time er paa Slaget, og det indre Menneske ikke mere tager Skjul af det ydre.

Den gamle Vold havde ogsaa en Slags Forstaaelse heraf, og han talte om det med Sønnen. „Du skal være rar mod Gjenten," bad han, „at hun kan blive ret klog paa sig selv. Nu er hun jo i Hus og kan tage sig al den Ro, hun trænger til."

Ja, deri var Sønnen enig med ham. Og fra den Enighed udgik der en Fred, som blev en Lægedom for hendes opskræmte Sind.

Imidlertid hvilede der en hel anden Luft over de to Vennehjem i Sørlien. Det var som Dagen efter et Uvejr, hvor de rugende Skyer endnu ikke har fordelt sig, men tværtimod truer med et nyt Anfald.

Som før bemærket var de to Venner samlede om Aftenen og drak som sædvanlig hinanden til gjennem Skyen af de dampende Piber. Den Angst, som saa brat var falden over Skriveren, var ganske veget bort for de mange lovprisende Ord, som Kaptajnen i sit yderlige Velbefindende udstyrede rigt paa Sandhedens Bekostning. Det gik ogsaa et godt Stykke ud over den sædvanlige Sengetid, før de skiltes, og endnu var det dog, som Kaptajnen ikke ret kunde finde sig i at gaa. Var der en liden Anelse i hans tarvelige Aand, som gav ham et skjult Vink om, at det var sidste Gang, han havde siddet her — ved Livets Banket?

Han tog i alt Fald ikke Varsel af det; thi han marcherede hjemover med en gemytlig Rus og i fuldkomment Heltelune, istemmende sin Yndlingssang: „Napoleon, din Stjærne monne dale". Og da han ikke kunde huske mer, vedblev han at gjentage Linjen, ret som en ondskabsfuld Nisse havde taget al anden Tanke fra ham og tvunget ham til kun at repetere denne sin Fremtidslektie — saa han i sit Fald dog ikke skulde falde fra sit store Forbillede.

Paa den Maade vendte han syngende hjem. Og da han med det samme vilde storme op ad Loftstrappen til Plejedatteren, holdt den gamle Pige ham tilbage med den Efterretning, at Frøkenen for flere Timer siden havde forladt Huset, bare indsvøbt i et Tørklæde og ellers ingen Ting med sig. Pigen havde nok spurgt, hvorhen hun vilde, men paa det havde hun ikke svaret med et Ord. Hun var bare styret ind over Vejen til Nærbygden.

Et Øjeblik stod Kaptajnen rent fortumlet ved, hvad han hørte, og den fornøjelige lille Rus fordunstede som en Tobakssky. Men saa gjorde han hastig om og fløj som en Raket op over til Skrivergaarden igjen.

„Hun er væk!" skreg han. „Fan' o. s. v. væk! Hun er gaaet i Elven, er hun! Hun var jo rent fra sig".

Skriveren tumlede tilbage og tabte et Øjeblik Bevidstheden. Men han kom hurtig til sig selv igjen, og saa sandfærdig var hans Kval, at han mistede ethvert Hensyn til noget andet. Nu var det altsaa bleven til Virkelighed det Spøgelse, som havde forfulgt ham lig en Hævner

og tvunget ham til at se tilbage, hver Gang han i sin forelskede Længsel vilde se frem.

Men vilde Skæbnen ham til Livs, godt! han skulde vove et Tag!

„Hesten skal spændes for Giggen og inden ti Minutter holde for Døren!“ kommanderede han, saa det klang igjen i Huset.

Tjenestegutten kom forskræmt snigende med den Indvending, at Vejen var paa flere Steder udraset og ufremkommelig — og i Mørket . . .

Men sandelig! havde Gutten hidtil tjent en Herre, som En kunde vikle om en Finger, da var han i denne Stund af Jærn og Staal, og hans Befaling var en Lov. Strax efter holdt ogsaa Giggen for Døren, og da Jomfru Tvedt, som syntes, at hendes Værdighed var bleven tilsidesat ved, at der toges Bestemmelser i Huset uden hendes Ja og Nej, viste sig i Døren og gav sit Varsel, fik hun den Besked, som laa i, at Skriveren ikke svarede og ganske oversaa hendes Nærværelse.

Strax efter knaldede han med Pisken, og Giggen med ham og Kaptajnen, samt Gutten hængende bagpaa, foer af Sted hen over de ujævne Vejspor.

„De faar ta' Dem i det, Skriver,“ sagde Kaptajnen, da der var gaaet en Stund. „Hva' Fan'! — kanske hun bare er deserteret — saa lad hende løbe!“

„Om Forladelse, Kaptajn“ — reltede Skriveren med Vægt, „Frøken Brun er min Forlovede.“

„Ja, ja, — men hva' Fan'! naar hun ikke vil ha' Dem, saa vil hun ikke ha' Dem.“

I denne Bemærkning laa der et Dødsstød for den ulykSalige Mand; han vilde indhente hende — hun skulde være hans, enten hun saa vilde eller ej. Og med det Forsæt rejste han sig op og drev Pisken hen over det prustende Dyr.

„Agt Dem, Skriver!“ raabte Gutten og lod sig med det samme glide bagud, mens Hesten stejlede og sprang til Side, hvor den halvsmeltede Sne laa i Bunker, men i samme Nu fløj Giggen ud over Berget.

Gutten var imidlertid kommen paa Benene igjen, og da han havde taget en liden Haandlygte med sig, fik han den tændt og gav sig nu i Lag med at søge efter de nedstyrtede. Hesten var den første, som gav Livstegn, og til-

lige Varsko. Det var ikke nogen stor Dybde, de var gaaet ned i, men den var brat, og det tog Tid, inden Gutten naaede til at kunne give sin Hjælp.

Hesten lod sig dog hurtig bringe paa Benene igjen. Kaptajnen kom snart til Besindelse, da han saa' Lyset, men Skriveren laa hen som død. Det var et Held i Uheldet, at der ved Nedstyrtningen var fulgt store Masser med af den halvsmeltede Sne; thi det havde taget af for Stødene. Imidlertid fik Gutten Kjøretøjet sat i nogenlunde brugbar Stand, og da Skriveren fremdeles var bevidstløs, maatte Kaptajnen, skjønt under uafladelig Jamren, hjælpe Gutten med at faa ham løftet op i Vognen og sig selv stablet ind ved Siden af. Og saa blev endelig Hjemturen begyndt. Det gik smaat, thi de fulgte en nedre Bygdevej, der var saa langstrakt og saa besværlig, at Dagen havde længe gjort Lygteskinnet overflødig, før de naaede hjem til Skrivergaarden paa Sørlien.

Under dette var Skriveren kommen til Bevidsthed. Men uagtet han led gruelige Smerter i Legemet, var dog Sjælens Pinsler langt overvejende: Hvor var hun, som hans brændende Attraa søgte? Var hun flygtet eller — havde hun givet sig selv Døden? Og den samme Rædselstanke fulgte ham, da han omsider laa paa sit Smertensleje i Skrivergaarden — med sammenbidte Tænder og lukkede Øjne.

Hen paa Dagen kom Lægen, og da han havde undersøgt ham og givet sin Kjendelse, lød Dommen paa et langt Sygeleje og en vanskelig Helbredelse. Et Par Ribben var brækkede og Hoften var beskadiget. — I Stedet for at flyve frem med Dansemestertrin og et svingende Spanskrør i Haanden, vilde han saaledes for Fremtiden behøve en god kraftig Stok at støtte sig til.

Med Kaptajnen var Skæbnen gaaet lempeligere til Værks. Han var noget forslaaet over hele Legemet, men hans Helteben havde ingen Skade taget saa lidt som hele det øvrige Benstativ. Han kunde, som Lægen sagde: sove det væk. — —

Det var naturligvis en Begivenhed, som maatte spørges. Og da Vold paa Nærgaarden havde samraadet sig med Sønnen, besluttede de, at naar et Par Dage var gaaet, skulde det berettes til Frøken Brun. Hun fik da gjøre, som hun vilde: vende tilbage til Plejefaderen eller forblive, hvor hun var. 5*

Efter den bestemte Tidsfrist traadte saa den gamle Vold ind til hende, og det skete med en vis Vægt. Hun saa' forskræmt paa hans strænge Ansigt, thi hun forstod, at der ventede hende noget ondt. Uvilkaarlig søgte hendes Øjne hen til Døraabningen, mens den gamle Mand gjorde sin langsomme Vending for at lukke den, og hun saa', at Gudbrand var fulgt efter ham og stod udenfor. Et Blik af den inderligste Hengivenhed fløj mod hende og med den samme Bøn, der syntes at være saa indbrændt i hans Øjne, at den aldrig mere kunde udslettes, og da hun saa' dette, gav hun sig trygt hen i det, som skulde komme.

Nu berettede Vold, hvad der var sket med hendes Plejefader samt med Skriveren. „Der kan vel ikke være Tvivl om, at Deres Far har faaet Skriveren med sig for at lægge mere Tvang paa Dem?“ sluttede han.

Laurenze rystede baade af Skræk og Sindsbevægelse. „Aa nej,“ sagde hun, „det er nok snarere Skriveren, som har draget min Far.“

„Har De da noget med Skriveren at gjøre, Frøken?“ spurgte han. „Bedst for Dem, om det ikke var saa, thi den Karl lægger ikke Ære paa nogen Kvinde, han!“

Laurenze aandede op af Skrækken — nu maatte Bekjendelsen komme! Hun kastede et Blik paa den lukkede Dør — „Jeg er forlovet med ham“, hviskede hun.

„Er De forlovet med Skriveren?“ udbrød han og veg tilbage mod Døren. „Ja — da faar De komme did, hvor De hører hen — Jeg vil ikke ha' noget med den Mand at skifte — mer.“ Og med et brysk Tag rev han Døren op.

„Stop lidt, Far,“ sagde Gudbrand og skød ham lempelig ind igjen. „Nu faar jeg ha' et Ord med. De er forlovet med Skriveren, siger De?“ og han vendte sig mildt til Laurenze, der var tumlet tilbage og stod lænet mod Bjælkevæggen som et opstillet Lig.

„Ja,“ lød Svaret.

„Er det sket med Deres gode Vilje, da?“

„Det er sket med min Vilje.“

„Hvorfor gik De saa hjemmefra hin Kvæld, da jeg traf Dem borte ved Elven — halvdød, som De var?“

„Fordi jeg — vilde dø.“

Gudbrand drog Vejret lettet.

„Aa, var jeg bare død da!“ stønnede hun. „Skal jeg tvinges til at gaa did igjen — skal jeg nødes til at holde mit Ord — det er jo, hvad jeg ikke kan“.

„Nej," sagde den gamle. „Er det slig, da skal De i Guds Navn blive, hvor De er. En gifter sig med god Vilje og ikke med Uvilje — for det er en Skam. Nok skal vi ha' Lov til at værge os for Synden, og Synd er vel det, at forsværge sig. — Vær bare tryg — jeg skal være Far i Fars Sted — det er ikke første Gang, jeg værger en Kvinde for den — Mand!"

Da han havde sagt det, traadte han hen til hende og gav hende et fast Haandtryk, strøg saa med den anden Haand kjærtegnende hen over hendes bøjede Hoved og vilde gaa.

„Aa, nej, gaa ikke, Far!" bad Sønnen indtrængende. „Du er jo min bedste og eneste Ven paa Jorden. Hør paa mig! Du ved, at jeg aldrig har faret med Usandhed og Fjas. — Hin Nat, da jeg tog hende der halvdød op i Armene og bar hende frem til Livet, var hun den første Kvinde, som havde hvilet i min Favn. — Jeg fik da en Følelse af, at jeg maatte beholde hende for hele Livet eller tage Døden med hende. — Siden har jeg længtes efter hende — om jeg saa bare var to Skridt fra hende — og i denne Stund længes jeg efter hende, saa jeg kunde dø — — faar jeg tage hende i Favn med din gode Vilje — og bære hende gjennem Livet, saa vil jeg spørge hende, om hun vil — men ikke før du har givet mig Lov . . ."

Faderen stod lidt og syntes at kæmpe med sig selv. „Godt — jeg gi'r dig Lov," sagde han og drog et Suk.

„Laurenze!" udbrød Gudbrand „du har hørt det — hvad svarer du."

Hun tog sig kraftig sammen og saa' dem fast i Øjnene. „Ja — jeg har dig kjær, og ingen anden her i Verden!"

Da hun havde sagt det, vaklede hun og lukkede Øjnene. Men Gudbrand tog hende i Armene og bar hende hen til et Sæde ligesom hin Nat, da han havde taget hende fra Døden — nu var hun hans for Livet.

Den gamle stod en Stund med Taarer i Øjnene og saa' paa dem. Men han var Handlingens Mand. Det, som skulde ske, fik ske strax! Saa vendte han sig til Sønnen. „Du faar nu følge mig — vi to drager i denne Stund til Sørlien. Du gaar til Plejefaderen, du — jeg klarer det med Skriveren. — Laurenze er endnu efter Loven en anden Mands Brud. Naar han har givet hende Løftet tilbage, saa er hun efter sin Vilje din Ejendom, og det skal ikke udsættes."

„Det skal blive, som du vil," svarede Gudbrand og gav Laurenze Haanden til et kort Farvel. Det samme gjorde Faderen, og de gik. Men fra Døraabningen, hvor han hidtil havde taget sig en Friplads til Afsendelse af sine frygtsomme Kjærlighedsbud, sendte han hende nu et — med saa lang Besked, at den gamle Vold nede fra Trappen blev nødt til at afbryde det.

Hen paa Eftermiddagen ankom Fader og Søn til Sørlien, og hver for sig fulgte nu den Bestemmelse, de havde taget.

Paa Skrivergaarden havde Skriveren sit Sengeværelse ved Siden af sit Kontor, og dette var for nærværende Tid optaget af Jomfru Tvedt, som vaagede lig en Drage over, at ingen af dem, hun fandt uvedkommende, nærmede sig den syge. Hun havde efterhaanden faaet Rede paa Sagen og havde slet ingen Tro til, at Frøken Brun gav Slip paa et saa fornemt Parti — hun kom nok igjen.

Da nu Vold mældte sig i Ærinde til Skriveren, henviste hun ham selvfølgelig til Kontoristen. Han afslog det dog med den bestemte Fordring, at han vilde og skulde tale med Skriveren selv. Hun gik da for at underrette denne, men Vold lukkede sig uden videre selv ind og traadte samtidig med hende frem til Sengen, hvor den syge laa.

Smaaland saa' forbavset, næsten forfærdet op paa den nærgaaende Mand. Han kjendte ham, uagtet han i over tyve Aar ikke havde set ham: hvad vilde det Menneske? han syntes at staa der som en Hævner.

„Kan det Kvindfolk der gaa ud, saa længe jeg er her?" spurgte Vold og viste hen paa Jomfru Tvedt. Skriveren gav hende et Tegn til at fjærne sig, og hun adlød.

„Kjender De mig?" spurgte Vold.

„Ja — jeg tror det," svarede Skriveren og saa' spændt paa ham.

„Godt. Det vil spare mig en Del Ord."

„Ja — sat Dem i Korthed, min Mand, De ser, hvordan jeg ligger."

„Aa ja, jeg ser det, og jeg skal ikke gaa i Langdrag," svarede han. „De husker kanske, at her var et Fruentimmer i Huset, som stelte for den gamle Skriver, da De kom hid?"

Smaaland svarede ikke.

„Hun hed Elisabeth Falk," lagde han til. „Husker De ikke heller, hvor bly og vakker hun var?"

Skriveren tav fremdeles.

„Hun var min Kjæreste — — Aaret efter blev hun min Hustru." Manden standsede, han fik paa én Gang saa svært ved at drage Pusten. Endelig fik han Luft og vedblev: „Da et halvt Aar var gaaet — — fødte hun en Søn."

Der gik en Skælven gjennem den syge, og han lukkede Øjnene.

„Se op, Mand! truede Vold, og uvilkaarlig aabnede Skriveren sine trætte Øjne og saa' paa ham — det var et Ansigt blegt som Døden og fortrukken af Had. „Barnet var fuldbaarent og velskabt," vedblev han. „Men min Hustru var dødsens — — mit Livs Blomster havde faa't et Knæk — og Blomstret faldt af — — Før hun døde, talte hun til mig, og vi gav hinanden Haand paa at mødes for Vorherre. Kanske De nu ved, hvad jeg mener?"

Skriveren stønnede tungt.

„De har ikke set mig — men jeg har set Dem," vedblev Vold. „Liv for Liv! sa'e det inde i mig. — Er De aldrig blevet ræd, naar De gik alene? — De har dog mer end én Gang gaaet over Deres egen Grav, som Ordet siger."

„Hvis De har sagt, hvad De vil — saa gaa og lad mig i Fred," afbrød den syge i en halvkvalt Tone.

„Da maatte jeg gaa herfra med uforrettet Sag," svarede Vold. „Og det har jeg aldrig gjort. Saa hør nu: hjemme hos mig er i denne Tid min Søn — — vi to har siden Moderen døde været alene om Livet. Nu er der kommen til et ungt Fruentimmer, hvis Navn er Frøken Brun."

Skriveren foer sammen med et Ynk.

„Nej, bi' lidt, Skriver! Kald ikke nogen til, før jeg er færdig. — Min Søn fandt hende halvdød derhenne, hvor Elven gaar ned — hun vilde dø, forstaar De. — Han fik hende til at følge med hjem — og nu er hun hos mig, og der agter hun at forblive."

„Hun er min trolovede Brud — med sin Fa'rs og sit eget frivillige Samtykke," foer Skriveren op, og med en Styrke, som beherskede baade Aandens og Legemets Pinsler.

„Saa er og hendes egne Ord. Men det Ord skal De give hende tilbage.

„Aldrig!" skreg han og skar Tænder af Raseri.

„Godt. Der er en Lov, som kan løse," svarede Vold. „Men her vil jeg, det skal ske med Deres gode Vilje. Hun

har Kjærlighed til den Mand, som frelste hendes Liv — og den Mand er min Søn — — agter De at gaa ham i Vejen med det onde? — De tog en Gang Livet fra mig — nu faar De lade mig beholde, hvad jeg har."

Smaaland laa stille hen en Stund, saa brast han i en heftig, krampagtig Graad og vred sig af Smerte.

„Hvad er Deres Svar?"

„Ja," stønnede han.

„Saa er vi kvit," sagde den ubønhørlige Mand rolig og vendte sig for at gaa — ligesaa barsk, som han var kommen. Ved Døren var det dog, som han betænkte sig. Et Øjeblik stod han stille og saa' sig tilbage. „Farvel — med Gud!" sukkede han. Men den tunge Taare, som trak sig langsomt ned over hans vejrbidte Kinder, fulgte Tanken ind paa andre Baner, der, hvor endnu hans trofaste Hjærte mødtes med den Elisabeth, hans Livs Blomster, som han ikke fik plukke — før den var knækket.

Fra dette Møde gik han til Kaptajnen, og her var Sagen allerede i god Orden. „Hva' Fan'! udbrød denne, „det er, som jeg strax sa' til Skriveren: Naar Gjenten ikke vil ha' Dem, saa vil hun ikke ha' Dem. Og nu siger jeg det samme til Dem, Hr. Vold: vil min Datter ha' Deres Søn, saa ta'r hun ham. Det er ikke til at be' for. Jeg er desuden ikke nogen Himmerigsven af Skriveren. Lad ham sidde der med sin Jomfru Tvedt. Han vilde jo ha' hende prakket paa mig, men jeg betakkede mig — ha ha ha! — Det kjender vi!"

Da den Forklaring var given, sendte han sin kjære Plejedatter en faderlig Velsignelse. „Han skulde nok snart selv melde sig i Besøg! Han vidste godt, hvor Nærgaarden laa, det var ikke af den Slags Gaarde, som En faldt over uden at blive den vaer, den gav lang Vej sit Varsko: Her er jeg! Den største Gaard i Nærbygden tilhører Hr. Vold — bedste Mand i Bygden! ha ha ha!"

Dermed spændte han Heltebenene imod Sengestokken, saa den knagede, rettede Ryggen med et Par ynkelige „Av for Fan'!" — og de tilkommende Slægtninge skiltes.

„Du mærkede dig hans Ord?" spurgte den gamle Vold, da han og Sønnen var bleven alene.

„Aa jo, jeg mærkede mig dem, Far! — Slig kan baade

legemlig og aandelig Død hænge i et Haar. Gud have Lov og Tak, at Frelsen kom! — Men om det skal hun aldrig vide noget."

Da de saa endelig var naaet hjem til Grinden, som skilte Indkjørselen til Nærgaarden fra Vejen, sprang Gudbrand af og holdt den aaben, mens Faderen kjørte ind. Men da fløj han af Sted bort til Vaaningshuset, og den gamle saa' vemodig glad efter ham. Han havde havt noget til gode af den Gut! Men det var, som hans Mors Aand var indblæst i ham fra Fødselen af; han havde mangefold betalt baade for hende og sig selv.

„Her er hun, Far'!" jublede Gudbrand, og han tog Laurenze i Armene og bar hende frem mod Faderen, som man bærer et Barn frem til Daaben.

„Gud signe dig, Barn!" hviskede han og gjorde et Korstegn over hende. Saa gik han foran de unge ind i Stuen, og Gudbrand fulgte efter med den elskede i sine Arme — han kunde ikke slippe hende!

„Sæt din Brud — hvor din Mor sad! Nu er det hendes Plads," sagde Vold og gav et Vink til Sønnen.

Og Gudbrand satte hende i Højsædet — Men i hans stærke, rene Ungdomssind sad hun, hans eneste Kjærlighed, paa et Højsæde, som — naar Kvinden gav sit Hjærte for det — er det største, hun kan vinde paa Jorden.

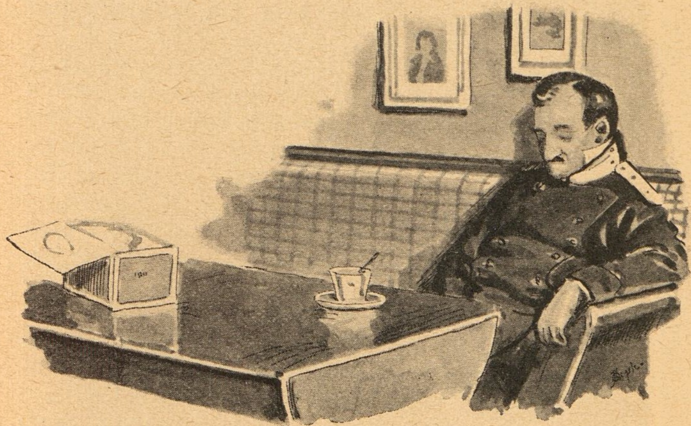
Og lyse Dage kom og gik! — Lykkelige for dem, som kunde tage imod uden at ræddes for Efterkravet.

Som Kaptajnen havde spaaet, ankom han ogsaa snart til Nærgaarden, præsenterende sig i fuld militær Dres; han var nok afskediget fra Bestillingen — men ikke fra Æren. Og da han nu modtog en Forplejning, som fuldt ud svarede til Skriverens, var han paany inde i Madhimlens syvende Afdeling, uden, som det syntes, at have lidt noget Skaar ved Omflytningen.

Da saa det første Indhug var gjort, uden derfor at tabe det næste af Sigte, fik han endelig løst op for Nyhedsposen, saa de vældede frem lig Kartofler af en Sæk, thi de kunde jo taale at støde mod hinanden.

„Skriveren ligget for Døden — endnu ikke død, Jomfru Tvedt viet til ham paa Dødssengen — havde baade Præst og Klokker ved Haanden — Fan'! hun havde Krammet paa ham, hun. — Stormægtig Skriverfrue, ser ikke til Smaafolk. — Blæser baade hende og hele Kodiljen et langt Stykke!"

Det syntes alligevel, som han ikke havde Pusterum nok til at blæse ret længe, dertil sad han endnu for dybt i Maden. Men da han alligevel havde en hel Del mere at sige, kom det paa en Maade hoppende frem mellem hver Mundfuld: „Doktoren rystet paa Ho'det — vi ved jo, hvad det betyder — Jomfru Tvedt resolut Mælding til Præsten — brillant Forplejning, Fan'! — saa med Graad og Knæfald og den Slags. — Præsten med Formaninger — han fik jo tænke paa Sjælen, han! — summa summarium: for at slippe Djævlen tog han Jomfru Tvedt.

Til Lykke med Valget!" sluttede han og brast i en Latter, som skulde være overlegen, men hurtig nødtes til at underordne sig et voldsomt Hosteanfald. Om det var Maden eller Skadefryden, der gik den forkerte Vej, er uvist, men at det ikke var Maden, som fik hans hidsige „Fan'!" efter sig, er sikkert, og det fortjente den heller ikke.

Da Kaptajnen senere sad med en nysaabnet Cigarkasse foran sig og en Kop dampende Kaffe ved Siden, faldt han snart hen i den velgjørende Middagsdøs, som han var vant til, og forhaabentlig mødtes han ikke i denne Søvn — uden Drømme — med Skyggen af den forraadte Madven.

Imens kom der et Øjeblik, da Vold tog begge de unge ind til sig, og i denne inderlige Omfavnelse syntes det, som

en stille Overenskomst blev sluttet for Livet: De vilde hjælpe hinanden til Lykken — og det slog ikke fejl. —

Skriveren slap dog ikke saa naadigt fra det, som han selv havde ventet. Det Slag, som havde rammet ham, havde han taget for et Dødsstød, men det var langtfra! Det havde tværtimod vækket op en ny Livsevne i ham, og da en Tid var gaaet, blev den hans sidste Tilhold.

Mens den nybagte Skriverfrue gjorde sin Myndighed gjældende baade højt og lavt, bøjede han sig i stilfærdig Underkastelse, og det syntes næsten, som hun i sin Stormægtighed satte Foden paa Nakken af ham.

Men hvor dybt den svage Mand end bøjede sig for Husfreden, han havde dog et dybere Sigte. Han havde i alt dette faaet hin lidelsesfulde Forstaaelse af et spildt Liv, og uagtet den smertede som et Saar, der ikke kan læges, var den paa en Maade dog bleven ham kjær. Han vidste, at han var kun en aandelig Tigger, thi han havde aldrig samlet sit Livs Formue til en fuldvægtig Sum, men bestandig smidt den omkring sig i Skillemønt for at vinde Nydelsens korte Øjeblikke. Først da det var for sent, og den ellevte Time allerede var falden i Slag, havde han faaet Skjøn paa, at han sad inde med en Livsværdi — og da var den ikke længer gangbar.

Og naar Kaptajnen gik omkring der og sparkede løs med sine napoleonske Ben for at vise, at han Fan' blæste hele Skrivergaarden et Stykke — nu havde han et nyt Madhus! — da saa' Skriveren ikke mere til den Side. Han havde et andet Regnebrædt for sig, og derved vandt han den Udholdenhed, som til Slut er glad ved at lære selv den strængeste Lektie.

Tankekorn.

Det er et forfængeligt Haab at vente, at man kan behage alle Mennesker. Man kan stille sig, i hvilken Retning man vil; man kommer dog altid til at vende Ryggen til den ene Halvdel af Verden.

* * *

Den, der har lært meget og ikke gjort Brug af sin Lærdom, er som et Lastdyr med en Mængde Bøger bundne fast til sin Ryg.

* * *

Kjærestefolk. (Efter Prof. V. Rosenstands Maleri).

Kjærestefolk.

(Efter Professor V. Rosenstands Maleri).

Det er ikke danske, men franske Kjærestefolk. Situationen viser det tydeligt nok. Man kan være saa forelsket, som man vil, paa godt Dansk; det vil dog sjælden falde hende ind „at made“ den Udkaarne. Men Scenen foregaar i en fransk Café eller Brasserie, hvor den lille Grisette holder Stævnemøde med sin Zouav. Maaske et sidste ømt Møde forinden hans Afrejse til Arméen. Det vil ikke være ganske uberettiget at sige, at hun giver ham sin Kjærlighed ind med Skeer, og forhaabentlig vil hun finde den Belønning, at han ikke glemmer hende, medens han er borte.

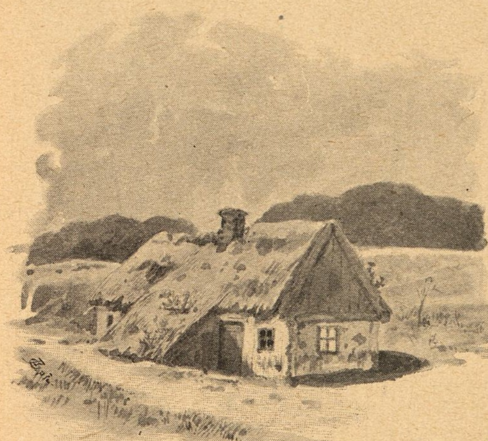
For Øjeblikket skorter det ikke paa Ømhed mellem dem, og medens han glemmer sit eget Glas og sin Cigaret for at smage paa det syltede Jordbær, hun rækker ham, laaner de hinanden saare forelskede Blikke. Han synes endogsaa ganske betaget; hun ser kjærligt smilende paa ham. Det kan jo hænde, at de bliver hinanden tro, og at han vender tilbage, brun af Afrikas Sol, og de holder Bryllup, og han tager sin Afsked fra Tjenesten og bliver Ejer af en lille, indbringende Pariserbutik, hvor hun hjælper ham med Forretningerne. Som lykkelige, unge Ægtefolk ville de da huske deres Stævnemøde i Caféen. Eller maaske træffes de aldrig mere. Hvem kan vide det?

De onde Øjne.

En sandfærdig Historie fra Aarhundredets Midte.

Af Oscar Madsen.

Med Tegninger af Knud Gamborg.

Karen Margretes Hus laa for sig selv i Udkanten af Landsbyen — et fattigt, løst sammenklinet Hus med Straatag og skjævtsiddende Vinduer i de lave Mure, omhegnet af en ynkelig, forkommen lille Haveflæk. Faa af Egnens Folk kom denne Hytte for nær, i alt Fald naar det ikke var højlys Dag. Og de, der nødvendigvis skulde Stedet forbi, gjorde altid en lang Omvej uden om det, idet de nøjedes med i Smug at vende frygtsomme Blikke hen til Huset. I den lave Vindueskarm laa i Reglen en stor, graa Kat, gnistrede med Øjnene og rejste Børster mod de forbigaaende. Og paa Sommerdage kunde det træffe, at Karen Margrete selv sad paa Dørtærsken med sin Bindehose og slikkede en Smule Sol, medens den store Kat som en Varmepose laa over hendes Fødder.

Men de Folk, der i saadanne Tilfælde kom forbi hende, var sjældent glade. Ikke fordi den gamle Karen Margrete sagde eller gjorde noget som helst, der lignede en Trussel. Men det vidste jo Gud og Hvermand, at hun havde onde

Øjne. Og i denne Egn — midt i Østjyllands Hjærte, tæt ved Hedegrænsen — lod en saadan Mistanke, naar den en Gang havde fæstet sig paa en Mand eller Kvinde, sig sandelig ikke udrydde, hvad der saa sagdes derimod baade af Doktor og Præst.

— Derfor boede Karen Margrete ensomt for sig selv, næsten som en pæstbefængt. Kun en anden gammel Kone, der var hendes nærmeste Nabo og just heller ikke havde det bedste Lov paa sig, holdt stundom til hos hende og gav en Haandsrækning, naar Karen Margrete var syg.

Og saaledes havde Forholdene været i mange Aar.

Inde i selve Landsbyen boede Karen Margretes nærmeste Paarørende, nemlig hendes Datter, der var gift med en ret velstaaende Gaardmand. Men de to — og denne Datter var allerede til Aars — holdt ikke Omgang med den gamle. Spurgte man dem ud angaaende hende, rystede de kun paa Hovedet og vægrede sig ved at give Besked. Og denne Familiens Holdning forøgede end mere det mystiske Skær, der laa over den gamle Indsidderske paa Overdrevet.

— — Hvor gammel kunde Karen Margrete være?

Ingen vidste det rigtig. Men Sandsynligheden talte for, at hun var op imod de halvfems. Og hendes Ydre bekræftede ganske en saadan Antagelse. Lille og krumrygget var hun, gik med Møje og støttet til to Stokke, naar man overhovedet saa hende gaa, og i det rynkede og furede, læderfarvede Oldemo'ers-Ansigt laa dybt inde to smaabitte, røde og rindende Øjne, der fuldstændiggjorde hendes Lighed med de rigtige gamle Hexe i Æventyrene.

Intet Under, at Folk virkelig troede, at Karen Margrete var en Hex, og at alle skyede hende.

Det vil da sige: om Dagen. Thi om Aftenen kunde det hænde — det hviskede man da i alt Fald om — at snart en, snart en anden, omhyggelig tilhyllet Kvindeskikkelse var set at smutte ind ad den lave Dør til Karen Margretes Hytte. Og naar Landsbyens unge Piger var flere i Flok, kunde det ske, at de stak Hovederne sammen og betroede hinanden et og andet om Karen Margretes mærkelige Spaadomsgaver — baade i Kaffegrums og i Kort. Dog, i Reglen bar hver sin Hemmelighed for sig selv. Det var ikke alt, hvad man i Smug talte med Karen Margrete om, som Veninderne behøvede at vide.

At et Uheld — det være sig af hvad Art det vilde — ikke kunde passere i Egnen, uden at „Hexen“ fik Skylden derfor, siger sig selv. Mangt et selvdødt Svin, mangen skrantende Ko var allerede falden som Offer for hendes „onde Øjne“, ikke at tale om alle de for tidlige Barsler, hun havde forvoldet. Ved forskjellige Lejligheder havde Skolelæreren havt hende i skarpt Forhør. En enkelt Gang havde endogsaa Præsten taget hende for; men med Karen Margrete kom man ingen Vegne. Dertil var den gamle Kvinde for udspekulert. Ikke fjærneste Bevis for hendes Skarnsstreger var det nogensinde lykkedes at tilvejebringe. Thi Fanden hytter jo sine. — —

Tilsidst var man saa omtrent bleven kjed af videre Forsøg paa at komme den gamle til Livs. Man nøjedes med i al Almindelighed at ryste paa Hovedet og saa for Resten holde sig saa fjærnt som muligt fra Spaakonen og hendes onde Øjne. Og med denne Ordning var i og for sig begge Parter jo bedst tjent. — —

Saa var det en Gang henimod Foraaret, at tre usædvanlige Begivenheder ganske og aldeles satte den lille Landsby paa den anden Ende.

For det første kom en skjønne Dag Prokuratoren kjørende fra nærmeste Kjøbstad med hele to af sine Skriverkarle hos sig i Vognen.

De tre Herrer tog ikke fjærneste Notits af nogen som helst i Landsbyen. De kjørte lige igjennem den, spurgte sig for om Vej og gjorde saa Holdt udenfor Karen Margretes Hus, hvor de gik ind og blev en god halv Times Tid. Saa steg de til Vogns igjen og kjørte bort, stadig iagttagende samme overlegne Hemmelighedsfuldhed.

Dette gav Snakken fuldt op at bestille. Havde Folk i Egnen ikke kjendt Prokurator Sørensen og vidst, at han var den forholdsvis hæderlige Lovtrækker, han ubestridelig var, vilde man have gjættet paa, at Karen Margrete havde søgt juridisk Vejledning for at faa et eller andet rettet i sin Kontrakt med Djævlen. Nu udtømte man sig i ørkesløse Gisninger.

— — Den næste store Begivenhed, der i en forbavsende Fart rygtedes fra Hus til Hus, fra Gaard til Gaard, var den, at der hos Gaardmand Lars Olsens — og Gaardmand Lars Olsen var netop Karen Margretes før omtalte

Svigersøn — havde været et stort Skjænderi, ja ligefrem en Scene, som man i mindre landlige Omgivelser vilde have kaldt en Skandale.

Hvorom det i Grunden drejede sig, fik man ikke rigtig klar Besked paa. Kun saa meget var vist — thi det fortaltes af selve Malkepigen, der havde luret ved Storstuedøren — at Gaardens Søn, unge Per Larsen, havde slaaet i Bordet for de gamle og med høj Røst erklæret:

„I gi'er dog jert Samtykke inden Skt. Hans."

„Aldrig faar du saadan en Tiggertøs!" havde gamle Lars Olsen svaret.

Og saa havde Sønnen med lavere Stemme sagt:

„Bedstemo'er har selv spaaet det, og Bedstemo'ers Ord slaar altid til."

Mere havde Malkepigen ikke hørt. En pludselig Nysen var kommen over hende og havde tvunget hende paa Flugt. Og hverken hun eller nogen anden kunde udregne, hvem den paagjældende „Tiggertøs" var. Dér fra Byen kunde hun ikke være. Thi saa maatte man jo have vidst, at Per Larsen gik paa Frierfødder.

Endnu før dette uhyre indviklede Samtalestof paa langt nær var udtømt, fortaltes der en Aften i Landsbyen af en rædselskælvende Røgter, at han i den lette Skumring var kommen forbi Karen Margretes Hytte. Og derinde fra havde han ganske tydelig hørt stærke, gjennemtrængende Barneskrig.

Folk saa' paa hinanden med betænkelige Miner.

Nu begyndte det dog ved Gud at blive for galt.

Saa længe Karen Margrete holdt sig for sig selv med sine onde Øjne, som man jo til Nød nok kunde undgaa, fik det endda være. Men om hun nu begyndte at lokke Smaabørn til sig for at pine dem paa rigtig Hexemanér, ja maaske ombringe dem — det var mere, end man med roligt Sind kunde finde sig i.

Et Par af de gamle Bønder ledte strax Sognefogden op og forebragte ham den betænkelige Sag.

Men Sognefogden, der satte en Ære i at være Egnens mest oplyste Mand, næst Præst og Lærer, Gudbevares, lo kun ad dem og erklærede, at det kunde han ikke blande sig i.

„Hvad kommer det mig ved, om den gamle derude har sine Kjæresterier!" tilføjede han med et bredt Grin. „Lur hende! Hun er saamænd ikke for gammel endnu til at faa Børn."

De gamle Bønder trak sig misfornøjede tilbage. Paa egen Haand havde de imidlertid ikke Lyst til at foretage en Undersøgelse i Hexens Hus, hvorfra Barneskrigene endnu lød flere følgende Aftener.

Saa forstummede Skrigene og dermed ogsaa Sladderen.

Og rolig gik en Maanedstid hen.

En Aften kom der saa Bud til Distriktslægen. Det var Karen Margretes Naboerske, der hentede ham. Den gamle Kone laa for Døden, mente hun. Lægen — en ældre, samvittighedsfuld Mand — gik uden Indvendinger med til Karen Margretes Eneboerhytte. Den hurtig allarmerede Familie fulgte efter —; baade Lars Olsen og hans Kone stod snart ved Dødslejet.

Thi et Dødsleje var det. I Sengen laa den gamle Kone hvid og stille, med indfaldne Træk og brustne Øjne. Lægen tog Pulsen, den slog ikke længer, vendte sig saa med et Skuldertræk mod Familien og erklærede:

„Hun er død."

I dette Øjeblik kom Per Larsen til, i Følge med en fremmed Kvinde, som ingen kjendte. Paa Armen bar hun et spædt, omhyggelig indsvøbt Barn.

Per Larsen hørte Dødsbudskabet, vendte sig saa stilfærdig mod Forældrene og rakte Haanden frem.

„Skal vi saa forsones — her ved Bedstemoders Lig?" spurgte han.

De gamle Folk maalte hans Ledsagerske med et hadefuldt Blik. De havde ikke set hende før, vidste kun om hende, at det var en sølle Hønsepige fra Herregaarden en Mils Vej østerpaa. Aldrig skulde hun giftes med deres Søn, selv om hun nu havde taget Ungen med for at røre deres Hjærter.

Ubønhørlig vendte de Ryggen til. Desuden havde de jo travlt med at lede efter, hvad den gamle kunde have efterladt sig. Skuffer og Gjemmer blev endevendte; men intetsteds var der noget at finde. Og mere og mere forbitrede blev de. De troede dog saa fuldt og fast, at den gamle maatte have samlet sig noget paa Kistebunden ved al sin Signen og Spaadomskunst de mange Aar igjennem. Nu, da hun var død, kunde Pengene jo være gode nok. For den døde henne i Sengen havde de ingen Tanke.

Det skulde da være den, at de gjærne havde undersøgt Sengen med, endnu før den gamle var rigtig kold. Dog,

dette gik jo ikke an, saa længe Doktoren var til Stede. Han havde skaffet Blæk og Pen til Veje og sad ved et lille, trebenet Bord, som han støttede under med Knæet, medens han var beskæftiget med at udfærdige Dødsattesten. Med utaal=

modige Blikke skjævede Arvingerne hen til ham. Kunde han dog ikke snart blive færdig! Det var en forfærdelig Tid, det tog med den Lap Papir!

Medens Lægens Pen skrattede over Papiret, og den dødes Datter og Svigersøn lod deres skulende Blikke løbe fra ham til den døde, traadte den fremmede Kvinde — den fattige Hønsepige med det spæde Barn paa Armen — stille

hen til Sengen, knælede ned foran den, greb den dødes Haand og kyssede den, medens Taarerne strømmede ned over hendes Kinder:

„Tak for alt godt," hviskede hun næsten uhørligt frem. „Tak, fordi du hjalp mig i min Ulykke — du gamle Stakkel, som var saa ejegod, skjønt ingen vidste det, og ingen vilde tro det."

Da skete der pludselig noget, som ingen, der i dette Øjeblik var til Stede i den lave, fattige Stue, nogensinde glemte.

Thi en Sitren gik igjennem den formentlig dødes Legeme — en sidste Opblussen af det udrindende Liv. Hun gjorde et Forsøg paa at rejse sig op i Sengen, men sank snart tilbage. Og samtidig aabnede hun Øjnene, i hvilke for et Nu Livet og dets Sans var vendt tilbage.

Ja, „de onde Øjne" aabnede hun og saa' paa alle i Stuen. Og med et Skrig styrtede Lars Olsen og hans Kone ud ad Døren.

Da spillede der flygtigt noget, der næsten lignede et Smil, om den gamles indfaldne Mund.

„Søg her — i min Madrats — naar jeg først er død" — stammede hun frem, medens hendes Blik med Ømhed dvælede ved den grædende Kvinde foran Sengen.

Hun snappede lidt efter Vejret, kiggede op mod Dattersønnen, der med store, forfærdede Øjne fulgte hendes Færd, og tilføjede med en sidste Anstrængelse:

„Vær ikke bange, min Dreng. Jeg holder, hvad jeg lovede jer to. Det bliver dog inden Sankt Hans."

Stemmen brast, Øjnenes Udtryk slukkedes, og en dyb Graanen bredte sig over den gamle Kones Træk.

Denne Gang var hun virkelig død.

Og med dyb Interesse optegnede Lægen i sine Papirer den sælsomme Begivenhed.

* * *

Da Karen Margretes Madrats blev aabnet, fandt man deri Papirer og rede Penge til et Beløb af godt og vel en halv Snes tusind Daler med samt hendes lovformelige Testamente, der indsatte hendes Dattersøn og hans Brud til Universalarvinger.

Og Karen Margretes Spaadom gik ganske rigtig i Opfyldelse, hvoraf man kan se, at man ikke altid skal kaste Vrag paa en gammel Spaakones Udsagn.

Inden Sankt Hans var Per Larsen og hans Hønsepige lykkelig gifte. De mindedes tidt i Eftertiden den gamle, skikkelige Morlille, de havde at takke for alt.

Men blandt Landsbyens øvrige Beboere holdt Sagnet om „de onde Øjne“ sig endnu i lange, lange Tider.

Tankekorn.

Det gaar med alt det Store og prægtige, man hører og ser i Drømme, som med de underjordiskes Guld: idet man faar det, er det rigt og herligt, men set ved Dagen kun Stene og visne Blade.

H. C. Andersen.

* * *

Man burde aldrig undse sig ved at tilstaa, at man har havt Uret; thi det er egentlig ikke andet end med andre Ord at sige, at man er bleven klogere i Dag, end man var i Gaar.

* * *

Det er hæderligt at modstaa Fristelser, men det er sikrest at undgaa dem.

* * *

Kun faa Mennesker angrer deres Tavshed, mange angrer deres Tale.

* * *

Brudgommen søger efter Bruden. (Efter Professor J. Exners Maleri).

Nytaarsmorgen.

Der tindrer over Landet en dæmrende Glans
— et Gyldentgry, der skinner halvt forborgen,
en Eventyrets Gulddis, før Solens Straalekrans
indvier Aarets førstefødte Morgen.
Igjennem Taage-Bølger en Glimten af Guld,
en Spirebund for Anelser og Drømme;
— en Verden af Skæbner, en Verden underfuld
sig skjæler bag Dæmrings-Lysets Strømme.

En Verden af Skæbner — af Lykke og af Sorg,
af Fryd og Savn og bange Hjærtekvide
— alt ligger lønlig varet i Aarets Løndoms-Borg
bag Taagerne de graa og gyldenhvide.
Der væves Livets fagre, rosenrøde Skrud
og Dødens hvide Lin med sorte Bræmme,
dér virkes Mønstre mange, hugget sælsomt ud
med Blomster, som ganger ej af Glemme.

De fine Traade spindes af Nornerne tyst,
og ingen véd, hvorlunde de dem slynge,
de væve Elskovs Purpur til Ungersvendens Bryst
og Enkens sorte Slør, imens de synge.
I hviden Lin de virke Haabets grønne Blad,
og Himmelroser gro af deres Traade;
— som Terner de sidde ved deres Væveladd,
hvor Menneskenes Skæbner de raade. —

Der tindrer over Landet en dæmrende Glans
— et Gyldentgry, der skinner halvt forborgen.
Men snart vil Solen hvælve sin lyse Straalekrans
om Aarets den førstefødte Morgen.
Alt synker Taage-Borgens den lønlige Mur
i Jorden med dens Anelser og Drømme:
den unge, karske Soldag blæser i sin Lur
en Hilsen i gyldne Tonestrømme!

Anders J. Eriksholm.

Den fjerde.

Fortælling af V. Rose.

Med Illustrationer af Carl Thomsen.

Den store By ligger ved Havet. Som en Myretue strækker den lange, smalle Veje ud til alle Sider, og ud ad Vejene myldrer den forvirrede Menneskehob som travle Myrer; frem og tilbage myldrer Skarerne omkring den store Myretue. Men den livligste af Vejene og den smukkeste tillige er dog den, der løber langs med Stranden, og som først ender helt ude ved den store, susende Skov.

Her ved denne Vej ligger der en lille Gaard. Den ligger mellem Vejen og Stranden, men rundt omkring staar der mægtige, gamle Træer, som helt skjuler Gaarden, saa man maa kjende den godt for at kunne finde den. Der er en stor Have til Gaarden, helt ned til Vandet strækker Haven sig, og over de duftende Bedde og de blomstrende Buske ser man det blaa Hav gynge sig i endeløs Rullen, og Skibene glider forbi, drevne af Vindens Pust i de svulmende Sejl eller af Dampens skjulte Slag.

* * *

Her boede en Gang for længe siden en Enkefrue med sin eneste Datter. Enkefruen var rig, og Datteren var

smuk, saa der kom mange Friere til Huse. Ja, der var saamænd baade Rigmænd og Skjønaander, baade Folk med fine Navne og Folk med funklende Epauletter, men Datteren var lige saa god og klog, som hun var smuk og rig, saa Glandsen blændede hende ikke.

Blandt de mange unge Mennesker, der kom paa Enkefruens Gaard, var der ogsaa en ung Student, og han kom der tidt. Ham holdt Datteren — Klara hed hun — rigtig meget af, og han var det ogsaa værd, og selv var han aldeles forelsket i den unge Pige.

Saa var det en Foraarsaften, kort før Sol gik ned, at de to Unge gik ene i den store Have og saa' ud over Søen, hvor Skibene saa sagtelig gled forbi. De havde talt længe sammen, saaledes som gode Venner, rigtig gode Venner kan tale med hinanden, og den unge Student var saa glad og frejdig til Mode. Da de havde gaaet lidt ved hinandens Side i Tavshed, sagde Studenten:

„Klara! nu har vi to været Venner lige fra Børn — vi vil da altid vedblive at være Venner?"

„Ja, det vil vi, Axel!" sagde Klara.

„Men —" sagde Studenten lidt nølende, „— tror du ikke, Klara! at vi kunde komme til at være hinanden endnu nærmere — til at være endnu mere for hinanden end blot Venner?"

Klara blev rød og svarede, at det troede hun ikke.

„Du tror det ikke, Klara? Har du da ikke forstaaet, at du for mig er alt her paa Jorden, at jeg kun lever og aander i dig, at du er det eneste, jeg kæmper for og længes efter? Klara! vil du da ikke ..."

„Nej, nej!" udbrød Klara og brast i Graad, „nej Axel! jeg vil ikke, og jeg kan ikke, for ..."

„Men hvorfor, hvorfor?" sagde Studenten utaalmodigt og smerteligt.

„Jo, Axel!" svarede Klara og saa mildt og alvorligt paa ham, „jo, det vil du snart faa at vide. Men lov mig een Ting, Axel! — for det gjør mig saa ondt, at jeg maa bedrøve dig, men jeg kan ikke andet, — lov mig, at vi altid vil være Venner, saaledes som du sagde før."

Axel tog hendes Haand og saa hende kjærligt og forskende ind i Øjet. Da slog Klara Blikket ned, men Axel, den unge Student, trykkede hendes Haand. „Saa er vi altid Venner, Klara!" sagde han.

Kort efter var der Fest paa Gaarden. Klara holdt Bryllup med en ung Landmand, som havde vundet hendes Hjærte og hendes Tro. Studenten dansede med Bruden og var lystig og glad. Men om Aftenen, da Stjærnerne stod blinkende over det spejlblanke Vand, stod de to Barndomsvenner atter ude i den sommerlune Have og talte sagte sammen.

„Ja, vi vil altid være Venner," sagde Studenten, og han tilføjede halvt i Spøg: „Naar du nu faar en Datter, Klara! saa venter jeg, til hun bliver stor, og saa gifter jeg mig med hende."

„Du er og bliver dog en romantisk Drømmer, kjære, gamle Ven!" sagde Klara og lo. „Faar jeg en Datter, saa skal du staa Fadder til hende."

* * *

Saa gik der en Snes Aar. Klara fik baade een Datter og to Døtre og tre Sønner ogsaa, og Studenten stod Fadder til dem alle sammen, for han var Husets bedste, mest trofaste Ven, og alle Børnene kaldte ham Onkel Axel. Studenten — ja, han vedblev jo ikke at være Student: først tog han sin Examen, og saa tog han Doctorgraden, og da de tyve Aar var omme, var han Professor; men i Gaarden ved Stranden var han altid den gamle Ven og Børnenes kjære Onkel Axel.

Der var en bestemt Dag i Foraarstiden, som altid var en Festdag der paa Gaarden. Den Dag kom Onkel Axel altid derud fra Formiddagen af og blev der til langt ud paa Aftenen, ja, tidt sov han der ogsaa om Natten. Da Børnene blev større, spurgte de jo om, hvorfor de i Grunden holdt Fest netop den Dag og drak Onkel Axels Skaal, for det var jo slet ikke hans Fødselsdag.

„Den Dag stod Onkel Axels Venskab sin Prøve," sagde Klara, og saa kyssede hun sin Mand.

„Det er min Forlovelsesdag," sagde Onkel Axel og lo — han var altid saa glad og munter, den kjære Onkel.

Det var netop den Dag Onkel Axels Forlovelsesdag. Violerne duftede i Beddet, og Bøg og Bukar duftede i Skoven, Fuglene sang, og Gjøgen kukkede, — al Ting var saa lyst og saa smukt. Ved Porten stod alle de fem Børn og ventede paa Onkel Axel, og Klara og hendes Mand

var der ogsaa. Børnene var blevne store nu: Ingeborg var over 18 Aar, og hun var sin Moders udtrykte Billede; Axel skulde være Student næste Aar, Marie var lige konfirmeret, Thorvald og Hans Jørgen var to store, raske Drenge. Nu stod de alle og ventede paa Onkel Axel; han maatte snart være der ... Der var han! Hurra! Og afsted foer alle Børnene i jublende Kapløb. Marie fløj ham om Halsen og kyssede ham, Axel greb hans højre Haand, Thorvald hans venstre, og Hans Jørgen fik fat i hans Frakkeskjøder; det var dog altid bedre end ingen Ting. Saa førte de ham i Triumf til Porten, og der stod Fader og Moder glade og lykkelige og bød ham velkommen.

„Men hvor er Ingeborg?" sagde Professoren.

Ja, hvor var Ingeborg?

Der var ingen, der havde lagt Mærke til Ingeborg i den almindelige Jubel. Da hun saa Onkel Axel, vilde hun løbe ham i Møde som alle de andre, men saa blev hun pludselig saa rød som Blod og løb ind i Haven; der sad hun nu paa en Bænk og græd. Det var da en sær Ide af Ingeborg.

De kaldte paa hende, og saa maatte hun jo frem. Hun kom ogsaa, rød i Hovedet og med Taarer i de forgrædte Øjne, og hun rakte sky Onkel Axel Haanden uden at se paa ham. Onkel Axel drog hende ind til sig og kyssede hende paa Panden, men saa brast hun i Graad igjen og løb sin Vej — hvad gik der dog af Ingeborg? —

Da Solen dalede, og Sejlene ude paa Havet lyste som Roser og Guld, sad Ingeborg nede i Haven og stirrede ud over Søen. Hun græd og var dog saa underlig glad; hun smilte og var dog saa underlig bedrøvet, — der var ingen, der forstod sig paa Ingeborg i Dag, og aller mindst Ingeborg selv. Hun sad og skrev i Gruset med sin Parasol; „Onkel Axel" stod der; saa kradsede hun det ud og skrev det igjen, og det blev hun ved med. Paa een Gang rynkede hun sin nydelige lille Næse helt misfornøjet, som om hun havde faaet noget bittert og bedsk i Munden, og saa slettede hun ud og skrev igjen, men saa stod der kun „Axel". Saa blev hun ved at slette ud og skrive igjen, det ene „Axel" efter det andet, indtil der kom nogen; saa skyndte hun sig at udslette ethvert Spor af sit Skriveri.

Det var Onkel Axel, der kom, og hun vilde i første Øjeblik løbe sin Vei, men blev dog siddende.

Professoren satte sig ved Siden af hende: „Hvad er der i Vejen med min lille Ingeborg?“ sagde han.

Men Ingeborg svarede ikke; hun græd kun og følte sig saa grusomt ulykkelig.

Saa begyndte Professoren at tale om sig selv, fortalte hende om sin egen Ungdom; om sit skuffede Haab og om, hvorledes der med hende var kommen nyt Haab og nyt Lys ind i hans Verden, og han endte med at spørge sin Guddatter, om hun troede, at hun kunde komme til at holde af en halvgammel Fyr af en Professor som ham; om hun, den unge, smukke, kraftige Pige kunde række ham sin Haand, ham, som havde elsket hendes Moder med sit unge Hjærtes første Ild og Kraft, ham, som nu ...

Da slog Ingeborg sine Arme om hans Hals, og hun græd og lo, græd og lo al sin Kjærlighed ud, al sin rige, inderlige Kjærlighed.

Men den Foraarsnat gjenlød Gaarden ved Stranden af Jubel paa Professorens Forlovelsesdag.

* * *

Atter er en Snes Aar hengaaet; ustandselig er Tidens Flod rullet hen over Landene, her med Død, hist med nyt Liv og nye Haab. Klara er død, og hendes Mand er død, Professoren er flyttet ind paa Gaarden ved Stranden; her har han levet sine lykkeligste Dage ved sin unge, skjønne, kjærligshedsfulde Hustrus Side; her har hun skjænket ham to Sønner, som nu allerede er inde i den store By, hvor de ruster sig til at bestaa Livets Kamp, og her er ogsaa hans Øjesten, den lille Klara, kommen til Verdeu, den lille Klara, der nu er en stor Klara, som med sin Bedstemoders Navn har arvet hendes Egenskaber: hun er god, smuk og klog som den Klara, Professoren kjendte og elskede i sin Ungdoms Vaar. Her har Professoren mangen Gang med Jubel og Glæde, med Sang og Klang fejret sin Fest, sin Forlovelsesdag; — men nu er Jubelen død og Glæden skrinlagt, Sangen tier, og Klangen er forstummet, thi Ingeborg er ikke mere.

Det er netop Professorens Forlovelsesdag, og han staar ved Vinduet i sit Studereværelse. Fra de støvede Bøger, der i lange Rækker staar opstillede paa de store Reoler, som naaer fra Loft til Gulv og næsten skjuler alle

Vægge — fra de støvede Bøger har han vendt sig til den friske Natur, der straaler i Foraarets hele Glans og Frejdighed. Han trommer paa Ruden og lader Tankerne flyve. Han tænker paa Ingeborg, der var ham saa inderlig kjær, hende, der fyldte hans Liv med Sol og Fryd, hende, der nu er død og borte. Tungt har Skæbnen truffet ham, to Gange er hans Glæde dræbt, to Gange har han mistet det, der var ham kjærest paa Jorden. Men der er ingen Bitterhed i hans Hjærte, kun Vemod; hver Gang Bitterhedens Ukrudt vil brede sig, luges det op og kues det ned af en blød Haand, — hans Datters Haand. Hun er bleven hans Trøst og hans Glæde i Alderdommen, — for han begynder jo allerede at blive gammel, over tre Snese Aar hviler paa hans Skuldre. „Drengene" flyver fra Reden; de vil have, og de maa have deres egen Plads i Verden; men hun, Klara, hans Datter og hans Øjesten, hun forlader ham ikke, hun bliver hos ham og spreder Lys og Lykke paa hans Vej. Og han smiler, den gamle Professor, og ser ned i Haven, hvor Violerne dufter, og Fuglesangen klinger.

Da gaar der en Gysen igjennem ham; hans Ansigt fortrækkes som i Smerte, og hans Blik stirrer ned i Haven, stift som saa' han Spøgelser. Og om han havde set de døde komme frem af Gravene, svøbte i deres Ligklæder, saa kunde det ikke have skrækket ham mere end det Syn, han nu saa', og dog var det et levende Væsen, en fager, god og kjærlig Kvinde, Klara, hans egen Datter — men hun var ikke ene. Foran hende stod en høj, kraftig Mand, som havde slynget sin Arm om hendes ungdomsslanke Liv, og hun havde slaaet sine hvide Arme om hans Nakke, hun strakte sig højt paa Taa og trykkede sine Læber mod hans. Da voxede Bitterheden frem i hans Hjærte, og han stønnede: „Det var den tredje — og den sidste!"

Lidt efter laa Klara grædende i hans Arme, bange og lykkelig paa een Gang. Han skød hende lempeligt fra sig. „Gud er en grusom Gud," sagde han, „nu har han for tredje Gang taget alt fra mig."

Og da han den Nat laa i sin Seng, græd han og anklagede Gud i sit Hjærte.

* * *

Saa er det to Aar efter. Professoren er ikke mere paa Gaarden ved Stranden; han har forladt det Sted,

hvor hans Hjærte tre Gange har lidt Dødens Kval. Nu bor Klara der med sin Husbond, den unge Landmand, som

ved sin ærlige, dygtige Flid og sin omsorgsfulde Kjærlighed omsider har tilkæmpet sig, om ikke Kjærlighed eller Venskab saa dog Tilgivelse og Agtelse hos den gamle Professor. Det er Foraar, Professorens Forlovelsesdag, og der er Fest paa Gaarden; for første Gang besøger Professoren sin Datters Hjem for at overvære hendes førstefødtes, den lille Piges Daab. De er nu alle i Kirken, kun den unge Moder sidder ene hjemme i Haven, sund og smuk som Verden omkring hende, og hun ser ud over Søen og lytter efter, om de ikke snart kommer tilbage. Jo, der er de; der er hendes Veninde, som har baaret Barnet til Daaben, og som nu giver sin dyrebare Byrde tilbage i Moderens Arme; der er hendes Mand, som hun elsker saa inderligt; der er hendes Brødre; — og der er hendes Fader. Men Professoren ser mørkt hen for sig, Bitterheden hersker endnu i hans Sjæl og kaster Skygge over hans Ansigt, som før var saa kjærligt og mildt. Nu er han bleven gammel, Professoren.

„Herligt Vejr!" siger han til Svigersønnen for dog at sige noget.

„Blot det vilde regne!" sukker Landmanden. „Jorden revner af Tørke."

„I Landmænd klager altid," siger Professoren gnavent.

Klara ser bedrøvet paa ham; saa tager hun sin lille Pige og lægger hende i hans Arme: „Se her, Bedstefader! her er din lille Ingeborg." Og hun tilføjer sagte: „Det er den fjerde!"

Da dugges den gamle Mands Øjne, og hans Hjærte bliver fuldt. „Den fjerde? siger han med et lykkeligt Smil. „Ja, den fjerde! men lad det ikke blive den sidste!" Og han ler paa sin stille, kjærlige Maade, akkurat som i gamle Dage.

„Nej, Gud er altid god mod os Mennesker," siger den unge Kone og kysser glad sit Barn og sin Fader.

„Men Hillemænd! tror jeg ikke, det regner!" udbrød Landmanden glad og opfangede med Velbehag de første kolde Draaber paa Bagfladen af sin brede Haand.

„Ja, det regner Velsignelse ned," sagde Bedstefader og tørrede Øjnene.

Den Nat faldt der en mild, velsignet Landeregn over de tørstige Marker.

Et Slag „Sex og treds“ paa Vagten. (Efter Prof. V. Rosenstands Maleri).

Et Slag „Sex og treds“ paa Vagten.

(Efter Professor V. Rosenstands Maleri).

I Tjenesten kan man nok trænge til lidt Adspredelse nu og da. Og det ikke mindst „paa Vagten“. Noget egentligt Arbejde er der jo ikke, og Tiden skal dog gaa. Hvad kan saa tre vagthavende Hestgardere bedre finde paa end et lille Slag „Sex og treds“? Det er ikke nødvendigt at spille højt; vil man anvende Kortspil som en „uskyldig“ Adspredelse, bør man ikke lade det dreje sig om store Penge, og Folk, der ligger i Tjenesten, plejer jo heller ikke at være synderlig velstaaende.

Men ser man rigtig paa de tre kjønne Hestgardere, opdager man snart, at de morer sig fortræffelig ved Spillet. Det er aabenbart deres Kammerat ved den venstre Side af Bordet, der synes at være i Forlegenhed med sit Udspil. Kunstneren har ypperlig forstaaet at gjengive de tre Spilleres Optagethed af Situationen — ikke mindre end den militære Tone, der træder frem i Billedet. —

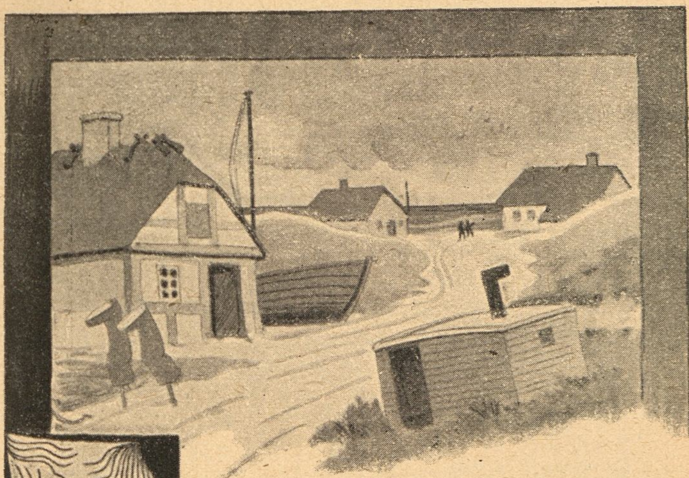
Hestgarderne var raske Folk, og deres Uniform en af de smukkeste i den danske Hær. Men af Sparsommeligheds-hensyn blev Korpset ophævet, og det er allerede adskillige Aar, siden man saa’ disse høje, strunke Karle i deres hvide Vaabenfrakker, med blinkende Kyrads og den svære, sorte Fjer i Hjælmen.

Professor V. Rosenstands smukke Billede indeholder saaledes et lille Stykke militær Fortidshistorie paa samme Tid, som det giver det morsomt sete Vagtstue-Interieur. Saaledes som det er malet, i friske og dog fine Farver, er det et prægtigt Arbejde; men ogsaa her i den „sorte Gjen-givelse“ giver det en god Forestilling om, hvor meget den dygtige Kunstner har faaet ud af Motivet.

Aaretoldene.

Fortælling af **Børge Janssen.**

Med Illustrationer af Alfred Schmidt.

Der gik en sær, langbenet, knoklet Fyr deroppe i Klitten, men ellers saas intet Menneske, ingen levende Guds Skabning, ej en Gang en drivende Sky over Himlen, al Ting var dødt, Solen brændte, det var Middagstid.

Og badet i Solen laa Hav, Klit og By — By? — ja, en halv Snes fattige Hytter uden Haver, uden Træer, saa Vinden frit kunde stryge derude vesterfra, frit uden Standsning, til den naaede de lerklinede Vægge, hvor den kunde pibe og synge gjennem Sprækker og Revner; men nu var der ingen Vind, al Ting var dødstille, kun bagte Solen over de hvide Vægge, den hvide Klit, den hvide Strand, det blaa Hav. Men midt blandt Hytterne laa Kroen, bred og sikker, som vidste den, at den var Hytternes Herre.

Hist henne ved en Væg var et Par mægtige Søstøvler stillet op paa hver sin Stage, den friske Tran drev af dem og blinkede i Solen, ligervis nogle Fiskeskæl, som sad paa

en tjæret Hjulbør, der stod nærved — dens ene Ben var brækket, saa den faldt helt sammen, som ogsaa den sov.

For al Ting sov. Inde i Hytterne fik Fiskerne Middagslur, i Kroen snorkede den tykke Kromand, i hans Svinesti gryntede en So i Søvne, udenfor døsede Hønsene, ja, om det saa var Tærnerne og Maagerne nede ved den hvide Strand, ogsaa de var faldne til Ro, de første inde paa Strandsandet, de andre ude paa Dønningerne, der mageligt, dovent gled mod Land, strakte sig som i Søvne over Sandet, skvulpede sagte, saa det klang som en dæmpet Snorken helt op i den øde, tavse Klit, helt op til den sære, langbenede, knoklede Fyr.

Men han sov ikke, lysvaagen, barhovedet, med det røde Haar glimtende i Solen, med de underlige vandblaa Øjne i det fregnede Ansigt, spejdende over det store Hav, sad han paa den højeste Klittop og tegnede med sin Stok i Sandet.

Længe sad han saadan.

Saa med ét fortrak hans Ansigt sig, og han gav sig til at synge, skingrende, saa det skar grimt gjennem den store Stilhed langt over Land og Sø, helt op til Byen. En underlig, uforstaaelig Vise var det.

„Kan du holde din Kaje, din langbenede Torsk!“ lød det lige bag ham, da han var midt i Koncerten.

Som bidt af en Bremse foer han op. Et Øjeblik saa' han sig forvirret om og satte saa i lange, kluntede Spring bort gjennem Klitten. Men efter ham lød en skraldende Latter fra to unge Fiskere, der drev af Sted langs Havkanten.

„Det Skrog!“ sagde den ene.

„Det Skidt!“ sagde den anden, og saa talte de ikke mere om den Ting.

Men oppe i Klitten var den langbenede bleven ved at løbe, til han snublede over en Enebærbusk, saa faldt han, blev liggende saa lang han var, hulkende, alt hvad han mægtede. Men det var ikke, fordi han var kommet noget til, godt og blødt var han faldet i den dybe Sand, men dog hulkede han og blev ved at hulke.

Saa endelig stilnede Graaden af; han tørrede de rødkantede Øjne, rejste sig forsigtig og listede endnu forsigtigere langsomt og paa alle fire op paa en Klittop.

Kun Hovedet rakte han ovenfor, og sky og skræmt spejdede han saa til alle Sider.

Der var ingen at øjne — øde og nøgen laa Stranden, Havet ligesaa, kun sejlede en enlig Maage af Sted, blinkende hvidt i alt det blaa.

Men endnu vovede han sig ikke helt op paa Klitten, længe foer hans Øjne fra Sted til Sted, fra Klit til Klit, fra Sø til Sø, som ogsaa de kunde gjemme Fjender, og først da rejste han sig helt og bragte sig til Sæde.

Og det sky veg fra hans Blik, forsigtig listede han Haanden ned i Lommen, drog en sværtet Kridtpibe frem, tændte den, rettede sig, saa han blev end højere, pustede Røgen fra sig og smilede lykkelig.

Og han lænede sig tilbage i det bløde Sand, lod Øjet glide over Hav og Land, som ejede han det alt sammen, som var han dets Herre.

Saadan sad han en Tid.

Saa begyndte han med Stokken at tegne i Sandet, og uden han vidste det, blev det til en Due, en Krybbe med Gænger og en lang Stige — med ét opdagede han, hvad han havde tegnet, et lykkeligt Smil straalede om hans store, smalle Mund, og han foldede Hænderne, medens Læberne bevægedes stille, og Øjnene løftedes mod den solklare Himmel.

For nu var han ved Paradisets Port, og hvordan han naaede saa langt, er snart fortalt.

I Skolen havde han ingen Ting kunnet lære, og saa kom Tiden, han skulde gaa til Præsten. Kammeraterne spottede ham; han var alles Syndebuk, kun ikke Provstens. Han hersede med ham for at faa ham lært saa meget, at han med god Samvittighed kunde lade ham bekræfte sin Daabspagt. Længe var alt omsonst, ikke en Gang de jordiske Ting forstod han, hvordan skulde han saa forstaa de himmelske?

Men saa en Dag kom Provsten gaaende gjennem Byen, og dér sad Drengen ved en Grøftekant og skrabede i Mudderet.

Provsten gik nærmere til og saa', at der var tegnet noget, som lignede et Hus, en Ko og et Slags Menneske.

„Hvad er det, du tegner dér, min Dreng?“ havde han spurgt med sin venlige Stemme.

„De' æ Degnen, min Mors Hus og den røde Ko,“ svarede Drengen og blev langt rødere, end selv den røde Ko kunde være.

„Se, se, det er jo ikke saa galt; kan du ogsaa tegne mig?"

Drengen kløede sig i Hovedet, saa' sig længe hjælpeløst omkring og sagde saa:

„Nej, a ka' it'!"

„Hvorfor ikke?"

„Provsten er for stor, her er it' Skidt nok!"

Saa klappede Provsten Drengen paa Hovedet, og da han næste Gang mødte hos ham, gav han sig til at forklare ham Skriften ved at tegne Billeder; dér var en Due, det var den hellige Aand, dér en Krybbe med Jesusbarnet, dér en Stige, som gik til Himmels, og lidt efter lidt forstod den sære Dreng det hele, og han blev konfirmeret

sammen med de andre, hvad ingen nogen Sinde havde troet skulde ske.

Og Provsten søgte at lære ham mere endnu, men saa døde han, og Drengen blev aldrig klogere; men Billederne af Krybben, Duen og Stigen, dem kunde han tegne endnu, og de havde ført ham paa Kirkegulvet; de skulde ogsaa føre ham til Paradisets Port.

Og dér sad han nu, lykkelig og glad, uden Sorg for noget i hele den vide Verden.

Ved Paradisets Port — aa, nej, han var alt i Forstuen og kiggede gjennem Forhænget til det allerhelligste. Havet derude var et eneste skinnende Gulv, ikke af stampet Ler, nej, af friske Fyrrebrædder fra Kjøbmandens Loft; over Gulvet hvælvede sig en mægtig Kuppel, højere end selve Kirkens, og den var tapeseret med det dejligste himmelblaa Tapet, finere end Kromandens — og dér fløj en Maage — nej, det var en Due, den hellige Aand — se bare, hvor den kredsede — nu satte den lige over mod ham — hans Hjærte bankede, han lukkede Øjnene, turde ikke vente, til Duen var helt henne ved ham; men skjønt han klemte Øjelaagene fast til, saa lyste og straalede det dog imod ham, stærkere, stærkere, og han hørte Sang, syntes, han blev løftet op — nu dalede han — det gik hastigere, hastigere — nu standsede han — aa, hvor han stødte sig — han slog Øjnene op, saa' sig bange om — deroppe paa Bakken stod Kromandens Kristian og alle Lejets Børn, de lo, saa det klukkede, og Kromandens Kristian raabte:

„Stødte du dig, Per?"

I et Spring var han oppe, satte langs Klitten; skrigende tog Børnene Flugten.

„Sikke da en Himmelfart!" raabte Kromandens Kristian paa Vejen, og Per standsede, løftede Haanden op og raabte:

„Fy, føj, din slemme Skidteknægt!"

Børnene var standset et Stykke henne.

„Do æ ligegodt ræd," sagde en til Kromandens Søn.

„For ham? Pøj — han ska' trimle jen Gang til!"

Den opløbne Dreng gik et Par Skridt mod Per, der knyttede Hænderne og rystede over hele Kroppen.

„Lad ham være!" raabte en Stemme efter ham.

„Det er ligegodt Skam!" sagde en anden til.

Og Kromandens Kristian standsede, mens Pers Hænder faldt slapt ned, og hans Øjne blev vaade:

„I er ligegodt skikkelige," sagde han i en angerfuld Tone, „kom her, saa skal I se Stads!"

Men ingen af Drengene nærmede sig, Arm i Arm slæntrede de bort, snakkende og leende, mens Per stod ene og forladt tilbage i Klitten.

Saa længe han kunde se dem, fulgte han dem med Øjnene; saa endelig satte han sig ned og gav sig til at lede efter Paradisets Port.

Men den var udvisket, kun en Stump af Stigen stod igjen, og saa gav han sig til at klynke over det. Endelig sprang han op, begyndte at trampe de sidste Stigetrin ud og slæntrede saa med underlige, lange, dinglende Skridt ned mod Havet.

Helt ude, hvor Søerne, bræmmende af Skum, slikkede ind over Sandet, stillede han sig, saa' langt over Havet, pjaskede med sin Stok i Vandet, fulgte en kredsende Maage med Øjnene — en Maage, ja, det var en Maage, ingen Due, al Ting skulde da ogsaa ødelægges for ham. Saa tog han sin Pibe frem, stirrede længe paa den, slængte den mismodig fra sig, skyndte sig igjen i en Fart at tage den op, stoppede den saa og stod midt i det, da der langt henne paa Stranden viste sig en Skikkelse. I Befippelse tabte han Tobakspungen og satte saa, alt hvad strække kunde, op i Klitten.

Først længe efter vovede han sig igjen op paa en Klittop, og dér satte han sig med Øjnene vendte mod Sandødet derinde.

For derfra løftede sig Sky ved Sky, først hvide, blinkende, der hastig og let gled frem gjennem den blaa Luft; han fulgte dem og nikkede til dem, som var det gamle Venner; saa kom andre, tungere, større, hvide og lyse i Bræmmen, der skinnede som Sølv, men i Midten var de mørke og matte som Bly — dem nikkede han ikke til, skjønt han ogsaa kjendte dem, kjendte dem og vidste, at de havde andre i Følge — ja, han vidste det, dér var de, uden Sølvbræm, helt sorte og matte, Bjærg over Bjærg, men endnu var de langt henne, og tungt og træls gik det frem. — Og det begyndte at lufte, over Søen drog et langt bristende Suk, flere fulgte, det blanke Hav krusedes, skjælvede i den første Angst — Vinden blev stærkere, Angsten med,

det gjaldt at flygte for Uvejret, men udefra standsedes de, hver vilde sin Vej, Sø stod mod Sø, brødes, knustes, Skummet stod om dem, det larmede i Havstokken. Men saa med ét blev alt dødstille, Vinden hvislede ikke længere i Marhalmen, hvirvlede ikke længer med Klitsandet, flængede ikke mere i Søernes Skum; de tunge, sorte Skyer stod over Havkanten, Luften blev tung, Søen sort, Klitten graa — et Glimt, et Brag, Regnen piskede og plaskede.

Men gjennem Regnens Fald lød en triumferende Latter, det var Tosseper, der lo; han havde havt Ret, han kjendte det hele saa godt, han vidste, det vilde komme.

Og uden at røre sig, med det røde Haar klasket fast over den fregnede Pande, med det luvslidte Tøj tæt klinet til den magre Krop, lod han Regnen piske over sig; om ham stod en Mur af Vand, men gjennem den glimtede og gnistrede det.

Han lo ad det altsammen, han havde havt Ret, han kjendte det hele.

Længst oppe i Byen laa den fattigste af alle Hytterne. Væggene var revnede og sprukne, hist og her var Leret faldet af, og Hullerne var stoppet med Lyngtørv; Taget var halvt nedskredet, og kun den sidste Rest af Skorstenen stod igjen, det øvrige var i Tidens Løb sunket sammen; et Par Murbrokker laa endnu og tyngede paa Lyngtaget. Vinduerne var smaa og skjæve, det ene hentet fra et Skibsruf, og det var der Jærnstænger for, saa det mindede om et Fængsel, det andet havde kun én Rude, Resten var Klude.

Havde der en Gang været Dørtærskel, var den i alt Fald nu slidt bort, og derfor kunde Sandet frit fyge ind under Halvdøren, som nu stod aaben bag en gammel, krumbøjet Kone med Stav i Haand, faa Haartjavser om den lave Pande, oppustede Kinder, røde Øjne.

Imellem lagde hun Hovedet lidt tilbage, ømmede sig ved det og kiggede saa paaskraa efter de sidste Tordenskyer, som drev bort derude vesterpaa.

Ogsaa de andre Hytters Døre var kommet op. Middagssøvnen var forstyrret, og nu stod Byens Folk og kiggede i Øst og Vest — vilde der komme mere? — var det forbi? — hvad blev det til?

Men det blev ikke til mere, Himlen var atter klar, og

de sidste, sortblaa Skyer drev længere og længere bort, mens Bygerne fjærnere og fjærnere trak deres skraa Regnstrimer langs Søen. Saa brød Solen frem, fængede og funklede i Søen, der gnistrede grøn langs Strandens Sand, blev dybblaa længere til Søs og længst ude sort i sort med den tunge Himmel.

En Regnbue byggedes, funklede og lyste, langt ude tændtes et Glimt, et Drøn døde, og Himlen var helt klar, Søen helt klar, alt Sol, Lys og Farver — hvide Maager, travle Terner, tusinde Blink over Havet, tusinde Blink i Marhalmens bristende Vanddraaber.

Og oppe i Klitten, midt i al denne Herlighed, stod Tossefer, høj og rank, med udspredte Arme, lysende Øjne.

Han ejede det alt, det var hans altsammen — han satte i at skingre og tralle, saa det gjalded.

Saa med ét jog det gjennem ham; han saa', at Solen var langt over Havet, han sang ikke længere, men gav sig til at klynke, mens han skraaede ind ad Byen til:

„Naa, Mor bli'r gal, Mor bli'r gal —"

Saa var han ved Byen, men han slog en stor Kreds uden om den, da han saa', at der var Folk paa Vejen.

Nu var han ved Hytten længst henne; den krumbøjede stod der endnu, det gøs i ham, og næppe havde hun faaet Øje paa ham, før hun løftede sin Stok og gav sig til at true ad ham:

„Hvor har du nu væ't, din Dovendidrik — aa, Gud forbarme sig — se, hvor hans Tøj æ beskidtet — aa — haa, din Skarnsknægt — nu har du faa't dit Tøj helt spoleret — du ska' faa, ska' du — ind med dig!"

„Men — a — kom . . ." klynkede Staklen og rystede over hele Kroppen.

„Hvad siger du — du ska' ha' dine Tamp, dit Skidt, ka' du it' lære, at du ska' holde dig renlig — ind med dig!"

Hun stod med den løftede Stok, han krympede sig sammen og veg tilbage, bødende for sig med Hænderne.

„Ind med sig!"

Stokken susede — han satte i Løb forbi hende, Stokken faldt, han hylede, klagede, græd og sprang saa ind i Stuen — hun fulgte; der lød Skrig og Skraal derinde fra.

„Aa nej — aa nej, ikke slaa Per, ikke slaa stakkels Per!"

Stokken hvinede, Skrigene skar.

„Ska' du være rebelsk, hva', ska' du, hva'?"

„Aa nej, nej, ikke slaa stakkels Per — Mor ska' faa Brændevin —"

„Brændevin — siger du Brændevin, ska' du skylde mig noget paa - skal du —!"

„Stille, Stine!" drønede en Stemme henne fra Døren, men Stine foer fort som en rasende.

„Stille, din galne Satan!" drønede det end højere, og en bred Fiskernæve tog et Krebsetag i hendes Nakke, men nu blev hun helt ustyrlig, slog og sparkede om sig, mens Per listede hen i en Krog og klemte sig fast, angst stirrende om sig.

„Kan du hytte dig?" lød det videre fra ham med Fiskernæven, „eller ska' a gi' mig til at lege med?"

Igjen var Fiskernæven der; nok saa lempelig tog den Stine i Nakken og satte hende ud i fri Luft.

„Her ka' du ta' Pusten, bekjende dine Synder og blive luftet ud for Brændevinen — skam dig noget, dit Skarnsbæst at tage sig saadan af det umælende Skind, som er mislykket for Vorherre. Tror du, at Sognet betaler dig, for at du ska' spolere ham; kom ikke igjen med de Dikkedarier, for én Ting siger jeg dig, Stine, saa kommer a og leger en Kjende med, forstaar du det, din galne Satan?"

Fiskernæven lagde haardt Eftertryk paa de sidste Ord, saa den galne Satan ømmede sig ved det; hendes Øjne gnistrede, hendes Hænder, hele hendes Krop skælvede voldsomt.

Men hun tav, og med Hovedet paa Sned fulgte hun den brede Jens Bilstrand paa Vej.

Inde fra Stuen havde Per spændt lyttet til hvert Ord; hans Øjne havde lyst af Glæde; en kort Tid var Jens Bilstrand endog blevet til Duen, den hellige Aand, som kom for at frelse ham, men saa havde han hørt det om det umælende Skind, og borte var Duen; haabløst, fortvivlet stirrede hans Øjne rundt om.

Saa opdagede han med ét Stines Stok, som hun havde tabt paa Gulvet; han bøjede sig, smilte triumferende, greb den, saa' sig et Øjeblik hjælpeløst om, krummede sig sammen og listede uden Lyd hen til Døren og kiggede gjennem Sprækken. Stine stod endnu, rystende, skælvende, mimrende og stirrede efter Jens Bilstrand — i et Spring

var han forbi hende, svingede Stokken i Luften, udstødte et vildt, skingrende Frydeskrig og styrtede saa, alt hvad han kunde, op imod Klitten.

Hun løb et Par Skridt efter ham, snublede, faldt, vaandede sig, bed i Arrigskab først i en Tot Marhalm, rejste sig saa over Ende, listede en Pægleflaske frem af Lommen, smilede, satte den for Munden og tømte den helt ud.

Saa strakte hun Armene truende mod Himlen, gav sig til at skrige og bande, at de skulde standse Tosseper, og han hørte Skrigene, grebes af Angst — men nej, hun skulde ikke naa ham, ingen skulde naa ham — ingen, han vilde narre hende, narre dem alle — dér, dér laa Havet, i det vilde han narre dem, han vidste, det var Døden, han havde set Strandvaskere, mange Strandvaskere, nu vilde han selv være det — var han død, kunde han ikke mærke Stokken. — Ustandselig, vildt blev han ved at løbe. Vejret var han ved at tabe, han tog sig til Hjærtet — nu var han der strax, blot den sidste Klit — saa Stranden — saa Havet — Døden, ingen Mor Stine mere — ingen Spot — ingen Mennesker — ingen Latter — ingen Stok mere, han havde den selv, den skulde ogsaa dø — han svingede den og lo, saa det skingrede.

Nu var han ved den yderste Klit — der var frit, stort og aabent — Himmel og Hav i ét, saa langt, langt ud, helt ud, hvor Maagerne kredsede og kaldte.

Nu var han over Klitten — nu over Stranden, Søerne sugede imod ham — hans Fod stødte mod noget — han standsede, bukkede sig — Tobakspungen — hans egen Tobakspung, hans eneste Ven — han stod raadvild, knugede Pungen, saa Gummien skreg, stirrede saa over Havet — kløede sig i Hovedet — lod Haanden synke, aabnede for Pungen, snusede til Tobakken — den var tør og god.

Først gav han sig til at smaale — saa til at stoppe Piben.

Og langsomt drev han op i Klitten, tændte Piben, satte sig godt til rette, pustede de blaa Skyer fra sig, straalede over hele Ansigtet og smilede lykkelig og glad.

To Dage var han borte. Nogle Børn mente, at de havde set ham oppe i de søndre Miler, men strax, da han

havde faaet Øje paa dem, satte han af Sted, borte var han, ingen vidste hvor.

Naa, det var jo ikke første Gang, og Herre Gud, han kom saamænd nok igjen, naar han blev sulten.

Saa var den Sorg slukket, og man talte ikke mere om den Ting, der hed Tosseper.

Den første Dag havde det været haardt Vejr, den anden Dag var det stilnet af, og hen imod Aften var det ligefrem Stadsvejr — det vil sige, det mente Lejets Folk, som nu snart skulde til Søs, men der var én, som ikke mente det, og det var Tosseper.

For han havde hele den udslagne Dag ligget oppe i Klitten og set paa sine Skyer, og imellem havde han kigget vesterpaa, som ventede han et eller andet fra den Kant, alt mens han nu og da mumlede noget om, „at den Torden, der gik i æ Hav, den kom igjen paa tredje Daw."

Men endnu var der ikke noget at se eller høre til den samme Torden, Himlen var klar, Søen blank, lysende grønt og blaat saa langt, langt ud.

Det var noget over Middag, og Fiskerne kom en efter en dryssende ned ad Stranden til, én trillende med en Hjulbør, en anden bærende sine Fiskeredskaber paa Nakken. Saa slog de en Snak af, ordnede deres Sager, saa alt kunde være parat ved Aftenstid, kiggede lidt i Øst, lidt i Vest, gumlede paa Skraaen eller tændte Snadden.

Og imens laa Per oppe i Klitten, godt gjemt for dem dernede, som han stadig fulgte med Øjnene.

Saa drev de af; de skulde hjem at kysse Mutter, have en Taar varmt i Livet, trække i Munderingen, slaa en lille Snak af og saa igjen vende Næsen mod Stranden. Jo — Per han kjendte det hele, vidste, hvordan det hele gik til, mangen Gang havde han snydt sig herned fra Mor Stine og moret sig over Snakken.

Men i Dag morede den ham ikke.

Sagtens tænkte han paa den slemme Torden, paa den blodrøde Sol i Gaar Aftes og saa paa de Skyer, som forgangen var gaaet til Havs — Uvejr vilde de bringe — haardt Uvejr, Gud naade de Stakler dernede, de vilde aldrig komme levende fra det, tænkte han — tænkte — naa, kan hænde, at han ikke tænkte saa nøje paa, hvordan det vilde gaa, kan hænde, at han ikke saadan klart kunde holde Tankerne fra hverandre, men i hvert Fald saa laa han nu deroppe

i Klitten saa underlig bange til Sinds og stirrede ud mod Havlinjen.

Saa drog der et Smil over hans Ansigt; kan hænde, han nu tænkte paa, at de Folk dernede havde voldet ham megen Men og Sorg og aldrig nogen glad Time, at de selv, deres Børn, havde spottet, haanet ham — kan hænde, han tænkte det, ihvert Fald smilte han saa sært.

Og det var, ligesom han voxede sig større — han var nu deres Overmand; deres Liv, deres Død laa i hans Haand, Hævn kunde han faa, Hævn over dem, deres Koner, deres Børn —

Ja, kan hænde, han følte det, i hvert Fald haanlo han, saa det skingrede.

Og imens sad han og kradsede med Mor Stines Stav i Sandet, og saa med ét faldt hans Øje paa Krasseriet — Krybben gyngede, Stigen løftede sig, Duen fløj — han blev saa underlig til Sinds; han haanlo ikke mere, hans Øjne blev helt vaade.

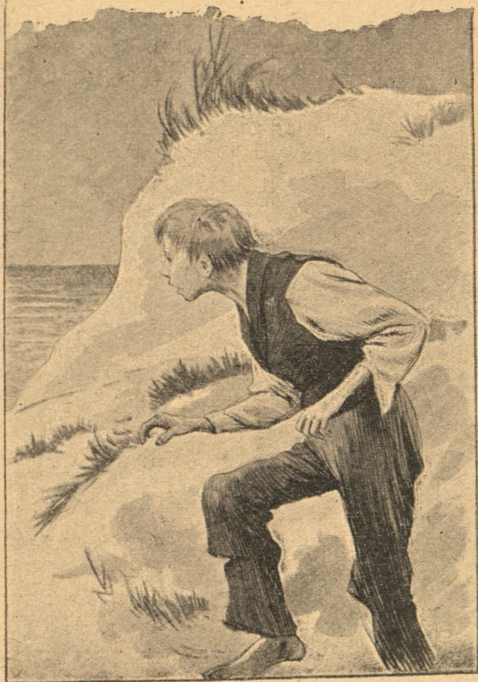
I et Spring var han oppe — hvad skulde han gjøre, hvordan skulde han frelse dem — gaa til dem — nej, nej, — men hvordan da — Solen var alt langt over Havet, Skyggerne begyndte at falde, snart vilde Folkene komme — det var ude med dem — tys — han lyttede — nej, det var ikke dem — ikke dem — men, tys, langt, langt der borte fra fornam han Lyden af en underlig Susen og Summen — han smilte, han havde havt Ret — om en Time vilde Havet rejse sig — om en Time —. Han stirrede hjælpeløst om sig, rev sig i det lange, pjuskede, røde Haar — tegnede Due efter Due, men det hjalp altsammen ikke — saa med ét satte han i Løb ned mod Baadene, tog Tag i dem — vilde hale dem op i Klitten, gjemme dem for Folkene, men Baadene blev staaende, hvor de stod, han sled, han slæbte, han rokkede dem ikke mange Tommer.

Saa gav han sig til at klynke — der var ingen Redning — de skulde dø — de skulde — han sank sammen, stirrede haabløst frem for sig — saa gled et straalende Smil over hans Ansigt -- som besat af Glæde gav han sig til at tralle paa en af sine sære Viser og foer fra Baad til Baad, tog hver en Aaretold, som fandtes, stak dem til sig — sang, saa det skingrede, og løb, alt hvad han kunde, med Haaret og Pjalterne staaende om sig op i Klitten, hvor han lagde sig paa Lur.

Stille laa han; lykkelig følte han sig.

Dér var allerede den første af Folkene, dér den anden, Kvinder og Børn fulgte med; nu var de fleste fra Lejet samlede paa Stranden.

Al Ting blev gjort klart, Søstøvlerne droges paa, Hatten eller Sydvesten trukket godt ned over Ørerne — et sidste Haanddask — et sidste Smask, og Baadene skulde ud.

„Hvor Fanden er Aaretoldene?“ var der saa en, der raabte, og det gav et Sæt i Per.

„Ja—a, hvor Fanden!“ kom det igjen fra forskjellige Kanter.

De stod og saa' forundret paa hverandre.

„De var her jo nyssens!“ sagde en.

„Ja, det er bekræftet!“ sagde flere til.

„Ja, men, hvor Fanden er de nu?“

Der blev en Søgen og Snusen — Per smilte — lige meget hjalp det.

„Hvad er det for Dikkedarier!“ sagde Jens Bilstrand, „her maa jo ha' været noget Slags Tyvepak!“

„Næ—æ—æ— de' er da it' den Slavs Torskepander, at de render med Toldene og la'r Resten i Behold!“

Det kunde der være noget i, var den almindelige Mening, men hvordan hang det da sammen?

Der begyndte at blive Uro blandt Kvindfolkene, og en enkelt af dem hagede sig fast i sin Mand.

„— Sikke da Sludder,“ sagde han, „det er jo fint Vejr —“

„Hva' er 'et, der er Sludder, hva' er 'et med Mette Malene?“ spurgtes der.

„Aa, de' har it' nogen Betydenhed!“

„Jo, de' er justement det, det har!“ raabte Mette Malene, „ka' I da it' begribe, at dette her er it' andet end som Vorherres livsalige Finger!“

Et Par af de unge gav sig til at smaagrine — Per gjorde for Resten det samme.

„I ska' it' grine,“ raabte Mette Malene, „for det er, som a siger, og hver, der vil hytte det Liv, som Vorherre har betroet ham, han gaar it' til Havs i denne Aften, for I ska' se, de' bliver ilde Vejrlig!“

„Sludder!“ raabte flere og kiggede til Søs og til Himmels. „Vejrliget er fint nok, og Fanden staa i dit Prat!“

Der blev almindelig Skændsmaal, nogle vilde til Søs, andre ikke, og de ellers saa sindige Kvinder fik Munden paa Gled, snakkede om Børnene; om den Gang, Vejret sidst slog om, da Kræn Hvidgaard og Søren Hundahl blev derude, og saadan videre, alt mens Per lyttede til, og Mørket begyndte at falde paa.

„Der ka' ligegodt være nogen Ranson i Fruentimmersnakken!“ sagde en.

„Nu firer han!“ raabte en anden, „han er bange for Kvindfolket!“

„Ka' du holde din Kaje!“

„Ska' vi saa gaa op og ta' de Punser, som du blev skyldig i Gaar?“

„Lad gaa — saa drovner vi i Punsen — ha, ha —“

De lo, og lidt efter drev hele Klyngen mod Byen.

Men først trak de Baadene et godt Stykke op i Klitten — saa drev de sidste af — og Per var ene.

Han følte sig saa sært lykkelig; dette her havde gjort ham endnu gladere end selv den bedste Pibe Tobak af Kjøbmandens Melange Nr. 3; han formelig syntes, at han slet ikke var sig selv mere — sig selv, nej, det havde han nok Ret i, de havde jo saagar kaldt ham Vorherre. —

Han fik saadan Lyst til at gaa efter dem og høre, hvordan det videre udfoldede sig — nej, han turde ikke, de vilde fange ham — han skulde nok hytte sig.

Og saa lænede han sig tilbage, saa' med Bedrøvelse, at Tobakspungen var tom, men selv det gjorde ham ikke saa forfærdelig ondt, spejdede saa mod Vest, lyttende efter den sære Larm.

En Times Tid sad han saadan.

Ude i Vest gik Solen ned; i Havlinjen stod den, glødende som Ild, flammende som Blod, over Søen byggede den en gylden Bro — saa slukkedes Baalet, Broen styrtede, Søen blev graa, en Række sorte Skyer skød frem derude, højere, højere, Mørket faldt tæt, Larmen steg, voxede, kom nærmere og nærmere; nu brød det over yderste Revle, nu om anden, nu naaede det Havstokken, det larmede, bragede, Sugsøen drog sig klagende tilbage, mødtes med næste Sø, brødes, knustes og sank sydende sammen.

Et blaagrønt Lyn tændtes, lyste over Sø og Klit, et mægtigt Stormtag knugede Per tilbage, Skum og Sand stod om ham, piskede af Sted, frem, frem, ind over Land, hvinende, hvislende.

Men Per lo, han havde havt Ret — havde havt Ret — hvad sagde de nu monstro derinde paa Kroen? — han kunde ikke styre sig mere; han maatte derhen — han kunde jo blot staa og lytte udenfor.

Regnen begyndte at piske, Vejret og Vinden havde han paa Ryggen, fort gik det — nu var han der — det lyste lunt derinde fra, mange Stemmer lød ud til ham. Nu var det Jens Bilstrand, der talte:

„... Saa var der dog ligegodt Ranson i Fruentimmernes Snak," sagde han tilsidst.

„Det var der!" raabte flere Stemmer, „de skal desangaaende leve, deres Skaal!"

Per hørte Kaffekopperne blive stødt mod hverandre, fornam gjennem Vinduessprækken en liflig Duft af Rom,

Brændevin og af Kjøbmandens Melange Nr. 3 — han rystede over hele Kroppen, Vinden pressede ham fast op til Muren; han var vaad til Skindet.

„Men la' os heller it' glemme, at de ene ha'de Røsten," sagde en alvorlig Stemme.

„Ja, de' havde de'", raabte flere, „de kunde bruge Kajen!"

„Stille!" raabte den alvorlige Stemme, „de var bare et Slags Redskab, forstaar I; men Toldene, ser I, dem har, ligervis som Mette Malene sagde, ingen menneskelig Magt taget og forborget."

Der blev Larm og Klirren af Kaffekopperne, og nogle Stemmer raabte:

„Hvem har da taget dem, hva' — hvem?"

Døren sprang op, Tosseper stod midt i den; han raabte:

„Det har a!"

„Du?"

„Du—u, Tosseper, har du — ha—ha—ha!"

Latter og Larm paa alle Kanter, mens Per stod stiv som en Støtte, forpjusket og ynkelig.

Men ved Latteren forsvandt det ynkelige; det var, som tændtes der en ny, stærk Ild i hans Blik, og han raabte med en Stemme, der fik dem alle til at tie:

„Ja, det har a — her er de!"

Og han rev Aaretoldene op af Lommen og hev dem fra sig rundt i Stuen.

Der var blevet ganske stille derinde, undrende saa' de paa hverandre.

„Der har I Vorherre!" sagde en.

„Stille!" tordnede Jens Vilstrand og slog Næven i Bordet, „det er kanske ham, vi kan takke for Livet!"

Per var nær ved at synke i Knæ; han skælvede over hele Kroppen.

„Kom hid, Per, og faa dig en Puns!"

— Han sad mellem dem og sluprede graadig Kaffen og Brændevinen i sig.

„Men, hvordan hittede du paa 'et?" spurgte Jens.

„A kjendte paa Forhaand, at de' vilde slaa om, og saa ..."

„Og saa tog du Toldene, eftersom du vidste, vi Torskepander vilde grine dig ud, naar du var kommet sigende med det?"

Per nikkede.

„Saa er du, min Salighed, ogsaa den klogeste Karl i Byen — du sku' ha' Medaljen, sku' du, og du sku' ha' Puns, sku' du — men, hva' er 'et, du glaner saa langt

efter? Er der noget, du har Lyst paa; frem med det, du ska' da ha' noget for Ulejligheden!"

Per tav.

„Naa, frem med 'et!"

„Ja—a, ska' Per ha' noget, saa vilde han da saa svært gærne ha' en Pibe Tobak."

„En Pibe Tobak, ha—ha— her, her, gamle Kammerat!"

Per stoppede, tændte, blev gladere og gladere —

„Nu vil a til Huse og tampe Stine!" sagde han med ét og foer op.

Der blev en Latter, men saa sprang den brede Jens Vilstrand op og sagde:

„Folk, I kjender Stine; hun er et Svin, I kjender Per, han er en Stadskarl, og tosset er han Fanden ikke, naar han kan udspekulere paa den Vis som nyssens. Per flytter fra Stine og ind til vort, ja, han gjør — hva' siger du til det, Per?"

Per stirrede først forvirret om sig, som forstod han ikke Meningen, men da han saa' den samme Næve, som forgangen Dag havde taget Krebsetaget i Stines Nakke, saa straalede hans Øjne med ét, og han greb den, knugede den, mens Taarerne brast frem over hans Kinder.

„Ingen Tuden, min Gut, nu er Bedrøveligheden til en Side — og ser I, — I, som har kjendt ham, den gamle Provst, I véd ogsaa, det var en honnet Mand i alle Maader, og han har selv med sin egen livagtige Mund berettet til mig, Jens Vilstrand, at der var Tømmer i ham der, naar det bare blev splidset sammen paa den rette, tilbørlige Manér — og Tømmer er der, forstaar I; vi har været at regne for nogle krakilske Vakanaler mod ham, men han har været en Stadskarl mod os, lad os aldrig glemme det, og den, der glemmer det, ham ska' a ta' mig a' —" han holdt inde, sugende Vejret til sig — Der var dødsstille i Stuen; udenfor hvinede Stormen, fra Havet drønede og bragede det — „Ja, læg Øret til, Folk, kan I fornemme Pustet, Gud naade hver, der er paa Søen i Nat, og Gud lønne ham — ham, der stjal vores Aaretolde — op med jer — hans Skaal — Per leve!"

„Han leve!"

De faste Hurraer blandede sig med Larmen derude, et Lyn gnistrede, et Brag drønede.

„Det er Vorherre, som siger Amen," sagde den alvorlige Stemme.

„Det er 'et," lagde Jens Vilstrand til, „og det er der Mening i!"

En Sypige Pintsemorgen.

(Efter Wenzel Tornøes Maleri).

Er man ikke naaet at komme i det nye Sommertøj til Store Bededag eller Kristi Himmelfartsdag, saa er det en given Sag, at man allenfals maa have sine nye Klæder til Pintse, og paa ingen Tid af Aaret har Skrædermestere og Sypiger mere travlt.

Det kan endda gaa an for Skrædderne, der have Svende og andre Medhjælpere; men for en stakkels Sypige er det en drøj Tid, og Lampen under Kvistværelsets skraa

Tag maa brænde, indtil dens Skær blander sig med Sommermorgenens Lys, der strømmer ind gjennem Vinduet.

Den unge Pige er bukket under for Trætheden; Arbejdet er sunket ned i hendes Skjød, og hun er falden i Søvn. Hun drømmer, at hun selv er klædt i den pyntelige Kjole, der skal være færdig til første Pintsedagsmorgen, og at hun er ude paa Pintsetur med sine unge Veninder. Hun møder den kjønne Kommis, som hun kjender fra Modemagasinet, hun arbejder for; de følges ad, og de lægger Vejen gjennem den nylig udsprungne Skov, hvor Løvet hvælver sig friskt og ungt over deres Hoveder. Han taler fine og kjærlige Ord til hende, og hun kan se paa hans Øjne, at han mener det ærligt. Og de gaar videre — ned mod Sundet, der ligger blankt og stille foran dem. Hun synes, at den unge, kjønne Kommis spørger hende, om hun vil give ham sin Tro, blive hans for hele Livet — hans Hustru. Men hun er ikke vis paa, at hun hører rigtigt. Thi Søen derude begynder pludselig at tale med; Bølgerne bryder ind mod Stranden, og der lyder en Mumlen, som bliver stærkere og stærkere.

Hun farer pludselig op. Hun staar ikke nede ved Sundet, og den kjønne Kommis er der ikke. Hun sidder i sit Kvistværelse foran Arbejdsbordet, med Lampen og Symaskinen, og Dagslyset skinner ind gjennem Vinduet. Udenfor ruller en Vogn forbi, hen over Gadens Brosten; det er Støjen, som har vækket hende. Hun ser forskrækket paa Arbejdet, der hviler i hendes Skjød. En hel Time har hun sovet! Og Frøkenen, der venter paa sin nye Kjole!

Det er allerede Pintsemorgen. — —

Tankekorn.

Kast ikke en Sten i den Kilde, du har drukket af.

* * *

Man spurgte en lille, fremmelig Dreng, om han troede, at det var værst at støde en andens Følelser eller hans Finger. „Hans Følelser," varede Drengen. „Det er rigtigt," svarede den ældre; „men hvorfor mener du, at det er værre at støde hans Følelser?" — „Fordi man ikke kan binde en Klud om dem saaledes som om Fingeren."

* * *

En Mand med en Slæde.

En Nytaarsfortælling af Vilh. Hom.

(Illustreret af Paul Steffensen.)

Aarets næstsidste Aften var kommen og laa, tung og graa, over Kjøbstadens Gader. De fleste af Lygterne var allerede slukkede; i hele den Gade, hvor Posthuset laa, brændte kun een, og den sad lige udenfor Postmesterens Vinduer. Som den aldeles ikke var i Tvivl om, hvori dens Opgave her i Verden bestod, kastede den hele sin Formue af Lys ned over det røde, kongelige Skilt med Posthornet paa, gjorde dertil et hæderligt, men ikke videre vellykket Forsøg paa at sende en Smule Gjenskin tværs over Gaden til et andet, i Form og Farve tilsvarende Skilt, der tilhørte Byens kongelige Toldkontor, og fik endda saa meget Lys tilovers, at den kunde liste et Par Straaler ind bag Rullegardinet i den lille Hjørnestue, hvor Postmesterens unge Datter, Frøken Valborg, boede.

Hun havde forlængst slukket Lyset paa sit Toiletbord; endnu sov hun dog ikke, men laa og stirrede paa Lysstriben, der dirrede oppe under Loftet, medens hendes Tanker syslede med Aaret, der var gaaet, med det nye, som skulde komme, og med hvad det nu vilde bringe.

Ja, lutter Lykke har man jo ikke Lov til at vente sig, men i en lille Krog af hendes Hjærte laa der en lønlig

Glæde og ulmede; hun vilde egentlig ikke rigtig vedkjende sig den, og dog var det, ligesom den stadig vilde frem og gjøre sig gjældende. Mo'rmo'r sagde rigtignok, at naar man glædede sig til noget i denne Verden, skulde det til syvende og sidst nok passe, at der kom en Mand med en Slæde i Vejen; men saa kunde man jo aldrig glæde sig til noget, og det vil man dog helst, naar man er tyve Aar og ikke tre og firs som Bedstemoder, der tillige var baade tunghør og nærsynet.

Saa mange brogede Billeder, der dog kan komme og dukke op, naar man saaledes ligger og tænker paa svundne Tider! Der stod hun som lille Pige nede i Haven under Træet med de spanske Kirsebær, medens Toldkontrollørens Otto stod oppe paa Stigen og hvert Øjeblik kastede en Haandfuld af de store, gule Bær ned i hendes Forklæde. Han var saadan en morsom, lang, opløben Dreng den Gang! Hun saa' endnu hans lange Ben svæve i Luften, medens Hoved og Overkrop var forsvundne deroppe mellem Træets tætte Løv. Saa en Gang imellem, naar han havde faaet fat i nogle, som Stærene havde været i Lav med — og det var netop Tegn paa, at de var rigtig modne — stak han sit lokkede Hoved med de kjønne, brune Øjne frem imellem Grenene og spurgte hende, hvordan de smagte. Der var for Resten ogsaa Tider, hvor han kunde være rigtig uvorn og drille hende; hun huskede nok, at han en Gang i et overilet Øjeblik havde erklæret, at „alle Tøser var noget rigtigt Kram“, og saa havde hun sagt, at han bare skulde gaa sin Vej og aldrig bryde sig om at kommme herover mere.

Men da han saa var bleven Student og kom herud i Ferierne, og hun selv var bleven større og fornuftigere, havde han altid været saa god og elskværdig. Hun glemte aldrig, sidst hun var sammen med ham — det var paa det Bal i Fjor hos Konsul Bruuns, hvor han kom og overrakte hende to dejlige, gule Roser, fordi hun en Gang havde sagt, at hun holdt saa meget af gule Roser. Og det, skjønt det var midt i Februar! Hun havde dem da ogsaa endnu, gjemte dem som en Helligdom i en Æske i Toiletbordsskuffen.

Tænk, at han nu var juridisk Kandidat med første Karakter! . . . . Jo, det kunde ikke nægtes, at hun glædede sig til at se ham i Morgen Aften, naar han kom til Byen; han skulde jo herover med Toldkontrolløren, der plejede at drikke det nye Aar ind hos sin gamle Ven, hendes Fader. — —

Naa, det var nok bedst at se at komme til at sove; Klokken var vist snart tolv.

— — Om det virkelig havde været Faders Mening, da han havde sagt, at Otto nu havde alle Betingelser for at blive Kammerjunker? Hvem kunde vide — han kom jo i de bedste Kredse inde i Byen . . . . havde maaske allerede bestemt sig for en eller anden adelig Frøken. — — —

Valborg blev saa underlig beklemt ved den Tanke.

Nej, hvor det piskede paa Ruderne! Var det Regn? Eller Sne? Hun strakte Armen ud og trak Gardinet lidt til Side. Jo, det sneede rigtignok godt — det var nok Fygevejr; der laa allerede et helt tykt Lag paa Lygten derude. Det var nok den Sne, vi skulde havt til Jul i Stedet for det kjedelige Graavejr og Søleføre. — —

Saa slog Klokken tolv, og lidt efter sov Frøken Valborg.

— — — — — — — — — — — — — — — —

„Det Tog kom da igjennem, men om det næste gjør det, det bliver nok et Spørgsmaal," mente Postmesteren den følgende Formiddag ved Frokosten. „I skal se, de bliver nok som sædvanlig hængende ved Borup, saadan som det bliver ved med at fyge."

„Tror du virkelig, Fader?" spurgte Valborg i en Tone, der skulde være ligegyldig, men hvis Klang fik hendes Mama til at kaste et lønligt, iagttagende Blik hen paa hende.

„Ja, det kan du stole paa. Det er forbavsende, hvad der er falden af Sne i Nat."

„Hvad er det, din Fader siger, min Pige?" spurgte Bedstemoder.

„Aa, vi taler om Vejret, Mo'rmo'r. Fader mener ikke, de kan føre Togene igennem."

„Ja, hvad sagde jeg Juleaften? Gaasekroget, det lovede ikke bedre," sagde Bedstemoder hovedrystende og satte Peberbøssen fra sig midt i Smørret.

Postmesteren gik ned paa Kontoret, tændte sin lange Pibe og stillede sig ved Vinduet. Udenfor hvirvlede Sneen fremdeles ned og lagde sig som bløde, hvide Hynder over Gadens toppede Brosten. Lidt efter kom hans gamle Ven, Toldkontrolløren, til Syne ovre i sit Vindue, og de to guldtressede Herrer nikkede til hinanden og rystede paa de graa Hoveder — der var ikke Tegn til, at der skulde blive det mindste at bestille for nogen af dem i Dag.

Der var koldt endnu paa Kontoret; Varmen vilde ikke rigtig forslaa i Dag. Mama havde det heller ikke for godt; hun vimsede ud og ind for at tilse Pigerne; snart var hun i Køkken og snart i Fadebur, hvis hun da ikke tilfældig stod paa Hovedet inde i Skabeværelset for at lede Dækketøj frem. Men inde i Dagligstuen var der lunt og hyggeligt; der sad Bedstemoder paa sin „Forhøjning" ved Vinduet og strikkede. Hvert Øjeblik tabte den gamle Dame en Maske; saa maatte Valborg være ved Haanden og tage den op for hende. Der var en underlig nervøs Uro over hende i Dag. Aa, nu havde hun jo rent glemt at lægge Brød ud til Spurvene; hun aabnede Vinduet til Gaarden inde i Spisestuen og fejede Sneen bort fra Brættet derudenfor. Uha, for en Kulde der kom ind! Der gik en Mand nede og skuffede Gange fra Køkkentrappen til Porten og fra Porten til Vognskuret; det var gamle Lars, som kunde rose sig af at have baaret Frøken Valborg paa sine Arme, og af hvem Otto i sine Drengeaar havde ladet sig belære i mangehaande nyttige Videnskaber.

„Naa, Lars, hvordan gaar det med Sneen? Tror De, der bliver Togstandsning i Dag?"

„Ja Kors, lille Frøken, det bli'er nok ikke andet," mente Lars med et velvilligt Nik op til den unge Pige.

Nej, det blev nok ikke andet. Hun lukkede Vinduet igjen og satte sig til at sy. Hvert Øjeblik saa' hun op til Uret, nikkede til Bedstemoder, naar der kom en Bemærkning om det græsselige Vejr, og faldt for en Stund i Tanker. Det sneede, som var det forud bestemt paa, at Byen skulde være begravet inden Aften.

For hver Time, der gik, var det, som om den lille Lue derinde i Hjærtet blev mindre og mindre; tilsidst var den kun en ganske lille Gnist, der truede med at blive helt borte i Asken.

Middagstoget kom naturligvis ikke igjennem. Og da Klokken var syv, stillede Toldkontrolløren — alene, for nu var det sikkert, at der ikke kom noget Tog den Dag.

„Det var da kjedeligt, at vi ikke fik Deres Søn herud i Dag!" sagde Mama deltagende.

„Han? Nej den Fyr er nok anderswo engagirt!" lo Kontrolløren. „Vil De bare se et Brev, jeg fik i Morges, eller et Kort var det jo da — vi spørger nok snart nyt fra den Kant, om jeg forstaar det rigtig."

Valborg, som var ved at lægge Dugen paa inde i Spisestuen, drejede Hovedet med et spændt Udtryk.

„Hvad er det, Kontrolløren siger?“ hviskede Bedstemoder.

„Aa, det er vist om .... Vejret,“ raabte Valborg hende ind i Øret.

„Ja, hvad sagde jeg? Gaasekroget, det slaar aldrig fejl!“ triumferede den gamle.

Postmesterfruen havde faaet fat i Kortet, som hun gjennemløb med en overrasket Mine. Frøken Valborg fik tilfældig et Ærinde ind i Dagligstuen.

„Ja, lad os høre, hvad De kan faa ud af det, lille Frøken!“ smiskede Kontrolløren og rakte den unge Pige Skrivelsen. Det var et af de moderne Lykønskningskort. Paa Forsiden stod et „Glædeligt Nytaar“ med Sølvbogstaver, og paa Bagsiden et Par Linier, skrevne i Hast.

Der stod:

„Du skal ikke vente mig! Det er den lille, vingede Gud, der kalder — er han mig god, bliver jeg det lykkeligste Menneske under Solen, og saa skal du høre fra mig en af de nærmeste Dage.

Din hengivne
Otto.“

„Jeg mener nu, han er ved at gjøre Dumheder!“ sagde Kontrolløren, da han af Valborgs Miner ikke kunde faa Besked om, hvad hun tænkte.

„Aa, Deres Søn er jo en fornuftig, ung Mand ....“ indskød Fru Postmesterinden.

„Ja, han veed nok, hvad han gjør; han har Ben i Næsen,“ lo hendes Ægtefælle og tog Skakbrættet frem.

„Men saadan uden videre sende Afbud og saa stikke af, Gud ved hvorhen ....“ brummede Tolderen.

Valborg sagde ikke et Ord. Hun var bleven blussende rød. Men snart efter blev de runde Kinder ganske hvide, og med et Udtryk af Trods, der egentlig slet ikke klædte hendes søde, lille Ansigt saa ilde, gjorde hun omkring og forlod Stuen.

Bordet var blevet dækket uden hendes Hjælp. Da man allerede havde sat sig til Rette omkring det, og Valborg endnu ikke var kommen tilbage, gik hendes Moder ind i den lille Hjørnestue. Der sad Valborg ved Vinduet og stirrede ud; Lyset fra Lygten derude faldt paa et Par vaade, forgrædte Kinder.

Varsomt lagde Postmesterfruen sin Haand paa hendes Hoved og saa' hende ind i de taarefyldte Øjne. „Saa, saa, min lille Pige!" det var alt, hvad hun sagde — hun forstod. Tørrede derpaa lempelig Graaden bort, tog den modstræbende Pige om Livet og fik hende med sig ind.

Et Par Timer senere.

Lampen med den røde Skærm spredte sit varme, dæmpede Lys over den lune, hyggelige Stue. Kontrolløren havde for anden Gang gjort Postmesteren „mat", og nu sad de to Herrer i Sofaen og opfriskede gamle Minder, medens Da=

merne havde slaaet sig ned i den anden Ende af Stuen, Valborg og Mama ved et Haandarbejde, Bedstemoder i den brede Lænestol, hvor hun fik sig et lille Blund.

Hvad var det? Piskesmæld og Bjældeklang! Der strøg en Slæde i susende Fart ned ad Gaden og holdt med et Ryk udenfor Posthuset.

„Naa, endelig — Posten!" raabte Postmesteren og sprang til Vinduet. Men det var dog ikke Posten den Gang. Det var En, der tog Trappen i tre Spring, slængte Kappen fra sig ude i Entreen og et Øjeblik efter stod i Døren, rødkindet af Kulde og med Sne i Skæget.

„God Aften," hilste han, „og glædeligt Nytaar!"

„Hvad Pokker, Otto — er det dig?" raabte Kontrolløren og sprang forundret op. „Hvor kommer du fra?"

„Fra Borup," svarede den unge Mand, hvis Øjne hurtig søgte hen imod Damerne, der nu ogsaa rejste sig. „Vi kjørte jo fast," vedblev han, idet han skyndte sig over at hilse paa dem — Vinterkulden laa ligesom en hel Kappe om ham, men i Blik og Stemme var der Varme nok. „Toget skulde tilbage igjen, men saa kom der en Mand med en Slæde —" det gav et lille Sæt i Valborg — „og ham fik jeg for gode Ord og Betaling til at kjøre mig hertil. Det gik ikke videre rask; jeg har kjørt i halvfemte Time."

„Og kom dog før den kongelige Post!" raabte Postmesteren, „det kalder jeg godt skuldret!"

Kontrolløren rømmede sig.

„Jamen hør, Højstærede, jeg mente, at du ikke kom herud . . . ."

„Jeg skrev da: saafremt det lod sig gjøre . . . ."

„Hvadbehager? Vil du da ikke forklare mig — dette her Kort . . . ."

„Det Kort? Det —" han stirrede med et Udtryk af den yderste Forbavselse paa sin egen Haandskrift — „jamen, kjære Fader, det var jo slet ikke til dig, det var . . . ."

„Var det ikke til mig? Nej hør nu, lille Otto, maaske du saa vil være saa venlig at sige mig — —"

Havde Kandidaten nylig været rød af Kulde, var det saavist ikke Kulde, der nu fik hans Kinder til at blusse. Han vendte og drejede Kortet, der paa en irriterende Maade med sort paa hvidt modsagde hans Ord.

„Jo, nu tror jeg nok, jeg forstaar det!" kom det endelig. „Jeg skrev i Aftes nogle forskjellige Nytaarskort, deriblandt

et til dig — de andre var til et Par gode Venner. Og saa maa jeg vel have forbyttet to af dem og lagt dem i de gale Konvolutter, saa det, du skulde have, er gaaet til Fyen, og det, der var bestemt for ham i Fyen . . . ."

„Naa saaledes! Men hvad er det da for noget Tøjeri, du har skrevet her om den lille . . . ."

„Ja det . . . ."

Det fik man paa dette Tidspunkt ikke mere at vide om, for nu kom Damerne til og gav deres Besyv med.

„Saa maa De jo være helt forkommen af Kulde," mente Frøken Valborg med et saa deltagende Blik, at Kandidaten ikke kunde lade være med at gribe hendes lille, varme Haand mellem begge sine, medens et umaadelig taknemmeligt Smil lyste over hans kjønne Ansigt.

„Aa, med mig har det slet ingen Nød; jeg har siddet baade lunt og godt. Det er værre med disse her — jeg er bange, de ikke har kunnet taale det fuldt saa godt," svarede han og fremtog en lille Kasse, hvori der laa en prægtig Buket gule Roser, halvt skjulte under et Slør af Venushaar. „Hvis De vil gjøre mig den Glæde at modtage dem . . . . jeg ved, De holder af gule Roser!"

„Aa mange, mange Tak, det er virkelig alt for meget," svarede Valborg — nu var det hendes Tur at blive rød.

„Saa var det det Glas Punsch, lille Mo'er — ja De ved nok, vi er saa gammeldags herude i Provinsen, og De trænger til at faa noget at varme Dem paa, unge Mand!" sagde Postmesteren hjærtelig og klappede ham paa Skulderen. „Aa, lille Valborg, tag og væk Bedstemoder, for nu skal vi Skam snart . . . . Kom nu her, Tolder, og faa et Glas!"

Postmesteren raadførte sig hvert halve Minut med sit Kronometer, der selvfølgelig viste kongelig dansk Posttid, skjønt Kontrolløren forsikrede, at det gik trekvart Minut for stærkt, i hvilken Anledning der udspandt sig en lille venskabelig Strid mellem de to gamle Herrer.

Bam, bam, bam, bam . . . .

Det var Uret inde i Spisestuen, der begyndte at slaa tolv.

„Glædeligt Nytaar!" raabte Postmesteren med en Tordenstemme, der fik Bedstemoder til at gjøre et Hop i Stolen. „Skaal! lille Mo'er, og glædeligt Nytaar allesammen! Og nu vil vi drikke et Glas for de unge, for den Slægt, der nu staar for Tur at rykke frem og tage Arv efter os gamle, og den Skaal skal De modtage, min flinke, unge

Ven. De har allerede viist, hvad De duer til, og hvis De slægter Deres Fader, min gamle, brave Ven, paa, saa svarer jeg for Resten. Ungdommen, den har Haabet, og den har Modet, og den skal have een Ting til, nemlig Kjærligheden. Gid vor Ungdom aldrig maa savne den, Kjærlighed til vort dyrebare Fædreland, Kjærlighed til sine Medmennesker, og først og fremmest Kjærlighed til Vorherre — saa gaar det altsammen af sig selv. Skaal, I unge derovre, og alt mulig godt i det nye Aar!"

Der kunde muligvis være et og andet, som det skortede Otto paa, men saa' man paa ham i dette Øjeblik, var man sikker paa, at een Ting savnede han ikke, og det var Kjærlighed.

Og Valborg? Hun slog sine kjønne, blaa Øjne ned, men i Hjærtet, dèr blussede nu en Glædeslue, som baade varmede og lyste.

Nytaarsdag oprandt med let Frost, med klar Himmel og straalende Sol. Nede i Gaarden holdt Byens fineste Kane og ventede; gamle Lars stod og snakkede godt for den brune Hoppe, til de var færdige med Frokosten deroppe. saa kom Frøken Valborg ned, hyllet i sin fine Pelskaabe og med et Ansigt saa fornøjet, som havde hun taget Forskud paa al den Lykke, det nye Aar vilde bringe hende. Og bagefter hende kom Otto, saa sund og glad at se til som en lykkelig Brudgom. Han fik hende puttet ind i Kanen, sprang selv op bagpaa, slog et vældigt Knald med Pisken, og saa gik det i strygende Fart ud ad Porten.

„Ja, der er mange, der er daal'ere end han, Otto, til at kjøre!" nikkede Lars bifaldende — Han havde jo selv været hans Læremester.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Ude i Skoven, som Landevejen skar sig igjennem, laa Sneen til begge Sider som en Mur af det hvideste Marmor; Solen lagde sit gyldne Skær over Kanterne, der tindrede og gnistrede af tusinde smaa Krystalstjærner, og Skyggerne laa saa bløde og blaa, at det var helt velgjørende at lade Øjnene hvile paa dem. Og oppe over Hovedet hang

Grenene bøjede under deres hvide Byrde; en Gang imellem rystede de lidt af den ned for at vise, at de ogsaa kunde lade det sne, naar de havde Lyst.

Saa prustede den brune og rystede paa Hovedet, saa Klokkerne klirrede igjennem Stilheden, og saa løb den endnu raskere til.

„Prr — —!"

Der var noget i Ulave ved Seletøjet. Rask sprang Otto af og fik det bragt i Orden igjen med en Lethed, der viste, at han ikke havde glemt sin Børnelærdom over sit Brødstudium. Samtidig maatte han nytte Lejligheden til at forvisse sig om, at hans Dame sad rigtig lunt og godt,

og det hjalp ikke, at hun leende forsikrede, at hun befandt sig som i en dunforet Fuglerede — han glattede paa Skindtæppet og hyllede hende i Pelsen, saa at der slet ikke stak andet ud af den, end et Par straalende, blaa Øjne og en Mund, saa lille, saa rød og saa varm, at han med sin bedste Vilje ikke kunde faa Øjnene fra den.

Og paa én Gang maa han være kommen i Tanker om noget, han absolut maatte have sagt hende lige med det samme, for han bøjede sig ned over det lille, smilende Ansigt og hviskede hende noget i Øret, ganske sagte, og det skjønt der i en Fjerdingvejs Afstand ikke var en Kat, der kunde have hørt det.

Ganske vist stod den brune og drejede idelig Hovedet, idet den spidsede de lange Øren og lyttede paa en meget udelikat Maade, men sikkert er det, at den ikke opfangede det mindste af, hvad de to havde at sige hinanden. Og det var nok ikke saa lidt endda.

De kom en Smule for sent hjem til Middagen den Dag. Bedstemoder mente, der maatte absolut være kommen noget i Vejen.

Hvad der for saa vidt ogsaa var. Det var — en Mand med en Slæde!

Tankekorn.

Hvis et Menneske narrer dig én Gang, saa bebrejd ham det; hvis han gjør det anden Gang, saa kan du rette Bebrejdelsen mod dig selv.

* * *

Vær forsigtig overfor den Føde, der frister dig til at spise, naar du ikke længer er sulten, men vær endnu mere forsigtig overfor den Drik, der frister dig til at drikke, naar du ikke længer er tørstig.

* * *

Det er meget farligt for et Menneske at finde et Sted, hvor det er ham behageligere at være end i hans Hjem.

* * *

Det tilfredse Menneske er aldrig fattig; det utilfredse aldrig rig.

* * *

Vagtparaden trækker op paa Amalienborg.

(Efter Erik Henningsens Maleri).

Vagtparaden trækker op! —

Det er Vintervejr med Sne paa Tagene og paa den store Plads, men det hindrer ikke Godtfolk i at blive staaende og høre paa den livlig klingende Militærmusik. Endogsaa den gamle Kavaler, der holder sin Tjener under Armen, standser ved Hjørnet af Palæet for at se Fodgarden drage forbi.

Der kommer de med den ranke Tambourmajor i Spidsen — og en letbenet Flok Ungdom som Fortrup. Den gamle Mo'erlille bliver staaende midt ude i Sneen, og Slagtersvenden gjør Holdt med sit Trug under Armen. Det er et Stykke kjøbenhavnsk Folkeliv, som Kunstneren har gjengivet med ligesaa træffende Karakteristik som fornøjeligt Lune.

Scenen gjentager sig hver Middag Kl. 12, naar Kongen opholder sig paa Amalienborg; men den synes dog aldrig at tabe sin Tillokkelse for Publikum. Hvad enten det er Vinterkulde eller sølet Efteraarsføre, samler der sig altid en talrig Flok, som overværer Vagternes Afløsning, hører paa Fanemarschen og derefter paa de Musikstykker, som Gardens Musikkorps giver til Bedste. Og det er tilmed fortræffelig Musik, udført af udmærkede Blæsere. En kjøn Foraars- eller Vinterdag, naar Tonerne lyder hen over Amalienborg Plads og smælder tilbage fra Palæernes Mure, er det en sand Fornøjelse at overvære Vagtparaden. Kun Skade, at den varer saa kort, næppe stort mere end en Snes Minuter. Saa er Herligheden forbi. Gardisterne marschere bort, Folkemængden forsvinder; den gamle Kavaler, som holder sin Tjener under Armen, Mo'erlillen, med Galoskerne og Paraplyen, og Slagtersvenden med sit Trug fortsætte deres Vej, og Amalienborg Plads ligger atter i sin vanlige, fornemme Ro.

Vagtparaden trækker op paa Amalienborg. (Efter Erik Henningsens Maleri).

Hvordan Antonio vilde narre Vorherre.

En Historie af **Vilhelm Østergaard.**

Illustreret af Alfred Schmidt.

Det havde i lang Tid ærgret Antonio, at hans Nabo Luigi havde to velfodrede og velplejede Mulæsler, medens han selv kun ejede et ynkeligt magert og gammelt Dyr, der knapt længer var i Stand til at trække hans Kærre, naar han fra Landsbyen Biacesa begav sig med Frugt- og Grøntsager til Markedet i Riva eller Arco. Han kunde pynte dette Muldyr, saa meget han vilde, med fine, røde Kvaster i Panden og strigle dets Hud, indtil Sveden perlede ned ad ham selv — lige magert og ynkeligt saa' hans Æsel dog ud. Og hvad mere var: den Dag kunde ikke være fjærn, da Æslet „Amico" vilde være saa gammelt og udslidt, at det ikke længere kunde gjøre Tjeneste. Hvad skulde der saa blive af ham, Antonio, af hans gamle Moder og af hans Giftermaalsplaner med den kjønne Marina?

Kjøbe sig et nyt Mulæsel kunde der ikke være Tale om. Saa mange Penge fik han ikke sparet sammen de første fem Aar. Hvad han fortjente, kunde til Nød være nok til det nødtørftige daglige Udkomme for ham og hans Moder og til Sparepenge for et forestaaende Indkjøb af to smaa, sorte Grise, der skulde forøge Værdien af hans Hus, hvilket Marinas Forældre havde stillet som en uafviselig Betingelse for, at han fik Lov til at gifte sig med Pigebarnet. —

Og saa var der Naboen, Luigi! Han havde to unge og kraftige Mulæsler og fire sorte Grise, og han havde allerede holdt Bryllup med Laurentia, og der var ingen, som forlangte, at han skulde lægge sig endnu to Grise til. Luigi ejede allerede al den Herlighed, som et Menneske kunde ønske sig her paa Jorden: en smuk Kone, to Mulæsler og fire Grise. Men derimod maatte han, Antonio, hver Torvedag trække til Marked med et gammelt, bovlamt Æsel, der gjorde ham Vejen dobbelt lang og for det meste var Skyld i, at han først naaede Torvet i Arco, naar den bedste Handel var forbi. Han maatte opsætte sit Bryllup med den kjønne Marina fra Uge til Uge og fra Maaned til Maaned, fordi der endnu ikke var blevet Raad til at kjøbe de to Grise, og han maatte risikere, at en anden Frier løb bort med Marina; thi hun havde endnu ikke givet ham sit Ja; men det var kun hendes Forældre, med hvem han betingelsesvis var bleven enig. Der var tilmed en langbenet Fyr, Landsbyens Gensdarm, Cesario, der truede med at komme ham i Forkjøbet.

Antonio ærgrede sig, saa han var nær ved at blive ligesaa mager som sit Æsel. Og paa samme Tid brød han sin Hjærne for at finde en rimelig Udvej af den vanskelige Stilling, hvori han befandt sig. Dette Bryderi tog ligesaa meget paa ham som selve Ærgrelsen; thi synderlig kløgtig havde han aldrig været; det vidste han godt selv. Hans gamle Moder rystede paa Hovedet, hver Gang hun lagde Mærke til hans tungsindige og grublende Miner, og den kjønne Marina var i den sidste Tid bleven endnu mere knibsk og hoffærdig mod ham.

Men Nøden gjør opfindsom. Da Antonio en Tidlang havde forbitret sit Sind ved at tænke paa, hvor ulige Lykkens Goder er fordelte, fik han pludselig en lys Ide, og efter endnu nogen møjsommelig Grublen var hans Plan fix og færdig. Naar han ikke kunde kjøbe, maatte han stjæle. Og han vilde stjæle Luigis ene Mulæsel. Men her gjaldt det om at bære sig kløgtigt ad. Beholde Mulæslet kunde han naturligvis ikke, da Naboen jo strax vilde kjende det igjen. Det maatte sælges; men just paa den Maade vilde al hans Modgang være forbi. Antonio fandt, at det rent ud var Overdaadighed at have et saa smukt Mulæsel som Luigis; han kunde hjælpe sig med et, der var noget ringere, og for de Penge, som blev tilovers ved Salget

af Luigis Æsel og sin egen gamle „Amico", kunde han kjøbe de to sorte Grise. Dermed stod han ved Maalet og kunde gifte sig med Marina, hvad Dag det skulde være.

Da Antonio havde fattet denne listige Plan, kunde han ikke sove om Natten af lutter Glæde. Det skulde være ham en smal Sag at liste Mulæslet ud af Luigis Stald. Æslet kjendte ham; han havde flere Gange kjørt til Marked for Luigi, og det vilde ikke gjøre Larm, naar han trak det ud af Stalden. Sin egen gamle Amico vilde han binde bag ved sin Kærre, og før Daggry skulde det saa gaa i strygende Fart til et Marked længere sydpaa, hvor de hverken kjendte ham eller Luigis Æsel. Dagen efter kunde han være hjemme igjen, og naar først Æslet var solgt, og han kom tilbage med et nyt Mulæsel og to sorte Grise, saa gad han se, hvem der skulde kunne overbevise ham om Tyveriet.

Da Antonio var kommen saa vidt i sine Overvejelser, gav han sig til at synge ganske højt, skjønt det var midt om Natten, og hans gamle Moder vaagnede og troede, der var Ild i Huset. Hun løb udenfor i det blotte Linned, og det varede længe, før Antonio kunde faa hende beroliget.

Men da han atter var kommen i Seng, faldt en ny Tanke ham ind — noget, han slet ikke før havde taget med i Betragtning. Men det var af saa stor Vigtighed, at det var lige ved at kuldkaste alle hans Luftkasteller, og han maatte begynde at spekulere forfra igjen. Det kunde aldrig nægtes, at det var Synd at stjæle Luigis Æsel, og Madonna og de hellige straffede alle Synder. Han begyndte at blive ængstelig til Mode. Det var en farlig Sag at vække Guds Vrede. Enten her eller hisset vilde han komme til at bøde derfor. Naar han først havde begaaet Tyveriet, hvordan kunde han saa haabe, at de gode Helgene vilde give ham Held med hans Frieri til den smukke Marina? Laa det ikke ganske nær at slutte, at de vilde straffe ham med endnu mere at vende Marinas Hjærte fra ham, og naar han kom for at høre det afgjørende Ord af hendes Mund, saa vilde hun svare ham med et koldt og bestemt Nej. Og hvad Glæde havde han saa af det nye Muldyr og de to Grise!

Det kostede ham mange søvnløse Nætter, medens han drøftede denne nye Vanskelighed med sig selv. Om Dagen gik han sky og urolig omkring; han frygtede Himlens Vrede;

men alligevel kunde han ikke opgive sit Forsæt. Tilsidst mente han dog, at det var lykkedes ham at finde en Udvej. Tanken kom ganske pludselig, midt om Natten, da han laa og spekulerede, og hvis man havde kunnet se ham i den lille, mørke Stue, hvor han laa, saa vilde man have opdaget et triumferende Smil i hans solbrændte Ansigt, et Smil, hvormed han viste alle sine hvide Tænder, medens han rev sig i sit tykke, krusede Haar af Glæde over det Indfald, han havde faaet.

Nu vidste han, hvordan han vilde bære sig ad. Han vilde først fri til Marina, faa hendes Ja og uopholdelig holde Bryllup med hende. Og bag efter stjæle Luigis Æsel. Paa den Maade kunde han narre Vorherre.

Men for at alt dette skulde lade sig gjøre, maatte han til en Begyndelse erhverve sig de to, kontraktmæssig foreskrevne Grise. Uden dem nyttede det ikke, at han meldte sig som Frier. Men ogsaa derfor vidste han Raad.

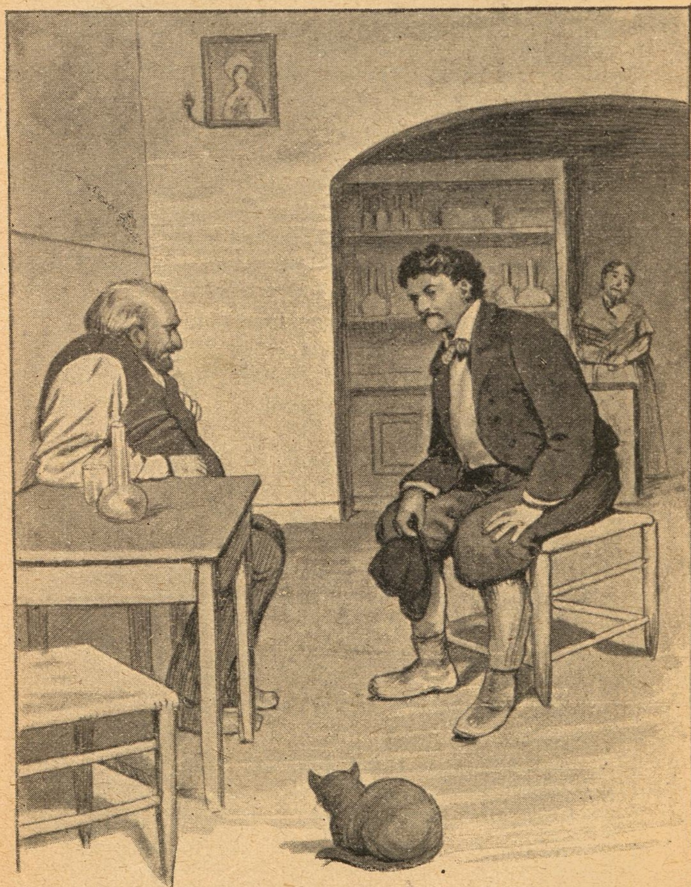
En Morgenstund tog han sine bedste Klæder paa, bød sin Moder Farvel og underrettede hende om, at han havde vigtige Forretninger at udrette i Staden. Han kom næppe tilbage før henad Aften.

Og i den friske Morgen vandrede Antonio afsted fra Biacesa, og i brændende hed Middagssol travede han ad den malerisk liggende Via Ledro, der fører langs de stejle Klippevægge, nu og da gjennem smaa Tunneler og under fremspringende Klippestykker, indtil man kommer til Byen Riva ved Lago di Gardas Nordspids. Men Antonio havde ikke Øje for Gardasøens Ynde; han saa' næppe ud over den herlige, blaa Flade, der har samme Farve som Italiens Himmel; han fulgte ikke med Blikket Fiskerbaadene med de røde Sejl eller Damperen, der gled hen mod Limones og Salòs duftende Citronhaver.

Han tænkte kun paa det Ærinde, han skulde udrette. Men for Resten var han vel til Mode, og da han kom til det smukke Madonnabillede nær ved Ponalfaldet, korsede han sig andægtig som et Menneske, der i alle Maader har en god Samvittighed.

Ved Enden af Via Ledro, ganske nær ved Staden, boede den Mand, han vilde tale med. Det var Ejeren af et Trattoria — et mærkeligt gammelt Stenhus, der snarere lignede et Fængsel end et Værtshus. I nogle af Vinduerne, der vendte ud mod Søen, manglede baade Sprosser og

Skodder, og man saa' frit ind i de mørke, gabende Aabninger. Men fra Vejen førte en Dør ind i Huset, og over Døren var anbragt et sort- og hvidmalet Skilt, hvorpaa

stod med store Bogstaver: „Vino — Bierra". Stedet saa' trist og usselt ud, lidet indbydende; men man talte ikke desmindre om, at Værten var en rig Mand, der havde Penge staaende i Banken.

Der gik Antonio ind.

Der var ingen Gjæster. Men Værten sad selv ved et Bord og gjorde sig tilgode med en Flaske Vin. Han var en lille, skrutrygget Mand, med et stort Hoved, der idelig rokkede frem og tilbage mellem hans spidse Skuldre.

„Goddag, Fa'er Cominello!" sagde Antonio.

Værten kiggede op med en tvær Mine.

„Hvad fører dig hid?" spurgte han. „Der er jo intet Marked i Dag. Og Helligdag er det ikke heller. Hvad vil du?"

„Fa'er Cominello!" sagde Antonio. „Kan du laane mig saa mange Penge, at jeg kan kjøbe to smukke, smaa, sorte Grise?"

„Har du mistet din Forstand, Antonio! Hvor skulde jeg faa Penge fra, og hvis jeg ejede nogen, tror du saa ikke, jeg havde bedre Brug for dem end at laane dem ud?"

„Fa'er Cominello!" vedblev Antonio uden at lade sig forstyrre af den andens Tværhed. „Jeg vil give dig mit Hus og mit Stykke Jord i Pant — du kan selv sætte Forskrivningen op — og det skal altsammen være din Ejendom, hvis jeg ikke betaler dig Pengene tilbage, naar der er gaaet fire Torvedage ..."

„Som jeg siger, Antonio — du maa være bleven gal. Ellers kunde du ikke foreslaa mig en saadan Kontrakt. Hvor skulde du faa Penge fra om fire Torvedage!"

„Det bliver min Sag!" nikkede Antonio med en selvtillidsfuld Mine. „Jeg har Pengene lige saa sikkert til den Tid, som om de stod i Banken ... Vil du sætte Forskrivningen op? Begribeligvis kan du beregne dig en rimelig Godtgjørelse for din Ulejlighed!"

Der kom lidt mere Liv i Fa'er Cominellos tvære Ansigt, og han rokkede ivrig frem og tilbage med sit store Hoved.

„Godt!" sagde han. „Jeg vil forstrække dig med Pengene, skjønt jeg selv kommer til at laane dem. Men betaler du ikke i rette Tid, saa ved du, at Huset og Jordstykket er mit, og jeg kan gjøre med det, hvad jeg vil ..."

„Det forstaar sig!" sagde Antonio ikke mindre sikkert end før.

Dermed var Forretningen afgjort, og da de havde tømt en Flaske Vin, gik de begge to ind til Byens Proku-

rator, for at Kontrakten kunde blive behørig opsat i god, retslig Orden. —

Antonio sang og fløjtede paa Hjemvejen. Nu havde han Penge. I Morgen den Dag friede han til Marina. Om otte Dage førte han hende hjem som sin Kone. Og der var saa endda god Tid til at stjæle Luigis Mulæsel og klare Historien med Værten ved Via Ledro. Saa kløgtig havde han aldrig før troet, at han kunde bære sig ad.

Og Dagen efter tog han igjen sine bedste Klæder paa og gik over til Marinas Forældre. Han var vis paa, at hans Ærinde maatte lykkes, og han havde en Buket Blomster i Brystet og i Haanden en endnu større Buket, som Marina skulde have. Men da han kom ind i Stuen, sad der en fremmed Person derinde. Det var Gensdarmen, den lange Cesario. Han havde længe nok gjort Haneben til Marina. Og Antonio havde maattet finde sig deri. Men nu kom han for at faa Sagen i Orden, og han maalte den lange Cesario med et sejersstolt Blik.

Men hverken Marinas Forældre eller Marina selv saa lidt som Cesario ændsede hans Komme. De sad omkring Bordet og spiste en stegt Høne med Maccaroni-Salat, akkurat som om de fejrede en Familiefest, og Cesario hørte med til Familien, og der var ingen, der bad Antonio om at sidde ned.

„Jeg kommer for at minde jer om vor Aftale," sagde Antonio til den gamle Martino. „Jeg er kommen i Besiddelse af den Velstand, I forlangte af mig — jeg ejer to sorte Grise, som jeg har kjøbt i Morges i Pieve. Jeg vil gjærne holde Bryllup i Dag otte Dage — hvad siger I, Marina?"

Og med en galant Mine lagde Antonio den største Buket Blomster ved Siden af Marinas Tallerken.

Men hun skød med sin Albue Blomsterne ned paa Gulvet, og den lange Cesario rejste sig op og sagde med et bistert Ansigt:

„Det er bedst, du skynder dig at komme hjem, Antonio!"

„Hvad skal det betyde, Fa'er Martino!" udbrød Antonio, der var ganske betuttet over denne Modtagelse.

„Det betyder, at vi kunde ikke vente længere paa dig, lille Antonio!" sagde den gamle Martino. „Marina og Cesario holder af hinanden, og vi gamle vilde ikke staa deres

Lykke i Vejen. Men har du Lyst til at danse med ved Bryllupped, saa er du velkommen!"

— Antonio vidste ikke, hvordan han naaede hjem. Hans Hjærte var bristefærdigt af Sorg og Harme — og harmfuld var han ikke blot paa den hoffærdige Marina,

der havde givet ham Kurven, men ogsaa paa Madonna og de hellige; thi han syntes, at de havde ladet ham skammelig i Stikken.

Han kunde ikke bære al den Ulykke alene, og da han næste Gang skriftede i den lille Sognekirke, betroede han sine Gjenvordigheder til Pastor Tavalo, der var en from og skikkelig Præst.

„Pater Tavalo!“ sagde han, da Skriftemaalet var til Ende. „Synes I ikke, at de hellige skammelig har bedraget mig! Jeg stjal ikke Luigis Æsel, fordi jeg vilde være fri for Synd, naar jeg bejlede til Marina, saa at Guds Moder og de hellige kunde give mig Lykke til mit Ærinde; men alligevel havde Marina trolovet sig med den lange Cesario, og jeg maatte sjokke af som en vaad Hund!“

„Sig mig, min Søn,“ svarede Pater Tavalo alvorlig, „havde du nu ogsaa alvorlig angret din syndige Tanke — den, som Fristeren havde indgivet dig — at du vilde forgribe dig paa din Næstes Ejendom?“

„Hvordan mener I, gode Fader!“ udbrød Antonio forundret. ... „Om jeg havde angret det? Nej, I forstaar vel nok, at jeg ikke kunde opgive at stjæle Æslet ... jeg havde jo kun opsat det, indtil Marina var bleven min Kone. ...“

„Ja, ser du, lille Antonio — det er Ulykken! Havde du i Tide skriftet for mig, da vilde jeg have sagt dig, at en syndig Tanke, der ikke angres, er ligesaa strafværdig som selve Gjerningen ...“

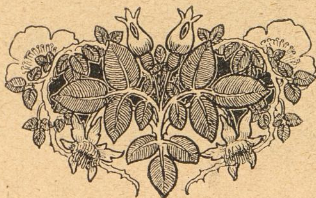
Antonio gav sig til at tudbrøle.

„Jeg er et ulykkeligt Menneske!“ sagde han. „Marina gifter sig med den lange Cesario; Værten ved Via Ledro tager mit Hus og min Jord, og saa skal jeg endda pines i Skjærsilden for en Handling, jeg ikke har begaaet! Der er ikke andet for mig at gjøre end at styrte mig ned fra Monte Giumella for at faa Ende paa det jo før jo heller!“

„Trøst dig, min Søn!“ sagde den skikkelige Præst. „Det er endnu Tid for dig at angre, og jeg vil selv gaa til Fa'er Cominello og tale ham til Rette, saa du faar Lov til at beholde dit Hus. Jeg ved et og andet om ham og hans Trattoria, og han tør næppe være mig ulydig. Og saa vil jeg sige til ham: I maa ikke fare for

haardt frem mod Antonio; thi han er et sølle Fæ, der vilde prøve paa at narre Vorherre!"

— Saadan gik det til. Ved Pater Tavalos Mellemkomst blev Kontrakten med Fa'er Cominello erklæret for ugyldig, og Antonio fik Lov til at beholde sit Hus og sit lille Stykke Jord. — Det er ikke godt at vide, om han oprigtig angrede sit syndige Forsæt. Men endnu kjører han hver Torvedag til Markedet i Riva eller Arco med sit gamle, bovlamme Æsel, og den smukke Marina har for længe siden giftet sig med sin Gensdarm.

Tankekorn.

At tilstaa en Fejl er næsten det samme som at gjøre den god igjen.

* * *

Den, der hyppig sværger og bander, har næppe synderlig Tillid til sit eget Ord.

* * *

Der er mange Mennesker, som roser Dyden, men aldrig selv følger dens Vej.

* * *

Naar et Menneske plager sig selv med den Tanke, at ingen bryder sig om ham, og at han staar alene i en kold og egenkjærlig Verden, saa vil han gjøre meget fornuftig i at spørge sig selv, hvad han i Grunden har gjort, for at Folk skulde bryde sig om ham og være venlige mod ham. Det er som oftest Tilfældet, at den, der beklager sig mest, har udrettet mindst.

* * *

En Stranding.

Fortalt af **Carit Etlar.**

Illustreret af Knud Gamborg.

Lidt ovenfor Svinesund begynder den ejendommelige Klippestrand, som kaldes Skærgaarden, en Samling af Smaaøer, Holme og sprængte Klipper kastede omkring i tusinde Brudstykker, hvoraf nogle ere sunkne ned under Havfladen og kun betegnes ved det hvislende Skum fra Søerne, andre derimod hæve sig stejle og trodsigt i Vejret eller hælde hen over Havet, som ved deres Fod har en Dybde af flere Favne. Seet ude fra viser hele Kysten sig oversaaet af disse mørkegraa, rynkede Granitblokke, som hverken Skyens Vand eller Lynets Ild eller Vinterens Sne har kunnet skure glatte, og som taarne sig op over hverandre i Stillinger saa fantastiske, at de spotte ethvert Begreb om Ligevægt. Kommer der en Storm i Morgen, ville de styrte ned; det er en Spaadom, der er Aarhun-

dreder gammel, men de ligge der endnu; i Morgen kommer aldrig.

I Havblik skvulpe de smaa Søer ind mellem Holmene. Solen spejler sig i det smaragdgrønne Vand og kaster sit Lys ned paa den flimrende, favnedybe Sandbund og tørrer den brungrønne Tang, som hænger i Trævler omkring paa Klippevæggen. Der sidder en Maage og sover oppe i en Kløft, med Næbet skjult under Rygfjerene; en fed, blank Sælhund ligger med sin Unge og soler sig paa de flade Sten. Nu hviler den aldrig overvundne Kæmpe. Hør, hvor han drager Aande og samler Kræfter for strax at begynde igjen paa den store Valplads, som tager en ny Kamp op, hver Gang Stormen vaagner.

Det er dér de bo, indenfor Klipper og Sandmiler, disse mørke, alvorlige, vejrslagne Mænd, hvis hele Liv er en lang Række af Nød og Møje, som kun erindres, naar Aviserne er lidt kjedeligere end sædvanlig, og man derfor giver sig til at læse mellem Forlis og Strandingsefterretninger, at den og den Potentat har skikket en Sølvmedaille med Tilladelse til at bære samme, eller en Rheder har spenderet 15 Rdl. til hver af dem, der bragte en Skibsbesætning i Land under Rædsler og Dødsfarer, som ingen uindviet gjør sig Forestilling om. 30 Kr. for et Menneskeliv! Ja, det er endda godt betalt; ved Harboøre kan man faa det for 20.

Stilheden herude ruger paa onde Tanker. Dybt nede mod Vest, hvor Himlen og Havet mødes, rejser der sig en Sky, lav og næppe synlig; den iler og vokser og breder sig; det blaa bliver graat og varsler om, hvad der vil komme. Bølgen stiger, krummer sin Ryg og sukker som et mødigt Trældyr, der jages til Arbejde igjen; det truer i Luften, det hviner, det forbander — det er Uvejret. De hvide Skumpletter blive hyppigere og rejse sig i høje, toppede Hoveder, som synes at stirre hen over Vandspejlet efter Bytte, før de dukke under og skjule sig igjen. Ude paa Søen lyder det som en Torden af Kanonsalver, der kommer nærmere. Det er Stormen, Nordveststormen, klædt i Klamhed og Taage. Himlen mørknes, og Havet stiger. Saa flygter Sælhund og Maage; den ene synker i Havet, den anden hæver sig i Luften, og langs med Skærene bruser og syder Brændingen og danner et bredt Bælte af fraadende Skum langs hele Kysten. Vinden er bleven Storm

og Stormen Orkan. Bølgerne rejse sig stedse højere, vildere, mægtigere; hver Sø, som tørner mod Land, er klædt i Fraade; den brydes paa Stranden, danner lange, sølvhvide Striber, naar den løber tilbage igjen ned ad de mørke Stenrygge, og kommer bestandig større tilbage; den kaster sine Skumflager op mellem Bankerne; den bobler og syder som en kogende Kjedel; den hyler og brøler saa bedøvende, at det er umuligt at høre sin Sidemands Ord, medens Fraade pisker hen over den tavse Skare af Mænd, som er krøben op bag en Klippe, hvor der er lidt Læ at finde. Dybere inde mellem Bugterne staar en Ged oppe paa Klippeblokken med samlede Ben og spejder nysgjerrig ud paa den vrede Sø. Et Bundgarn hænger og flagrer mellem nogle hvide Pæle. Der begynder Livet.

Hvad ville dog de Mennesker herude i det forrygende Vejr? Deres Redskaber er jo vel bjergede, deres Baade trukne op over Havstokken; der er heller ingen af deres Folk paa Søen. Hvorfor blive de ved at spejde ud over det oprørte Hav, medens de værge Ansigtet med Haanden og bøje Hovederne sammen for at raabe ind i hverandres Øren?

Langt ude kommer af og til de afklædte Master af et stort Fartøj til Syne mellem Søerne; det søger med en svær Pres af Undersejl at gjøre sig fri for Kysten. Saaledes har det kæmpet, siden Stormen begyndte; men Kampen er frugtesløs; det drives bestandig lidt nærmere Stranden; det vil sige lidt nærmere Tilintetgjørelsen. Himlens Grundfarve er bleven blygraa; ovenpaa denne vælter sig endnu mørkere, sønderrevne og spaltede Skymasser. Daglyset svinder; ude paa Fyrtaarnet tænde de Lysene. Et blegt og svagt Skin af Maanen kommer frem og kaster en glimrende Lysbræmme paa Kanten af de mørke Skyer, ligesom en døende lyser Velsignelse over det Hjem, han forlader.

I det forsvindende Dagslys kommer atter den fremmede Sejler til Syne. Salomon Baadsmand staar tilroers; det er hans Bestilling, naar det kniber. Sejlene ere beslaaede, Frivagten kaldt paa Dækket; der var gjort alt, hvad Menneskemagt kunde yde, for at møde Faren. Der brød en Braadsø op over Agterspejlet og rev et Stykke af Skandsebeklædningen med sig; en anden Sø skyllede ind over Dækket og fejede Fade og Gods ned i Læsiden. Mandskabet blev kaldt til Pumperne. At fortælle om alle denne

Nats sørgelige Hændelser om Bord paa Barken, vilde trætte Læseren. Flere af disse Enkeltheder ere desuden aldrig blevne bekjendte. Havet gjemte dem, og denne Histories Troværdighed bør ikke kunne drages i Tvivl ved at tildigte nye Uheld. Det er tilstrækkeligt at fortælle, at den kommende Morgensol, der af og til kastede en Strøm af Lys og blege Straaler ned mellem de sønderrevne Skyer, saa' Vraget af et Skib, halvt fuldt af Vand og krænget over paa den ene Side, hæves og synke mellem de svære Søer, hvis Styrtninger slog ind over Lønningen og løb ud igjen af Klapperne paa Skandseklædningen. Stormen vedblev; Solen forsvandt bag de jagende Skyer; Havet gik hult og brød med forfærdelig Voldsomhed ind over Skroget. Da Læsiden laa under Vand, havde det ikke været muligt at kappe Godset bort fra de faldne Master; de laa nu og brødes og huggede paa Siden med døde og tunge Slag. Ænderne skræppede inde i deres Hytte; to smaa Grise søgte at bore sig ud mellem Tremmerne, og da dette ikke lykkedes, udførte de en vedvarende Koncert af Skrig og Grynten, hver Gang en Sø plaskede ind over dem. Alt var Vrag og Tilintetgjørelse. En Mand laa forslaaet og livløs under de store Vandfade, som den Gang førtes oppe paa Dækket, og som vedblev at rulle frem og tilbage mod ham. Da Toppen af Fokkemasten blæste over Bord, prøvede de paa at surre en Blok fast til Resten af Masten for at faa et Nødsejl op, som kunde bringe Skroget for Vinden og til igjen at lystre Roret; men Stroppen brast; Raa og Sejl faldt ned og strakte Kaptajnen hen ad Dækket. Omkring Resterne af Stormasten og i Læ af Skandseklædningen laa en Skare Mænd, der holdt sig fast ved Naglebænken og det henslængte Gods fra Vanterne; alle stirrede, alle frygtede; en spændt Forventning, en iskold Gysen sneg sig igjennem deres Hjærter, medens de spejdede, bad og paakaldte Frelsen, uden noget Begreb om, hvorfra den skulde komme. Pludselig lød et gjennemtrængende Angstskrig hen over Dækket.

„Brænding forud! Brænding paa Bagbords Bov! — I Guds Navn, nu er det forbi med os allesammen!“

Mellem de hvide Skumtoppe kom nogle mørke Punkter til Syne, forude, paa den ene Side af Skibet, rundt omkring det, smaa skarptkantede Skær, som Skroget skrabede langs henad, indtil det pludselig hævedes, standsede og huggede

med et voldsomt Brag; Roret brødes, den tilbageblevne Mast rystede og svajede som et Rør og faldt. Rædsel overalt, Stemmer, som døde hen under Brændingens Kanontorden, Hyl og Jammerraab, knagende Spanter, idet Skibet huggedes ned paa de kantede Klippetoppe, der drev Klædningen ud af Sammenføjningen, sønderbrød og splintrede den og malede de løsrevne Stykker omkring i Hvirvel og Fraade.

Nu slaar enhver Sø hen over Dækket; det sukker og brager og brister overalt. Barken hæver sig endnu en Gang i Vejret, synker og plasker derefter om i to Stykker. Matroserne skylles bort af Søerne, slynges op mellem Klipperne, ind i Hvirvlerne; de slaas om en Raa, en Planke, et Rundholt, rive og slide hverandre ned fra de erobrede Bragstykker, de bruge Knivene, hvert Øjeblik vexler Billedet, til de forsvinde i Havet. Barken med alle dens Skatte er ikke mere. 1400 Sække Ris og Kaffe forsvinder med den i Havet.

Midt i disse Rædsler flyder en Skikkelse paa et Stykke af det sønderbrudte Ruf, en høj og mægtig Mand, som sidder med Fødderne i Vandet, medens han holder sig fast ved en af Stropperne i Ruffet. Det er Salomon. Da dukker der et sorthaaret Hoved op foran Enden af de knagende Brædder.

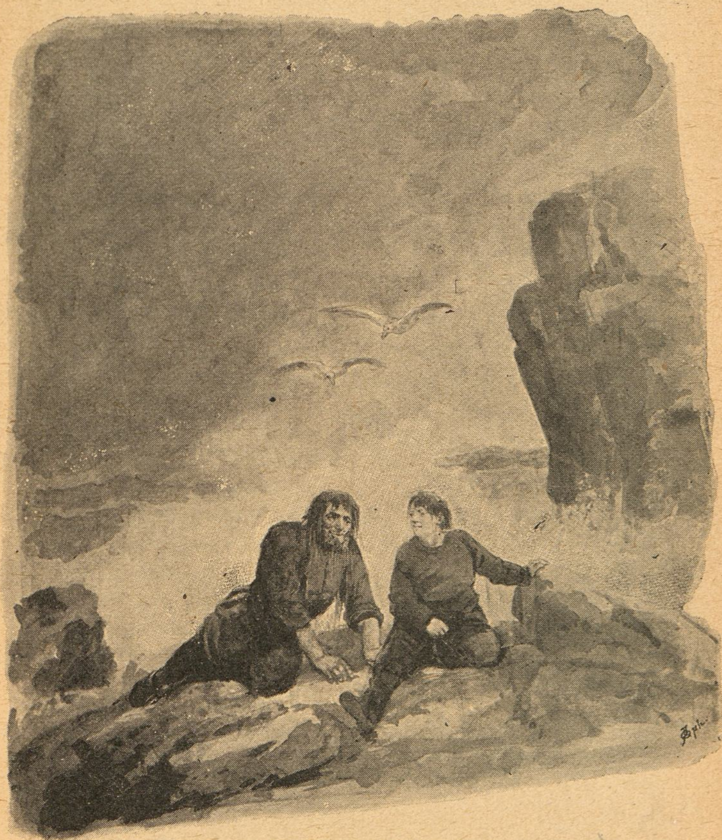
„Er der lidt Plads til mig?“ raaber en frejdig Stemme.

Salomon lytter, bøjer sig forover og ser Skibsdrengen Gorm med et Par uhyre sammenbundne Søstøvler om Halsen. Han flød mellem Søerne som en And, viste sine hvide Tænder til et Smil, arbejdede sig kraftig fremad, pustede en Vandstraale ud af Munden og lod til at befinde sig vel til Mode paa denne Lysttur; Salomon drog ham op paa Ruffet.

„Hold dig fast, min Jung — hold dig godt fast ved mig!“

Gorm knuger sig sammen og slynger begge Arme om Kæmpens ene Ben. Salomon giver sig Gud i Vold; han mægter ikke at foretage mere til deres Frelse. Ruffet brydes i Søerne, vugges frem og tilbage, slynges endelig ind mellem to Klippestykker paa rullende Smaasten. Søerne løbe tilbage, men Salomon har faaet Fodfæste. Gorm er allerede foran ham, let og frygtløs, smidig som en Aal;

han strækker Hænderne tilbage i den Hensigt at hjælpe Styrmanden; han er ude af Søernes Magt; det er kun Skum og Fraade, der indhyller ham; han er frelst. Gorm

græder og ler paa én Gang, slynger sine Arme om Salomon og kysser ham paa Kinden. Derefter boltrer han sig omkring i Sandet, staar paa Hovedet, slaar Kolbøtter og hviner af Glæde. Han er frelst — frelst: man fatter vel hvad det vil sige

Salomon bad med Hovedet i Vejret og Hænderne for Øjnene, som om han var bange for at se Gud i sin Vælde.

Gorm stod lidt og betragtede ham; saa lagde han sig ogsaa ned, holdt Hænderne for Panden og mumlede nogle Ord, nøjagtig ligesom han saa Salomon gjøre.

Tankekorn.

Den, der taler, som han tænker, vil i Reglen ogsaa handle, som han taler.

* * *

Stræb efter Fuldkommenhed i enhver Ting, selv om den meget tidt er uopnaaelig; thi den, som alvorlig stræber derefter, kommer den i alt Fald nærmere end de, der af Magelighed erklære den for uopnaaelig.

* * *

Sandheden smager undertiden som Medicin; men det er kun et Tegn paa, at vi er syge.

* * *

Hvis altfor strængt Arbejde dræber ti Mennesker, dræber Lediggang over hundrede.

* * *

Penge og Tid har begge deres Værd; den, der gjør slet Brug af det ene, vil sjælden gjøre god Brug af det andet.

* * *

Utaknemmelighed er ikke blot en særlig Fejl, men røber tillige en Slags Svaghed. Dygtige og begavede Folk er sjælden utaknemmelige.

* * *

Den, der vil sove godt, bør aldrig tage sine Bekymringer med sig til Sengs.

* * *

Man finder ikke nogen værre Fjende her i Livet end sig selv, hvis man lader sig rive med af sine Lidenskaber.

* * *

Naar et Træ ikke har baaret Blomster om Foraaret, nytter det kun lidt, at man søger efter dets Frugter ved Efteraarstid.

* * *

Kaffeselskab i det grønne. (Efter D. Monies Maleri).

Kaffeselskab i det grønne.

(Efter D. Monies Maleri).

Vore Bedsteforældres Tid var en lykkelig Tid, paastaar man. Det var den Gang, man kjørte i Skoven pr. Kaffemølle og havde Madkurven med. Der var ingen Klampenborg-Bane og ingen Øresunds-Dampere, der lagde til ved Bellevue og Skodsborg. Kun Skovløberhusene i Dyrehaven saa' ud den Gang som nu, og de ere vedblevne at være yndede Tilflugtssteder for Skovgjæster, der selv medbringe Proviant.

Men paa Kostumet ser man, at det er vore Bedsteforældre, der ere portræterede. Det er en lykkelig Familie! Gamle Bedstefa'er morer sig af Hjærtens Lyst ved at se Onkel Peter danse med den lille Petrine som vis-à-vis til Tonerne af Spillemandens Violin. Mo'er er i Færd med at drikke sin anden eller tredie Kop Kaffe, og Gruppen henne til højre ved Bordet er fordybet i en vistnok meget underholdende Samtale.

Det vil sige, det er den gamle, fornuftige Kavaler, der fortæller om Slaget paa Rheden og om Bombardementet 1807 — Begivenheder, som han selv har oplevet. De unge Kjærestefolk lytter pligtskyldig til Historierne; men det er ikke usandsynligt, at de benytter den første, den bedste Lejlighed til at smutte bort fra Fortælleren; thi hvor megen Interesse de end har for Fortiden, saa har Nutid og Fremtid dog endnu mere Tillokkelse for et Par unge Forelskede.

Han har lagt Armen om hendes Liv, og saa snart det kan gaa an, hvisker han hende i Øret: Kom! lad os liste væk fra Kaffen og de gamle! — Det kan være overmaade rart og hyggeligt at tage Del i et Kaffeselskab i det grønne, men naar man er ung og forelsket, vil man helst være ene to — og det vilde man ogsaa i vore Bedsteforældres Tid!

Askov Folkehøjskole.

Askov Folkehøjskole.

Tanken om Folkehøjskolen har Grundtvig undfanget og født til Verden. Han fremsatte den allerede i Trediverne. Men den blev først virkeliggjort i Aaret 1844 i Rødding i Sønderjylland. Dernede levede Højskolen sin Barndoms- og første Ungdomstid.

Dens Hovedopgave var at vække den danske Folkefølelse, styrke Handlekraften og klare Tanken, saa Kampen mod den indtrængende Tyskhed kunde tages op fra Bunden af. Man begyndte derfor med at drage Minderne frem. Det er jo nemlig saaledes, at naar Minderne om Fædrenes store og gode Gjerninger er levende i et Slægtled, da faar det Evne og Lyst til at udføre lignende Bedrifter som dem, Fædrene udførte, hvorimod et mindeløst Slægtled kun har Sans for et indholdsløst Døgnliv, der udmarver Sindet og gjør gammel og affældig før Tiden.

Med disse Grundtanker var Skolens Retning og Virkemaade givet: Modersmaalet, Historien, den historiske Roman og øvrige historiske Digtning blev satte i Højsædet. Og det var derfor i sin naturlige Orden, at den første Tale ved Højskolens Indvielse indledes med de kendte Ord af Ingemanns „Valdemar den Store og hans Mænd“:

Stig op af Graven, du Slægt, som døde!
Forkynd dit Fald og afmal din Brøde
Advar os for Udslettelsens Dom
Og vis os, hvorfra din Frelse kom!
Men I, som lyste i Tider dunkle,
Som klare Nordlys ved Midnat funkle,
I store Aander, som over Jord
Med Frelsens evige Banner fo'r,
Der Herren mægtig sin Haand udstrakte
Og Folkeaanden til Liv genvakte!
Lys atter for os fra natlig Tid,
I Aandekæmper i Herrens Strid!
Og blunder atter i Blødheds Drømme
Mit Fødeland ved de dybe Strømme —
Hvad heller raser i blinde Lyst
Forvildet Slægt mod sit eget Bryst —

Da ryster Sjælen og vækker Aanden
Og styrker Hjærtet og ruster Haanden
Til dansk og stor og til herlig Id —
Til Danmarks Frelse i Nødens Tid!

Det viste sig ogsaa snart, at Skolen var i Stand til at løse sin Opgave. Mange af de betydeligste Forkæmpere for den danske Sag i Sønderjylland er udgaaede fra dens Høresale.

Den maatte imidlertid 1864 dele Vilkaar med andre aandelige Virksomheder i Sønderjylland; — den blev standset. Men dens sidste Lærere: Forstander, cand. theol. L. Schrøder og cand. theol. H. Nutzhorn flyttede den saa over paa den anden Side af den nye Grænse, hvor den under Navnet „Askov Folkehøjskole" har levet og virket til den Dag i Dag. Der har den udfoldet sig fra Yngling til Mand uden nogen Sinde at glemme sine Barndoms-Minder. Bedre Fæstning for Danskhed og Folkeoplysning gives ikke. Mangen en Ungersvend er der blevet klar over sit Forhold til Folk og Fædreland og har der faaet sine Vaaben hvæssede til Kamp mod indre og ydre Fjender, en Kamp, som endnu er staaende, og som forhaabentlig aldrig vil aflade.

Det var under smaa Forhold, Askov Folkehøjskole begyndte. Bygninger og Undervisningsmidler maatte efterlades i Rødding; disse Ting — navnlig Bygningerne — kunde den ikke føre med sig; den maatte begynde paa bar Bund. — Men, som vort Billede viser, har den i Tidens Løb vokset sig stor. Bygning har rejst sig ved Bygning, og uden omkring Skolen er en hel By groet op, som paa den ene eller anden Maade har noget med den at gøre. Skolens Lærerkræfter er ligeledes tiltagne efter en stor Maalestok. Foruden de to ovenfor nævnte Lærere er der i den svundne Tid knyttet mange fremragende Dygtigheder til den.

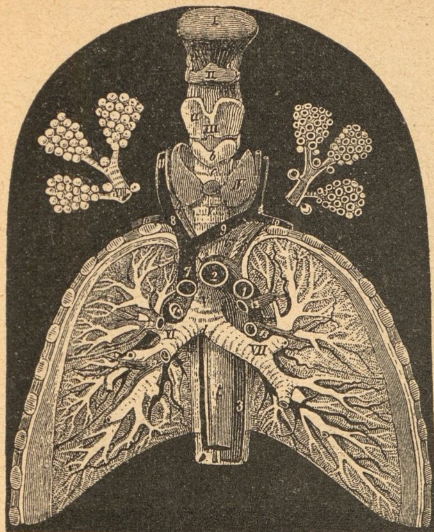
Men Grunden til denne ydre, mere iøjnefaldende Vækst er naturligvis den, at der først og fremmest er sket en indre Udvikling. Det er den, der har ført den ydre med sig. Man har bygget nye Huse og antaget nye Lærerkræfter, efterhaanden som Kravene inden fra har fordret det. Saadan gaar det jo altid til, hvor Væksten er sund og naturlig. Man begynder ikke med Formen, men man begynder med Livet — og lader det selv skabe sig sin Form.

De første Aar efter Flytningen fra Rødding virkede „Askov“ som almindelig Folkehøjskole. I fem Vintermaaneder havde man unge Mænd og i tre Sommermaaneder unge Kvinder. Desuden var der i Regelen hver Sommer et flere Dages Lærermøde, hvor Lærere og Lærerinder fra alle Nordens Lande samledes, og hvor der blev holdt Rækker af Foredrag over forskellige Emner fra Historien, Folke- og Skolelivet. Disse Møder har været til Oplivelse og Oplysning for mange Mennesker baade ligefrem og ad Omveje. Paa Grund af, at Skolens Lærerkræfter i de senere Aar har været stærkere optagne i den egentlige Skoletid, saa de har trængt til Hvile i Ferien, er disse Møder nu bortfaldne. Derimod fortsætter man med de saakaldte Efteraarsmøder for bosatte Folk; de stammer ogsaa fra Skolens unge Dage og besøges stærkt af ældre Folk fra nær og fjern; særlig har de stor Betydning for Sønderjyderne, som ved dem samler Kræfter til Kampen dernede.

Efter som Tiden gik, kom der fra flere Sider Krav om at faa Undervisningstiden forlænget. Mange følte nemlig, at ihvorvel Vækkelsen og Oplivelsen af det nationale Følelsesliv er det vigtigste, saa har man ogsaa ude i det praktiske Liv Brug for solide Kundskaber i mange Retninger, ligesom ogsaa, at selve Kundskabstilegnelsen styrker Karakterudviklingen. 1877 gik man ind paa Tanken i Askov — og siden den Tid har Skolen med Held virket som udvidet Højskole. Dog holdes der endnu alm. Højskole for unge Piger om Sommeren. — I de sidste Aar er der ogsaa knyttet en Uddannelsesskole for Højskolelærere til Askov — og i flere Aar har man derovre havt Væverskole, Sløjdskole og andre Virksomheder, som kan dygtiggjøre Ungdommen til den daglige Syssel.

Foruden sin Stilling som Vagtpost ved den midlertidige Grænse, som alm. Højskole, som udvidet Højskole osv., har Askov ogsaa været Bindeledet mellem Højskolebevægelsen herhjemme og i Udlandet, hvor man jo allerede Aar og Dag har været opmærksom paa denne ejendommelige Fremtoning. I Norge, Sverrig, Finland og Nordamerika findes saaledes ikke faa Højskoler, til hvilke Impulsen er kommen fra Danmark. Fra England og Tyskland har der været Udsendinge for at gjøre sig bekjendt med Højskolebevægelsen her i Landet; selv Kejser Vilhelm i Berlin har ladet sig fortælle om Højskolernes Virksomhed. — **Knud Obo.**

Illustreret Lægebog.

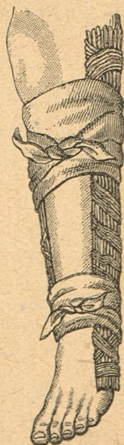
Prøve af Illustrationerne i Panums Lægebog

Det er jo ikke alle, der finde det Umagen værd eller har Raad til at have en Bogsamling, men alligevel er der nogle ganske enkelte Bøger, som der ikke savnes ret mange Steder, og til disse høre nødvendigt en praktisk Lægebog, som kan give et godt Raad i Sygdomstilfælde, og om Sygdommen er af den Art, at en Læge bør hentes, eller han kan undværes.

Som en praktisk god og tillige billig Bog i denne Retning er i den sidste Tid bleven varmt anbefalet af Læger og i Dagbladene:

Dr. P. Panum: Illustreret Lægebog. Leksikon for Sunde og Syge.

Alene dette, at en anerkjendt dansk Læge har udarbejdet denne Bog er vel den største Anbefaling, men naar tillige Udtalelserne fra alle Sider ere saa enstemmigt rosende, er det et Bevis for, at det her er lykkedes at fremstille en Lægebog, som uden Overdrivelse kan anbefales som en af de bedste og paalideligste, der endnu er udkommet herhjemme; og det anbefales derfor enhver, som endnu ikke har gjort sig bekjendt med den, at forlange til Gjennemsyn fra nærmeste Boghandel 1ste Hefte af Panum Ill. Lægebog, der for at lette Anskaffelsen udkommer i Hefter à 25 Øre med c. 14 Dages Mellemrum.

Prøve af Illustrationerne i Panums Lægebog

H. Hagerups Boghandel.

Enhver Køber af Hjemmets Almanak

kan i alle Boglader hele Landet over købe følgende gode og anbefalede Bøger til **meget nedsatte Priser.**

1 Kr.	Naar man køber en Aargang af **„Børnevennen"**, udgivet af Lærer Chr. Vestergaard og rigt forsynet med Illustrationer (Bogladepris 2 Kr. indb.), gjælder denne Seddel i alle Boglader for 1 Kr., saaledes at Bogen kun betales med 1 Kr. H. Hagerup.	For 1 Kr. vil Købere af Hjemmets Almanak her faa en indb. Aargang af Danmarks ældste og mest udbredte Børneblad, der ved sin velvalgte Tekst og smukke Illustrationer altid vil være en kærkommen Gæst i ethvert Hjem, hvor der findes Børn.
1 Kr. 50 Øre.	Naar man køber: **„Livsbilleder af Christi Rige"** ved Pastor Mule (Bogladepris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Øre), gælder denne Seddel i alle Boglader for 1 Kr. 50 Øre, saaledes at Bogen kun betales med 1 Kr. 50 Øre, indb. 3 Kr. H. Hagerup.	Pastor Vilh. Beck slutter sin Anmeldelse af „Livsbilleder" i Missionstidende saaledes: „Jeg vilde ret ønske, at denne gode Bog maatte blive læst meget".
50 Øre.	Naar man køber: Ad. Langsted **„Konger uden Land"** indb. (Bogladepris 1 Kr. 50 Øre) gælder denne Seddel i alle Boglader for 50 Øre, saaledes at Bogen kun betales med 1 Kr. H. Hagerup.	Langsted „Konger uden Land," hører til en Serie Bøger, der kaldes „Bibliothek for Ungdommen". Herom skriver „Dagbladet" bl. a. Det er gode og velvalgte Bøger, under hvis Læsning den unges Fantasi sættes i en sund og løftende Bevægelse.
1 Kr.	Naar man køber: Jens Kok: **„Paa Kantonnementsfod"** 1ste Opl. (Bogladepris 2 Kr.) gælder denne Seddel i alle Boglader for 1 Kr., saaledes at Bogen kun betales med 1 Kr. H. Hagerup.	Morgenbladet siger bl. a.: Jens Kok er bekendt som en vittig og livlig Fortæller, og vi anbefale enhver, i Særdeleshed enhver som har deltaget i Lejrøvelser, at anskaffe sig denne interessante og morsomme Bog med de livlige Illustrationer af Alf. Schmidt.
1 Kr. 25 Øre.	Naar man køber: **„Noveller og Fortællinger"** af Poul Heyse, Gerstäcker, Detlef o. s. v. (Bogladepris 2 Kr.), gælder denne Seddel i alle Boglader for 1 Kr. 25 Øre, saaledes at Bogen kun betales med 75 Øre. H. Hagerup.	„Noveller og Fortællinger" er en Samling gode Fortællinger af ansete Forfattere. Bogen er 322 Sider, saaledes at Prisen (75 Øre) maa betragtes som usædvanlig billig.
3 Kr.	Naar man køber: **„Fra Mørke til Lys"**, historisk Fortælling fra Neros Dage af F. W. Farrer (Bogladepris 6 Kr. 50 Øre, indb. 8 Kr), gælder denne Seddel i alle Boglader for 3 Kr., saaledes at Bogen kun betales med 3 Kr. 50 Øre, indb. 5 Kr. H. Hagerup.	Den berømte Forfatter til „Jesu Liv", „Apostelen Paulus" etc., Bøger, der ere oversatte paa de fleste europæiske Sprog, har i „Fra Mørke til Lys" givet en historisk sand, i højeste Grad interessant og spændende Skildring af et af de mest interessante Afsnit af Verdenshistorien (det romerske Rige i Kristendommens første Dage).
6 Kr.	Naar man køber: **„Kong Christian den Niende"**, Spredte Træk til et Livsbillede, af Dr. Barfod. (Bogladepris 18 Kr., indb. 23 Kr.), gælder denne Seddel i alle Boglader for 6 Kr., saaledes at Bogen kun betales med 12 Kr., indb. 17 Kr. H. Hagerup.	Denne Bog, hvorom Nationaltidende skriver: „den hører til de Bøger, der ikke burde savnes i noget dansk Hjem", er et usædvanligt smukt Pragtværk, forsynet m. ca. 80 større og mindre Illustrationer. Købere af Hjemmets Almanak kan ved dette Tilbud skaffe sig dette smukke Pragtværk til betydelig billigere Pris.